

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών**
—ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837—

Σχολή Επιστημών Υγείας

Τμήμα Νοσηλευτικής

Οδηγός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος (ΠΜΣ) με τίτλο:
«Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική»

Ακαδημαϊκά Έτη 2025/26 και 2026/27

Πίνακας περιεχομένων

Επιτροπή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.....
Ίδρυση και Αποστολή.....
Εσωτερικός Κανονισμός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)....
ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΟΙΝΟ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ.....
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ.....
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ.....
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΩΝ
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΩΝ
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ.....
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ.....
ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....
Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.....
Οδηγίες μορφοποίησης τεύχους Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....
Οδηγίες για την παρουσίαση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....
Επικοινωνία.....

Επιτροπή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Μέλη Συντονιστικής Επιτροπής 2024/2025- 2025/2026:

- Θεόδωρος Κατσούλας, Καθηγητής (Διευθυντής)
- Ιωάννης Κακλαμάνος, Καθηγητής
- Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής
- Νικόλαος Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής
- Παντελής Στεργιάννης, Επικ. Καθηγητής

Ίδρυση και Αποστολή

Η Ιστορία του Τμήματος Νοσηλευτικής

Το Τμήμα Νοσηλευτικής ιδρύθηκε το 1979 ως Τμήμα τετραετούς φοίτησης στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και η λειτουργία του Τμήματος άρχισε το ακαδημαϊκό έτος 1980-81.

Από το ακαδημαϊκό έτος 1983-84 το Τμήμα Νοσηλευτικής λειτουργεί ως Τμήμα ισότιμο με τα άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου σύμφωνα με το Νόμο Πλαίσιο για τα ΑΕΙ , την 2424/83 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, την ΒΙ. 959/22-8-83 Υπουργική απόφαση και την από 29-7-83 απόφαση της Συγκλήτου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το Τμήμα Νοσηλευτικής εντάχθηκε στη Σχολή Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Σήμερα το Τμήμα Νοσηλευτικής λειτουργεί ως ανεξάρτητο τμήμα.

Η Νοσηλευτική Επιστήμη μαζί με την Ιατρική, την Οδοντιατρική και τη Φαρμακευτική συνιστούν τις Επιστήμες Υγείας.

Από το Ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 η Ακαδημαϊκή εκπαίδευση των φοιτητών της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτών παρέχεται από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, η δε στρατιωτική εκπαίδευση στις εγκαταστάσεις της Σχολής, σύμφωνα με τον Οργανισμό της.

Η Αποστολή του Τμήματος Νοσηλευτικής

Αποστολή του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι να αναπτύξει, να μεταδώσει και να εφαρμόσει τη νοσηλευτική γνώση. Η θεωρητική και η κλινική εκπαίδευση είναι εξίσου αναγκαία για την κατάλληλη προετοιμασία επιστημόνων νοσηλευτών ικανών να ασκήσουν τη Νοσηλευτική σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και η διατύπωση και μελέτη ερευνητικών ερωτημάτων και/ή υποθέσεων

Πιο συγκεκριμένα το Τμήμα Νοσηλευτικής:

Προάγει την έρευνα και μεταδίδει τη γνώση διαμέσου της διδασκαλίας.

Συμβάλλει στη διαμόρφωση υπευθύνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση.

Καλλιεργεί τις απαραίτητες ικανότητες για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

Συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών των πολιτών

**Εσωτερικός Κανονισμός του Προγράμματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)**

Γενικές διατάξεις

Το Τμήμα Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «**Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική**» σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4485/2017.

Αντικείμενο – Σκοπός

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «**Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική**» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στα επιστημονικά πεδία Επείγουσας Νοσηλευτικής, Νοσηλευτικής Καρδιαγγειακών Νόσων και Χειρουργικής Νοσηλευτικής.

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το ΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στη «Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική» (MSc in Advanced Clinical Nursing) με τις εξής ειδικεύσεις:

1. Εντατική και Επείγουσα Νοσηλευτική (Intensive Care Nursing)
2. Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Νόσων (Nursing of Cardiovascular Diseases)
3. Χειρουργική Νοσηλευτική (Surgical Nursing)

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Εισακτέοι

Στο ΠΜΣ «Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων: Επιστημών Υγείας (Νοσηλευτικής, Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής, Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής των Ενόπλων Δυνάμεων), και

αντιστοίχων Τμημάτων συναφούς γνωστικού αντικείμενου των Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Νοσηλευτικής καθώς και άλλων Τμημάτων των Σχολών Επιστημών Υγείας των ΤΕΙ, συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του Ν.4485/17.

Το ΠΜΣ «Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική» θα δέχεται τριάντα (45) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος και προγραμματίζεται να απασχολεί διδάσκοντες από τα συνολικά 35 μέλη ΔΕΠ και τα 8 ΕΔΙΠ του Τμήματος, συνεργαζόμενους καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές, ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Ο ελάχιστος αριθμός προκειμένου να πραγματοποιηθεί κάθε ειδίκευση είναι επτά (5) επιτυχόντες εγγεγραμμένοι φοιτητές. Στις περιπτώσεις που στο τέλος των εγγραφών διαπιστωθεί ότι σε κάποια Ειδίκευση του ΠΜΣ, δεν έχει συγκεντρωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών, η Συνέλευση αποφασίζει για την κατανομή των επιτυχόντων υποψηφίων σε άλλες ειδικεύσεις του παρόντος ΠΜΣ, μετά από σχετική πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής αφού υπάρχει η σύμφωνη γνώμη των υποψηφίων με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν κενές θέσεις στην Ειδίκευση στην οποία θα εγγραφούν.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ του Τμήματος Νοσηλευτικής είναι περίπου τριάντα (30) ανά έτος (μη συμπεριλαμβανομένων των ισοβαθμούντων σε περίπτωση που υπάρχουν) σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου τετρακοσίων ογδόντα (480) προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των 34 ενεργών μελών ΔΕΠ, 9 μελών ΕΔΙΠ, 8 αφυπηρετησάντων μελών ΔΕΠ, του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Επιλογή Υποψηφίων

Η Επιτροπή Επιλογής των υποψηφίων αποτελείται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, είναι τριμελής ανά κατεύθυνση, εκπροσωπείται από μέλη ΔΕΠ των ειδικοτήσεων που προκηρύσσονται, ανανεώνεται σε κάθε προκήρυξη και ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ύστερα από πρόταση της ΣΕ.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

-Βαθμός πτυχίου σε ποσοστό 20%

-Μέσος όρος βαθμολογίας σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ σε ποσοστό 30%(τα σχετικά μαθήματα θα αναγράφονται στην προκήρυξη)

-Ερευνητική δραστηριότητα σε ποσοστό 10%

- Προηγούμενη σχετική εργασιακή/κλινική εμπειρία σε ποσοστό 10%. Πιο συγκεκριμένα, προηγούμενη εργασιακή/κλινική εμπειρία ≥ 2 ετών βαθμολογείται με δέκα (10), ενώ μικρότερης διάρκειας γίνεται η ανάλογη ποσόστωση.

-Προφορική συνέντευξη σε ποσοστό 30%

Όσοι υποψήφιοι δεν έχουν συγκεντρώσει από την παραπάνω διαδικασία το βαθμό 5, με άριστα το 10, θεωρούνται αποτυχόντες και δεν γίνονται δεκτοί στο ΠΜΣ, ανεξάρτητα από τον αριθμό των προκηρυχθεισών θέσεων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας γίνονται δεκτοί οι ισοβαθμίσαντες ως υπεράριθμοι.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Εγγραφή και Ένταξη στο ΠΜΣ

1. Μετά την επιλογή των υποψηφίων και την επικύρωσή της από τη Συνέλευση, η Γραμματεία του Τμήματος, ανακοινώνει τα αποτελέσματα των επιτυχόντων και επιλαχόντων για κάθε ειδίκευση. Οι επιτυχόντες θα πρέπει να προσκομίσουν τα απαραίτητα για την εγγραφή τους δικαιολογητικά στη Γραμματεία του Τμήματος εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων. Η Γραμματεία του Τμήματος υποβάλλει

στη ΣΕ κατάσταση των εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών ανά ειδικευση. Σε περίπτωση που επιλεγέντες δεν εγγραφούν εντός της προαναφερθείσας χρονικής περιόδου, τότε καλούνται για εγγραφή οι επόμενοι στη σειρά ιεράρχησης επιλαχόντες έως ότου συμπληρωθεί ο αριθμός των προκηρυχθεισών θέσεων με την προϋπόθεση να μην έχει καλυφθεί ο αριθμός των προκηρυχθεισών θέσεων από ισοβαθμήσαντες.

2. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει ύστερα από πρόταση της ΣΕ έναν Επιβλέποντα Καθηγητή. Το Επιβλέπον μέλος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- α. Συμβουλεύει τον μεταπτυχιακό φοιτητή στη διαμόρφωση των αντικειμενικών στόχων των σπουδών του.
- β. Συμβουλεύει στη διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών όσον αφορά στα μαθήματα και επιβλέπει την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
- γ. Συμβουλεύει και στηρίζει το φοιτητή σε θέματα που αφορούν τη φοιτητική του ιδιότητα μέχρι τη λήψη του ΜΔΕ.
- δ. Διαμεσολαβεί για κάθε επικοινωνία του μεταπτυχιακού φοιτητή με τα όργανα του ΠΜΣ.

Δυνατότητα αντικατάστασης του αρχικώς ορισθέντος ΕΚ, υπάρχει στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) για λόγους που σχετίζονται με τη συνάφεια του ορισθέντος ΕΚ με το γνωστικό αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

β) Σε περίπτωση κωλύματος συνεργασίας μεταξύ του ΕΚ και του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Σε κάθε περίπτωση η αντικατάσταση του ΕΚ γίνεται μετά από τεκμηριωμένη αίτηση/εισήγηση του μεταπτυχιακού φοιτητή ή του ΕΚ προς τη ΣΕ, η οποία και προτείνει την αντικατάσταση του ΕΚ για έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η εν λόγω αίτηση θα πρέπει να συνυπογράφεται από τον αρχικώς ορισθέντα ως Επιβλέποντα Καθηγητή, τον προτεινόμενο ως Επιβλέποντα και τον μεταπτυχιακό φοιτητή.

ΙV. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΤΟΥ ΜΔΕ

Υποχρεώσεις

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να ολοκληρώσουν επιτυχώς την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων όπως αυτά προβλέπονται σε κάθε ειδικευση, να έχουν

συμπληρώσει τον ελάχιστο προβλεπόμενο αριθμό Πιστωτικών Μονάδων 120 (ECTS) κατά το πρώτο και δεύτερο έτος σπουδών και να έχουν εξεταστεί επιτυχώς κατά τις καθορισθείσες εξεταστικές περιόδους.

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Αναλυτικότερα, για τα μαθήματα του α' εξαμήνου, η πρώτη εξεταστική περίοδος είναι το Φεβρουάριο. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη προσέλευσης, δίνεται δυνατότητα δεύτερης εξέτασης τον Ιούνιο. Επί αποτυχίας ή μη προσέλευσης και στη δεύτερη εξεταστική περίοδο, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα εξέτασης σε μια ακόμη εξεταστική περίοδο το Σεπτέμβριο. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη προσέλευσης και κατά την τρίτη εξεταστική, ο φοιτητής διαγράφεται με πρόταση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Αντιστοίχως, για τα μαθήματα του β' εξαμήνου, η πρώτη εξεταστική περίοδος είναι τον Ιούνιο. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη προσέλευσης, δίνεται δυνατότητα δεύτερης εξέτασης τον Σεπτέμβριο και επί αποτυχίας ή μη προσέλευσης, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα εξέτασης στην εξεταστική του Φεβρουαρίου. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη προσέλευσης και κατά την τρίτη εξεταστική, ο φοιτητής διαγράφεται με πρόταση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Για τα μαθήματα του γ' εξαμήνου, η πρώτη εξεταστική περίοδος είναι τον Φεβρουάριο. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη προσέλευσης, δίνεται δυνατότητα δεύτερης εξέτασης εντός δυο μηνών και επί αποτυχίας ή μη προσέλευσης, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα τρίτης εξέτασης στην εξεταστική του Ιουνίου. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη προσέλευσης και κατά την τρίτη εξεταστική, ο φοιτητής διαγράφεται με πρόταση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η αποτυχία ή μη προσέλευση (η μη προσέλευση στις εξετάσεις ισοδυναμεί με αποτυχία) στις τρεις εξεταστικές περιόδους, ακόμη και σε ένα μόνο μάθημα, οδηγεί σε διαγραφή με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από πρόταση της ΣΕ.

Επίσης, υποχρεούνται να πραγματοποιήσουν την κλινική/εργαστηριακή άσκηση. Η κλινική/εργαστηριακή άσκηση γίνεται κατά προτεραιότητα σε Υπηρεσίες, Τμήματα και

Εργαστήρια που ανήκουν στο Τμήμα μας, ειδικά επί αδυναμίας υλοποίησης σε αυτά, σε άλλους χώρους υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη του Επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ.

2. Η παρακολούθηση όλων των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ είναι υποχρεωτική.

Η υπέρβαση του 20% των ωρών σε απουσίες επί του συνόλου των διδακτικών ωρών του κάθε μαθήματος σημαίνει αποκλεισμό από τις εξετάσεις, που συνεπάγεται διαγραφή του φοιτητή από το ΠΜΣ. Σε περιπτώσεις σοβαρού προβλήματος υγείας που τεκμηριώνεται από πιστοποιητικό κρατικού νοσοκομείου, η περίπτωση εξετάζεται από τη ΣΕ του ΠΜΣ. Στις περιπτώσεις που η απουσία του ΜΦ από κάποιο μάθημα για μία μόνο ημέρα υπερβαίνει το επιτρεπόμενο όριο λόγω πολύωρης συνεδρίας, γίνεται αποδεκτή η δικαιολόγηση της μονοήμερης απουσίας.

3. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του Επιβλέποντα Καθηγητή του.

α. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία δύναται να αποτελεί έρευνα ή συστηματική ανασκόπηση σε ένα συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο σχετικό με την ειδίκευση. Εάν η διπλωματική εργασία περιλαμβάνει ερευνητική μελέτη, ο φοιτητής υποχρεούται να υποβάλει ερευνητικό πρωτόκολλο στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Τμήματος (σχετικές οδηγίες περιλαμβάνονται στα: Παράρτημα Ι, «Οδηγίες για τη Συγγραφή Ερευνητικού Πρωτοκόλλου» και Παράρτημα ΙΙ, «Οδηγίες της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας»). Εάν η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία είναι συστηματική ανασκόπηση υπάρχουν οδηγίες στο Παράρτημα ΙΙΙ (άρθρο Π. Γαλάνη «Συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση»). Η λογοκλοπή στη διπλωματική ή άλλη εργασία στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος αποτελεί λόγο για μηδενισμό της εργασίας. Ο καθορισμός του θέματος της μεταπτυχιακής εργασίας γίνεται μετά από συνεργασία του μεταπτυχιακού φοιτητή με τον Επιβλέποντα Καθηγητή του, το συντομότερο δυνατόν και όχι αργότερα από τις αρχές του δ' εξαμήνου. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποβάλλει αίτημα σε ειδικό έντυπο που υπάρχει στη Γραμματεία του ΠΜΣ στο οποίο αναγράφεται ο τίτλος της προτεινόμενης διπλωματικής εργασίας και επισυνάπτεται περίληψη αυτής. Η Συντονιστική Επιτροπή κατόπιν του αιτήματος συγκροτεί την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή ένα από τα μέλη της οποίας είναι ο Επιβλέπων Καθηγητής.

β. Συγκεκριμένες οδηγίες που αφορούν τη συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ούτως ώστε να υπάρχει ομοιομορφία στην εμφάνιση των αντιτύπων υπάρχουν σε ειδικό έντυπο το οποίο μπορούν να προμηθευθούν οι ενδιαφερόμενοι από τη Γραμματεία του ΠΜΣ. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία υποβάλλεται σε 5 αντίγραφα σε έντυπη μορφή (1 για τη γραμματεία, 3 για την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή και 1 για τη Βιβλιοθήκη

Επιστημών Υγείας) και δύο σε ηλεκτρονική μορφή (1 για τη γραμματεία και 1 για τη Βιβλιοθήκη Επιστημών Υγείας).

γ. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να παραδώσει στον Επιβλέποντα Καθηγητή αντίτυπο της εργασίας του τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν την κρίση, για διόρθωση. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θεωρείται ολοκληρωμένη μετά την αποδοχή της από τον ΕΚ. Στην περίπτωση αυτή ο ΕΚ δίδει εντολή στο μεταπτυχιακό φοιτητή να ζητήσει με αίτημά του (υπάρχει ειδικό έντυπο στη Γραμματεία του ΠΜΣ) ορισμό Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία ορίζεται από τη ΣΕ μετά από εξουσιοδότηση της Συνέλευσης του Τμήματος. Στις Τριμελείς Εξεταστικές Επιτροπές μπορούν να συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ, ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων και εν γένει επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος.

δ. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία στην τελική της μορφή παραδίδεται στα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής τουλάχιστον 3 εβδομάδες πριν την κρίση της, ώστε να υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος να τη μελετήσουν.

ε. Η εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται εντός 4 εβδομάδων από την παράδοση των αντιτύπων στα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής και βαθμολογείται βάσει της κλίμακος 0-10 και ο μέσος όρος υπολογίζεται στον τελικό βαθμό του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

4. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του ΜΔΕ είναι η διετία, η οποία υπολογίζεται από την ημερομηνία αποδοχής του μεταπτυχιακού φοιτητή από τη Συνέλευση του Τμήματος. Μετά την πάροδο του δεύτερου έτους ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται κατόπιν αποφάσεως της Συνέλευσης του Τμήματος. Για ειδικούς και εξαιρετικούς λόγους (κλήση στράτευσης, σοβαροί και απρόβλεπτοι λόγοι υγείας) η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να εγκρίνει αναστολή φοίτησης ή να παρατείνει για ορισμένο χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός έτους τη διάρκεια φοίτησης του μεταπτυχιακού φοιτητή κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της ΣΕ στη Συνέλευση του Τμήματος.

Απονομή ΜΔΕ

Τρόπος υπολογισμού του βαθμού του ΜΔΕ.

Για τον υπολογισμό του Μέσου Ορου του βαθμού του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α. Πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος καθώς και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας με το ισοδύναμο των Πιστωτικών Μονάδων τους.

β. Υπολογίζεται το άθροισμα των γινομένων όλων των μαθημάτων και

γ. Διαιρείται το παραπάνω άθροισμα δια του συνόλου των απαιτούμενων Πιστωτικών Μονάδων των μαθημάτων της ειδίκευσης.

Η αναγνώριση μαθημάτων που πραγματοποιήθηκαν σε άλλα Πανεπιστημιακά Τμήματα, Πανεπιστημιακές Σχολές, Κρατικά Ερευνητικά Ιδρύματα ή Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή της αλλοδαπής αναγνωρισμένων από το ΔΟΑΤΑΠ ή Δια-Πανεπιστημιακών Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων (π.χ. Erasmus-ICP) όπου συμμετέχει το Τμήμα Νοσηλευτικής, γίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ύστερα από τη συγκατάθεση του αρμόδιου για το αντίστοιχο μάθημα Καθηγητή και μετά από τεκμηριωμένη πρόταση της ΣΕ του ΠΜΣ.

Φοίτηση στο ΠΜΣ

Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, άσκηση σε υπηρεσίες ΠΦΥ, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Τα μαθήματα διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) του Προγράμματος ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Χρηματοδότηση ΠΜΣ

Το κόστος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. «Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική», θα καλύπτεται από:

- τα τέλη φοίτησης των μεταπτυχιακών φοιτητών τα οποία ανέρχονται περίπου 30.000 ευρώ ανά έτος καθώς και από τυχόν άλλες πηγές όπως δωρεές, χορηγίες, ή κάθε άλλη νόμιμη πηγή. Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ., οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των δύο χιλιάδων ευρώ 2000 € (500 ευρώ ανά εξάμηνο).

Η επιβολή τέλους φοίτησης / διδάκτρων κρίνεται αναγκαία για την κάλυψη των παγίων εξόδων όπως γραμματειακή υποστήριξη και κάλυψη αμοιβών μέρους των διδασκόντων στο ΠΜΣ και εν γένει των λειτουργικών αναγκών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Χρονική διάρκεια λειτουργίας του ΠΜΣ

Το ΠΜΣ θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027/28 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 32 και την παρ. 6 του άρθρου 44 του Ν.4485/2017.

Μεταβατικές διατάξεις

Όσα θέματα δε ρυθμίζονται στην παρούσα απόφαση, θα ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Βιοστατιστική	30	7
Νέες τεχνολογίες και απεικόνιση στην καθ' ημέρα κλινική πράξη	30	7
Ερευνητική Μεθοδολογία	30	7
Ηλεκτρονική Υγεία και εφαρμογές της	20	4.5
Μαθήματα Επιλογής (επιλογή ενός από τα δύο μαθήματα)		
Το Δίκαιο της Υγείας	20	4.5
Διαπολιτισμική Υγεία	20	4.5
Σύνολο		30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Τεχνικές συγγραφής επιστημονικής εργασίας	20	4.5
Ειδικά Κλινικά θέματα	24	5.5
Κιρκάδιοι ρυθμοί στην υγεία και στη νόσο	20	4.5
Ειδικές θεραπείες στην Εντατική	44	10
Μαθήματα Επιλογής (επιλογή ενός από τα τρία μαθήματα)		
Ειδικά θέματα στη Νοσηλευτική	24	5.5
Αγγειακή προσπέλαση Ι	24	5.5
Διαχείριση ασθενών με οξέα καρδιαγγειακά προβλήματα	24	5.5
Σύνολο		30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Νοσηλευτική Μονάδων Εντατικής Θεραπείας	30	7
Ειδικά Θέματα Επειγοντολογίας	30	7
Διακομιδές βαρέως πασχόντων, προνοσοκομειακή φροντίδα και Τηλεϊατρική	30	7
Διαταραχές της Αναπνοής στον Ύπνο	20	4.5
Μαθήματα Επιλογής (επιλογή ενός από τα δύο μαθήματα)		
Αγγειακή προσπέλαση II	20	4.5
Εντατική θεραπεία και μαζικό τραύμα	20	4.5
Σύνολο		30

Δ' Εξάμηνο	
	ECTS
Κλινική Άσκηση: 120 ώρες	10
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	20
Σύνολο	30

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΩΝ

Α΄ Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Βιοστατιστική	30	7
Νέες τεχνολογίες και απεικόνιση στην καθ' ημέρα κλινική πράξη	30	7
Ερευνητική Μεθοδολογία	30	7
Ηλεκτρονική Υγεία και εφαρμογές της	20	4.5
Μαθήματα Επιλογής (επιλογή ενός από τα δύο μαθήματα)		
Το Δίκαιο της Υγείας	20	4.5
Διαπολιτισμική Υγεία	20	4.5
Σύνολο		30

Β΄ Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Τεχνικές συγγραφής επιστημονικής εργασίας	20	4.5
Ειδικά Θέματα στη Νοσηλευτική	24	5.5
Ειδικά Κλινικά Θέματα	24	5.5
Κιρκάδιοι ρυθμοί στην υγεία και στη νόσο (Circadian Rhythms in Health and Disease)	20	4.5
Διαχείριση ασθενών με οξεία καρδιαγγειακά προβλήματα	24	5.5
Διαχείριση ασθενών με χρόνια καρδιαγγειακά προβλήματα	20	4.5
Σύνολο		30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Παρεμβατικές διαδικασίες στη διάγνωση και αντιμετώπιση της καρδιαγγειακής νόσου	22	5
Οργάνωση - Διοίκηση ειδικών καρδιολογικών Μονάδων	20	4.5
Πρόληψη καρδιαγγειακής νόσου	20	4.5
Καρδιακή αποκατάσταση	20	4.5
Ενίσχυση της αυτοφροντίδας ασθενών με χρόνια νοσήματα	20	4.5
Αγωγή υγείας	30	7
Σύνολο		30

Δ' Εξάμηνο	
	ECTS
Κλινική Άσκηση: 120 ώρες	10
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	20
Σύνολο	30

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Βιοστατιστική	30	7
Νέες τεχνολογίες και απεικόνιση στην καθ' ημέρα κλινική πράξη	30	7
Ερευνητική Μεθοδολογία	30	7
Ηλεκτρονική Υγεία και εφαρμογές της	20	4.5
Μαθήματα Επιλογής (επιλογή ενός από τα δύο μαθήματα)		
Το Δίκαιο της Υγείας	20	4.5
Διαπολιτισμική Υγεία	20	4.5
Σύνολο		30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Ειδικά θέματα στη Νοσηλευτική	24	5.5
Ειδικά Κλινικά θέματα	24	5.5
Κιρκάδιοι ρυθμοί στην υγεία και στη νόσο	20	4.5
Τεχνικές συγγραφής επιστημονικής εργασίας	20	4.5
Προσέγγιση χειρουργικού ογκολογικού αρρώστου Ο ρόλος της διατροφής και της ορθομοριακής σε ασθενείς με νεοπλασματική νόσο	20	4.5
Αγγειακή Προσπέλαση Ι	24	5.5
Σύνολο		30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Ειδικά χειρουργικά νοσηλευτικά προβλήματα Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων –κλινικές παρεμβατικές δεξιότητες	30	7
Περιεγχειρητική νοσηλευτική Τραύμα, αποκατάσταση ιστού σε κλινικά μη αναστρέψιμη μορφή ελκών	30	7
Πειραματικές μελέτες Ο ρόλος του μικροβιώματος	20	4.5
Αγγειακή προσπέλαση II	30	7
Εντατική Θεραπεία και Μαζικό Τραύμα	20	4.5
Σύνολο		30

Δ' Εξάμηνο	
	ECTS
Κλινική Άσκηση: 120 ώρες	10
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	20
Σύνολο	30

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΟΙΝΟ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ**

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Βιοστατιστική	30	7
Νέες τεχνολογίες και απεικόνιση στην καθ' ημέρα κλινική πράξη	30	7
Ερευνητική Μεθοδολογία	30	7
Ηλεκτρονική Υγεία και εφαρμογές της	20	4.5
Μαθήματα Επιλογής (επιλογή ενός από τα δύο μαθήματα)		
Το Δίκαιο της Υγείας	20	4.5
Διαπολιτισμική Υγεία	20	4.5
Σύνολο		30

1.Βιοστατιστική ECTS: 7**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :**

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση Βιοστατιστικής μεθοδολογίας, η εφαρμογή στατιστικών τεχνικών στο χώρο των επιστημών υγείας και η εξοικείωση με ένα στατιστικό πακέτο και την χρήση του για ανάλυση δεδομένων, διεξαγωγή συμπερασμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να:

- Δημιουργούν στατιστικές υποθέσεις.
- Αναλύουν τα δεδομένα που προκύπτουν από τη διεξαγωγή των μελετών.
- Εκτιμούν το στατιστικό σφάλμα που υπάρχει στις μελέτες.
- Δημιουργούν βάσεις δεδομένων στο IBM SPSS.
- Εκτιμούν την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των στατιστικών αναλύσεων στα άρθρα που δημοσιεύονται στις επιστήμες υγείας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

1. Περιγραφικό Μέρος της Βιοστατιστικής
2. Παρουσίαση Δεδομένων
3. Αριθμητική Περιγραφή Δεδομένων
4. Θεωρία Πιθανοτήτων
5. Θεωρητικές Κατανομές Πιθανοτήτων
6. Δειγματική κατανομή του μέσου
7. Διαστήματα εμπιστοσύνης
8. Έλεγχοι των υποθέσεων
9. Σύγκριση δυο μέσων
10. Ανάλυση διασποράς
11. Μη παραμετρικές μέθοδοι
12. Πίνακες συνάφειας
13. Συσχέτιση
14. Εφαρμογές με το IBM SPSS

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Γραπτή Εργασία

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- *Αρχές Βιοστατιστικής. Pagano M, Gauvreau K. Επιμέλεια, μετάφραση Ουρανία Δαφνή. Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, 2002, Αθήνα.*
- *Bowers D. Medical statistics from scratch. An introduction for health professionals. 2nd ed. John Willey & Sons, New Jersey, 2008.*
- *Greasley P. Quantitative data analysis using SPSS. Open University Press, New York, 2008.*
- *Rugg G. Using statistics: a gentle introduction. Open University Press, Berkshire, 2007.*
- *Dawson B, Trapp R. Basic & clinical biostatistics. 4th ed. McGraw-Hill, New York, 2004.*

2. Νέες τεχνολογίες και απεικόνιση στην καθ' ημέρα κλινική πράξη ECTS: 7**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος «Νέες τεχνολογίες και απεικόνιση στην καθ' ημέρα κλινική πράξη» είναι η εκπαίδευση, διδασκαλία, ενημέρωση και εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών στις νέες τεχνολογίες ή αναδυόμενες τεχνολογίες που θεωρούνται ικανές να αλλάξουν την κατάσταση των πραγμάτων στη διάγνωση, θεραπεία και την εν γένει νοσηλευτική φροντίδα των ασθενών. Περιλαμβάνονται καινοτόμες τεχνολογίες με σχετικά ταχεία ανάπτυξη, συνέχεια και εμφανή αντίκτυπο στην καθ' ημέρα κλινική πράξη. Στις νέες τεχνολογίες περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η νανοτεχνολογία, η βιοτεχνολογία (εμβόλια, γονιδιακή θεραπεία), η ψυχοτεχνολογία, η ρομποτική, η 3-D εκτύπωση, η τεχνητή νοημοσύνη και οι εφαρμογές τους στην προηγμένη νοσηλευτική. Η απεικόνιση περιλαμβάνει όλες τις κλασσικές (ακτινογραφία, αξονική, υπερηχογραφία) και νέες μεθόδους (MRI, PETCT) απεικόνισης που χρησιμοποιούνται στη φροντίδα των ασθενών στη καθ' ημέρα κλινική πράξη.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν το φυσιολογικό ηλεκτροκαρδιογράφημα, καθώς και την αποτύπωση στο ηλεκτροκαρδιογράφημα των συχνότερων καρδιακών νοσημάτων.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη λειτουργία του αιμοδυναμικού εργαστηρίου, καθώς και τη διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση ασθενούς με καρδιαγγειακό νόσημα σε αυτό.
- γ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις βασικές αρχές υπερηχογραφικής απεικόνισης της καρδιάς και τη χρήση των υπερήχων στη διάγνωση της καρδιαγγειακής νόσου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Καινοτόμες θεραπευτικές τεχνολογίες
2. Στις νέες τεχνολογίες: η νανοτεχνολογία, η βιοτεχνολογία (εμβόλια, γονιδιακή θεραπεία), η ψυχοτεχνολογία, η ρομποτική, η 3-D εκτύπωση, η τεχνητή νοημοσύνη και οι εφαρμογές τους στην προηγμένη νοσηλευτική.
3. Απεικόνιση: κλασσική (ακτινογραφία, αξονική, υπερηχογραφία) και νέες μέθοδοι (MRI, PETCT)
4. Ηλεκτροκαρδιογράφημα

- 5.Διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση στο αιμοδυναμικό εργαστήριο
- 6.Ρομποτική Χειρουργική
- 7.Απεικόνιση, κλασσική και σύγχρονη
- 8.Αρχές και εφαρμογές υπολογιστικών μεθόδων και τρισδιάστατης εκτύπωσης στην ιατρική
- 9.Διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση ασθενούς στο αιμοδυναμικό εργαστήριο
- 10.Υπερηχογραφική απεικόνιση ασκτικής και πλευριτικής συλλογής
- 11.Υπερηχογραφικά καθοδηγούμενη αγγειακή προσπέλαση
- 12.Υπερηχογραφική απεικόνιση θώρακα
- 13.Υπερηχογραφική απεικόνιση καρδιάς
- 14.Κλασσική ακτινολογία και σύγχρονες τεχνικές απεικόνισης - 5 ώρες
- 15.Αρχές και εφαρμογές υπολογιστικών μεθόδων και τρισδιάστατης εκτύπωσης στις επιστήμες υγείας
- 16.Γονιδιακά διαγνωστικά τεστ
- 17.Ηλεκτροβελονισμός κατά Voll
- 18.Ηλεκτρική σάρωση του μεσοκυττάριου χώρου (electrointerstitialscan - EIS)

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών και εξ – αποστάσεως Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορικά ή και γραπτά με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Health Technology Assessment
- Journal of cellular and molecular medicine
- Annals of 3D Printed Medicine

3. Ερευνητική Μεθοδολογία ECTS: 7**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Η κατανόηση των βασικών αρχών ερευνητικής μεθοδολογίας είναι απαραίτητη για τη διεξαγωγή μελετών με όσο το δυνατόν μικρότερο τυχαίο και συστηματικό σφάλμα. Η διεξαγωγή μελετών στην ποιοτική και ποσοτική έρευνα πρέπει να διέπεται από βασικές αρχές και μια προκαθορισμένη μεθοδολογία, έτσι ώστε να εξάγονται αξιόπιστα και έγκυρα συμπεράσματα.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη μεθοδολογία αναζήτησης της κατάλληλης βιβλιογραφίας στο διαδίκτυο, καθώς και η διεξαγωγή συστηματικών ανασκοπήσεων και όχι αφηγηματικών.

Τέλος, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές συγγραφής επιστημονικών κειμένων και ιδιαιτέρως ερευνητικών άρθρων που αποτελούν και την πλειονότητα των δημοσιεύσεων στις επιστήμες υγείας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να:

- Δημιουργούν ερευνητικά ερωτήματα.
- Αναλύουν τον σχεδιασμό των μελετών.
- Δημιουργούν, να σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν μελέτες.
- Αναζητούν αξιόπιστη και έγκυρη βιβλιογραφία στο διαδίκτυο.
- Αναλύουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των μελετών.
- Αναλύουν κριτικά τη βιβλιογραφία.
- Συγγράφουν ερευνητικά άρθρα και ανασκοπήσεις.
- Εκτιμούν τα σφάλματα στις μελέτες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

1. Βήματα διεξαγωγής μιας μελέτης
2. Καθορισμός ερευνητικής υπόθεσης
3. Συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση
4. Μεθοδολογία αναζήτησης της βιβλιογραφίας
5. Αναζήτηση της βιβλιογραφίας στο PubMed
6. Πρωτόκολλο μιας μελέτης

7. Είδη μελετών
8. Μέθοδοι δειγματοληψίας
9. Μέγεθος δείγματος
10. Εργαλεία μέτρησης
11. Συστηματικό σφάλμα
12. Ηθικά ζητήματα
13. Πιλοτική μελέτη
14. Μετα-ανάλυση
15. Βασικές αρχές της ποιοτικής έρευνας
16. Μέθοδοι συλλογής δεδομένων στην ποιοτική έρευνα
17. Θεματική ανάλυση δεδομένων στην ποιοτική έρευνα
18. Σχεδιασμός πειραματικής έρευνας
19. Σφάλματα κατά την εκτέλεση, ανάλυση και ερμηνεία πειραματικής έρευνας
20. Χαρακτηριστικά ψευδοεπιστήμης

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, γραπτή εργασία

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- Γαλάνης Π. Μεθοδολογία της έρευνας στις επιστήμες υγείας. Εκδόσεις Κριτική, 2η έκδοση, Αθήνα, 2022.
- Γαλάνης Π. Μεθοδολογία ανάλυσης δεδομένων στις επιστήμες υγείας. Εφαρμογές με το IBM SPSS Statistics. Broken Hill Publishers LTD & Πασχαλίδης ΑΕ, Λευκωσία, 2015.
- Γαλάνης Π. Συγγραφή και δημοσίευση άρθρων στις επιστήμες υγείας. Broken Hill Publishers LTD & Πασχαλίδης ΑΕ, Λευκωσία, 2015.
- Merriam SB, Tisdell EJ. (2016). *Qualitative research: a guide to design and implementation*. 4th ed. Jossey-Bass, San Francisco.
- Evans J. (2016). *How to be a researcher. A strategic guide for academic success*. Routledge, New York.
- Creswell J. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative and mixed methods approaches*. 4th ed. Sage Publications LTD, Los Angeles.

- Bell J, Waters S. (2014). *Doing your research project*. McGraw Hill Education, Berkshire.
- Ana-Maria Šimundić (2013). *Biochemia Medica* 2013;23(1):12–5, [10.11613/BM.2013.003](#)
- REGINA NUZZO (2015) *NATURE* | VOL 526, 182-185.

4. Ηλεκτρονική Υγεία και εφαρμογές της ECTS: 4.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Στόχος του μαθήματος «Ηλεκτρονική Υγεία και εφαρμογές της» είναι να παρέχει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές σχετικές γνώσεις με τις εξελίξεις της τεχνολογίας στον τομέα της Υγείας και της Ηλεκτρονικής Υγείας. Πιο συγκεκριμένα, θα διδαχθούν οι κατηγορίες των Πληροφοριακών Συστημάτων του τομέα της Υγείας και περιγραφή εφαρμοσμένων συστημάτων, όπως Κινητή Υγεία, Τεχνολογίες Νέφους και μεγάλα Δεδομένα στον χώρο της Υγείας, Τεχνολογίες Έξυπνων Καρτών, Δίκτυα Αισθητήρων για Τηλεπαρακολούθηση και Τηλεμετρία, Εφαρμογές Εικονικής και Επαυξημένης Πραγματικότητας στον χώρο της υγείας.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια/ ο φοιτητής θα πρέπει:

- Να διακρίνει το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής της ηλεκτρονικής υγείας και της κινητής υγείας (mHealth).
- Να συγκρίνει εφαρμογές/ λογισμικά που χρησιμοποιούνται στην ηλεκτρονική και κινητή υγεία και να αξιολογεί τις λειτουργίες και τις δυνατότητές τους.
- Να περιγράφει τους σκοπούς, τα συστατικά, τις κατηγορίες χρηστών, τη δομή, τις λειτουργίες και τα οφέλη των πληροφοριακών συστημάτων υγείας.
- Να εξηγεί τις διαφορετικές αρχιτεκτονικές και τα στάδια ανάπτυξης των πληροφοριακών συστημάτων υγείας.
- Να περιγράφει τους σκοπούς, την εξέλιξη, τα περιεχόμενα, τη δομή, τις τεχνολογίες και τα οφέλη των ηλεκτρονικών φακέλων υγείας.
- Να εξηγεί την αναγκαιότητα και τα χαρακτηριστικά της ευχρηστίας και της ασφάλειας στα πληροφοριακά συστήματα υγείας και στους ηλεκτρονικούς φακέλους υγείας.
- Να περιγράφει τα κύρια χαρακτηριστικά των προτύπων επικοινωνίας και ορολογίας που χρησιμοποιούνται στην ηλεκτρονική υγεία.
- Να ανακαλύπτει τους επίσημους ιατρικούς ή νοσηλευτικούς όρους μέσα από τα πρότυπα ορολογίας που χρησιμοποιούνται στην ηλεκτρονική υγεία.
- Να συγκρίνει τα βασικά χαρακτηριστικά, τις κατηγορίες εφαρμογών/ υπηρεσιών και τις τεχνολογίες στην εξέλιξη του παγκόσμιου ιστού (Web 1.0, Web 2.0, Web 3.0, Web 4.0) και αντίστοιχα στην εξέλιξη της τεχνολογίας στο χώρο της υγείας (Health 1.0, Health 2.0, Health 3.0, Health 4.0).
- Να προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά του Διαδικτύου των πραγμάτων (IoT, Internet of Things) και του Ιστού των Πραγμάτων (WoT, Web of Things) στον τομέα της ηλεκτρονικής υγείας.
- Να κατανοεί τα χαρακτηριστικά της ηλεκτρονικής αυτοδιαχείρισης χρόνιων νοσημάτων και των εφαρμογών/ λογισμικών που χρησιμοποιούνται από ασθενείς με χρόνιες παθήσεις.
- Να διακρίνει τα χαρακτηριστικά και τις κατηγορίες πηγών μεγάλων δεδομένων (big data) στον τομέα της υγείας.

- Να δηλώνει τις δυνατότητες, τις υπηρεσίες και τα πλεονεκτήματα της τεχνολογίας του υπολογιστικού νέφους (cloud computing) στον τομέα της υγείας.
- Να περιγράφει τις κατηγορίες, τους τομείς εφαρμογής, τα χαρακτηριστικά, τις λειτουργίες, τη χρησιμότητα των έξυπνων φορετών συστημάτων (SWS, Smart Wearable Systems) στον τομέα της υγείας.
- Να αξιολογεί τα ζητήματα (π.χ. αναγκών χρηστών, ιδιωτικότητας, δεοντολογίας, κόστους) που σχετίζονται με τα έξυπνα φορετά συστήματα.
- Να ταξινομεί τις τεχνολογίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις οικίες υποβοηθούμενης διαβίωσης (smart homes και AAL, Ambient Assisted Living) των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρίες.
- Να διακρίνει τους σκοπούς, τα πεδία εφαρμογής, τις εφαρμογές/ υπηρεσίες, τις τεχνολογίες, τα οφέλη από την χρήση της εικονικής πραγματικότητας (VR, Virtual Reality) και της επαυξημένης πραγματικότητας (AR, Augmented Reality) στον τομέα της υγείας.
- Να συγκρίνει περιπτώσεις χρήσης της επαυξημένης πραγματικότητας (AR, Augmented Reality) στη νοσηλευτική και να αξιολογεί τα χαρακτηριστικά και τις συνέπειες από τη χρήση τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

- Εισαγωγή στην Ηλεκτρονική Υγεία: Αναγκαιότητα ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας, Περιστολή δαπανών και βελτίωση ποιότητας υπηρεσιών υγείας, Ηλεκτρονικές υπηρεσίες και συστήματα υγείας, Διεθνείς τάσεις και αρχιτεκτονικές, Βέλτιστες πρακτικές ανάπτυξης και λειτουργίας ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας, Ασφάλεια ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας.
- Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας: Σκοποί, συστατικά, τύποι, λειτουργίες, δομή, αρχιτεκτονικές, οφέλη, στάδια ανάπτυξης, απειλές, απαιτήσεις ασφάλειας.
- Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας: Προσδιορισμός και δόμηση περιεχομένου, Ηλεκτρονικός ιατρικός και νοσηλευτικός φάκελος, Αρχιτεκτονικές ηλεκτρονικών φακέλων υγείας, Πρότυπα, Ασφάλεια ιατρικών δεδομένων, Κόστος-απόδοση, Διεθνείς πρακτικές. Προσωπικός φάκελος υγείας.
- Πρότυπα και Διαλειτουργικότητα: Τεχνική και σημασιολογική διαλειτουργικότητα ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας.
- Μεγάλα δεδομένα, τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους, διαδίκτυο πραγμάτων.
- Κινητή Υγεία και εφαρμογές εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας στο τομέα της υγείας.
- Τηλεμετρία: Δίκτυα αισθητήρων για τηλεπαρακολούθηση, έξυπνα φορετά συστήματα στην υγεία, έξυπνο σπίτι και υποβοηθούμενη διαβίωση
- Αναζήτηση ηλεκτρονικών βιβλιογραφικών πηγών για το αντικείμενο της ηλεκτρονικής υγείας (Εργαστήριο)

- Χρήση ορολογιών/ συστημάτων ταξινόμησης εννοιών στον τομέα της υγείας (Εργαστήριο)
- Μελέτη εφαρμογών/ λογισμικών που χρησιμοποιούνται στην ηλεκτρονική και κινητή υγεία (Εργαστήριο)

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο ή εξ αποστάσεως εφ' όσον προβλέπεται από τον κανονισμό του ΠΜΣ.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

- Γραπτή εξέταση: Δοκιμασίες Πολλαπλής Επιλογής
- Γραπτή εξέταση: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης
- Εργαστηριακή Εργασία
- Δημόσια Παρουσίαση εργασίας

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

Ελληνόγλωσση:

- Mantas J., Hasman A. Πληροφορική της Υγείας - Νοσηλευτική Προσέγγιση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης; 2007.
- Αγγελίδης Π. Ιατρική Πληροφορική Τόμος Α'. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία; 2011.
- Βασιλακόπουλος Γ. Μαλαματένιου Φ. Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας. Αθήνα: Εκδόσεις Τσότρας; 2023 (υπό έκδοση).

Ξενόγλωσση:

- Amatayakul M. *Electronic Health Records: A practical Guide for Professionals and Organizations*. 5th ed. American Health Information Management Association (AHIMA); 2013.
- Benson M, Grieve G. *Principles of Health Interoperability: SNOMED CT, HL7 and FHIR (Health Information Technology Standards)*. Springer; 2016.
- Carter J. *Electronic Health Records: A Guide for Clinicians and Administrators*. ACP Press; 2008.
- Godfrey A, Stuart S. *Digital Health: Exploring Use and Integration of Wearables*. Academic Press; 2021.
- Kudyba S. *Healthcare Informatics: Improving Efficiency and Productivity*. CRC Press; 2010.
- Mantas J, Hasman A. *Textbook in Health Informatics: A Nursing Perspective*. IOS Press 2002.
- Marston H, Freeman S, Musselwhite C. *Mobile e-Health*. Springer; 2017.

- Saba V, McCormick K. *Essentials of Nursing Informatics*. 6th ed. McGraw-Hill Education; 2015.
- Sinha P, Sunder G, Bendale P, Mantri M, Dande A. *Electronic Health Record: Standards, Coding Systems, Frameworks, and Infrastructures*. Wiley-IEEE Press; 2013.
- Tan J. *E-health Care Information Systems: An Introduction for Students and Professionals*. Jossey-Bass; 2012.
- Torres-Sanchez I, Valenza M. *eHealth in Chronic Diseases*. MDPI; 2022.
- Van Gemert-Pijnen L, Kelders S, Kip H, Sanderman R. *eHealth Research, Theory and Development: A Multidisciplinary Approach*. Routledge; 2018.
- Venot A, Burgun A, Quantin C. *Medical Informatics, e-Health: Fundamentals and Applications*. Springer; 2014.
- Wager K, Lee F, Glaser J. *Health Care Information Systems: A Practical Approach for Health Care Management*. 5th ed. Jossey-Bass; 2022.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά (ενδεικτικά):

- *The Lancet. Digital health*
- *Digital health*
- *International Journal of Medical Informatics*
- *Journal of Telemedicine and Telecare*
- *Journal of the American Medical Informatics Association: JAMIA*
- *JMIR mHealth and uHealth*
- *mHealth*
- *Methods of Information in Medicine*
- *NPJ digital medicine*
- *Telemedicine Journal and e-Health*

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ

1. Το Δίκαιο της Υγείας ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές έννοιες και πηγές του δικαίου της υγείας.

Ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- κατανοεί τις βασικές αρχές του δικαίου της υγείας, της σχετικής νομοθεσίας και της σχετικής νομολογίας
- κατανοεί πώς επηρεάζουν την άσκηση των επαγγελματιών υγείας οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις
- κατανοεί τα ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν στο χώρο της υγείας και τις προκλήσεις και τα διλήμματα που δημιουργεί η πρόοδος των βιοϊατρικών επιστημών
- κατανοεί τις βασικές αρχές της βιοηθικής
- εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που απέκτησε στα πλαίσια του μαθήματος, για την ανάλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων-περιστατικών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

- Εισαγωγή – Δίκαιο της Υγείας – Ηθική – Δεοντολογία – Αρχές
- Κώδικες Δεοντολογίας - Επαγγελματικά δικαιώματα – Αυτονομία
- Πηγές Δικαίου
- Δικαίωμα στην υγεία
- Ενημέρωση – συναίνεση και λήψη αποφάσεων υγείας για άτομα ικανά και μη ικανά να συναινούν σε θέματα υγείας τους
- Σχέση ασθενή - νοσηλευτή – τρίτων εμπλεκομένων
- Λήψη ηθικά αποδεκτών αποφάσεων κατά παροχή νοσηλευτικής φροντίδας
- Παροχή ισότιμης φροντίδας και σεβασμός στις πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες του ασθενή
- Σύγκρουση δικαιωμάτων – υποχρεώσεων – συμφερόντων - αξιών
- Ηθικό αδιέξοδο, ηθική καταπόνηση, ηθική νοημοσύνη, ηθική ευαισθησία
- Απόρρητο - Προστασία προσωπικών δεδομένων
- Νοσηλευτική Ευθύνη
- Ο Νοσηλευτής στο δικαστήριο – Συνηγορία – Δικανική Νοσηλευτική – Κακοποίηση
- Λήψη αποφάσεων στο Τέλος της ζωής

- Μεταμοσχεύσεις
- Θέματα που σχετίζονται με την έναρξη της ζωής (ΙΥΑ, διακοπή κύησης κλπ)
- Παρεμβάσεις στο ανθρώπινο γενετικό υλικό
- Ρόλος του νοσηλευτή σε περιπτώσεις κρίσης και ανεπαρκών πόρων
- Δημόσια Υγεία, διαχείριση κρίσεων και ανθρώπινα δικαιώματα
- Έρευνα

Το μάθημα έχει θεωρητικό μέρος (διάλεξη) και πρακτικό μέρος (συζήτηση υποθετικών περιπτώσεων, νομολογίας και τρέχουσας πρακτικής, αναζήτηση νομοθεσίας, αναζήτηση και διαχείριση ηθικών και νομικών προβληματισμών ερευνητικών μελετών κλπ)

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο, δυνατότητα σύνδεσης εξ αποστάσεως για παρακολούθηση των διαλέξεων, συζήτηση, κ.λ.π.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εργασίες / projects (100%) σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

1. Βούλτσος Π., Ψαρούλης Δ. Ιατρικό Δίκαιο Στοιχεία Βιοηθικής. Θεσσαλονίκη. University Studio Press. 2021
2. Γνώμες και συστάσεις της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνηθικής, <https://bioethics.gr/opinions-reports-13>
3. Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας, ΠΔ 216/ΦΕΚ Α'167/25-07-2001
4. Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας, Ν. 3418, ΦΕΚ Α'287/28-11-2005
5. Ν.2071/ΦΕΚ Α'123/15-7-1992
6. Σύμβαση Οβιέδο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊτρική, Ν.2619/ΦΕΚ Α'132/19-6-1998
7. Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα 2016/679 και Οδηγία (ΕΕ) 2016/680, Ν. 4624/ΦΕΚ Α'167/29-8-2019
8. Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, Κέντρο για τη Μελέτη και Πρόληψη της Κακοποίησης και Παραμέλησης των Παιδιών, Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη»– Κύκλος των Δικαιωμάτων του Παιδιού (2014) Ολοκληρωμένη Προσέγγιση για τη Διερεύνηση, Διάγνωση και Διαχείριση Περιστατικών Κακοποίησης & Παραμέλησης Παιδιών. Ευρετήριο Ισχύουσας Νομοθεσίας για την Κακοποίηση και Παραμέληση Παιδιών.
9. Βιοδίκαιο, Τάκης Κ. Βιδάλης, Εκδόσεις Σάκκουλα ΑΕ, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, 1η έκδοση, 2007

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

1. Βιοηθικά, Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθική, <https://bioethics.gr/page/periodiko-bioh8ika-21>
2. Journal of Medical Ethics, BMJ Journals, <https://jme.bmj.com/>
3. Nursing Ethics, SAGE Journals, <https://journals.sagepub.com/home/nej>
4. BMC Medical Ethics, BMC, <https://bmcmethics.biomedcentral.com/>

2. Διαπολιτισμική Υγεία ECTS: 4.5**ΣΚΟΠΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή εμπειριστατωμένης γνώσης στους φοιτητές για παροχή Διαπολιτισμικά ευαίσθητης φροντίδας υγείας στην Κοινότητα σε μετακινούμενους πληθυσμούς και σε ασθενείς πληθυσμιακές ομάδες, τις οικογένειες τους καθώς και ανάπτυξη της έρευνας στον συγκεκριμένο τομέα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της κουλτούρας και της πολιτισμικής τους ταυτότητας
- Υιοθετούν κριτική σκέψη των δικών τους αξιών, πεποιθήσεων και της πολιτισμικής τους κληρονομιάς προκειμένου να γνωρίζουν πώς μπορούν να επηρεάσουν την παροχή πολιτισμικά ικανής φροντίδας
- Παρέχουν φροντίδα υγείας με τρόπο που να είναι σύμφωνος με τις αρχές της πολιτισμικής διαφορετικότητας
- Εφαρμόζουν τη νοσηλευτική πρακτική βασισμένη σε ενδείξεις ενσωματώνοντας τις θεωρητικές προσεγγίσεις και τα μοντέλα για την παροχή ασφαλούς και πολιτισμικά κατάλληλης και ποιοτικής φροντίδας υγείας
- Επιδεικνύουν δέσμευση για ηθική λήψη αποφάσεων, κοινωνική δικαιοσύνη και υπεράσπιση των ευάλωτων και πολιτισμικά διαφορετικών πληθυσμών
- Σχεδιάζουν πολιτισμικά ασθενοκεντρικές στρατηγικές πρόληψης και προαγωγής της υγείας των ατόμων με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή
- Επαναπροσδιορίζουν και διαπραγματεύονται το πλάνο φροντίδας βασισμένο στους ασθενείς και τις πολιτισμικές ανάγκες τους, διευκολύνοντας τους για την ενεργό συμμετοχή τους στον καθορισμό του

- Χρησιμοποιούν δεξιότητες διαπολιτισμικής επικοινωνίας για τον προσδιορισμό των αξιών, των πεποιθήσεων, των πρακτικών, των αντιλήψεων του ατόμου και των μοναδικών αναγκών φροντίδας υγείας του
- Εφαρμόζουν την πολιτισμική αξιολόγηση και αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων τους με πολιτισμικά ευαίσθητο τρόπο
- Εφαρμόζουν τις αρχές της διαπολιτισμικής φροντίδας υγείας σε ειδικές ομάδες και ιδιαίτερα πολιτισμικά θέματα
- Διαχειρίζονται τα ηθικά πολιτισμικά διλήμματα κατά την κλινική πρακτική
- Γνωρίζουν τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές που αφορούν στην παροχή φροντίδας ατόμων με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή
- Αναγνωρίζουν τις δομές που παρέχουν υπηρεσίες υγείας για τα άτομα διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Συμβάλουν στη διασύνδεση και συνεργασία μεταξύ των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας υγείας σε άτομα διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Κατανοούν τη σημαντική συμβολή της Παραδοσιακής και Εναλλακτικής Ιατρικής στην υγεία, ευεξία και την εξατομικευμένη φροντίδα υγείας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

- Βασικές έννοιες Διαπολιτισμικής Υγείας
 - Χαρακτηριστικά ελληνικής κουλτούρας/πολιτισμικής ταυτότητας
 - Κουλτούρα, υγεία και ασθένεια
 - Θρησκεία & Διατροφή και κουλτούρα
- Θεωρητικό πλαίσιο Διαπολιτισμικής Υγείας
- Μεταναστευτικό πλαίσιο και Υγεία
 - Μεταναστευτική κινητικότητα και υγεία
 - Μεταναστευτική κινητικότητα επαγγελματιών υγείας
 - Κοινωνικές και πολιτισμικές ανισότητες/ κοινωνικός αποκλεισμός
 - Διεθνείς και εθνικές πολιτικές Υγείας

Δίκτυα Διαπολιτισμικής Υγείας

- Ειδικές Υπηρεσίες Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα και διεθνώς
- Εθελοντισμός & ΜΚΟ

- Ειδικές Πληθυσμιακές Ομάδες
 - Παιδί και κουλτούρα
 - Ηλικιωμένοι και κουλτούρα

- Ψυχική υγεία και κουλτούρα
- Πόνος, καρκίνος και κουλτούρα
- Σεξουαλική & Αναπαραγωγική υγεία και κουλτούρα
- Εφαρμογές Διαπολιτισμικής Υγείας
 - Μελέτη περιπτώσεων Διαπολιτισμικής φροντίδας υγείας κατά την άσκηση της νοσηλευτικής πρακτικής
 - Ανθρώπινα δικαιώματα & Ηθικά διλήμματα και κουλτούρα
 - Παραδοσιακή ιατρική και Εναλλακτικές μορφές θεραπείας
 - Πολιτισμική επάρκεια

Το μάθημα έχει θεωρητικό μέρος (διάλεξη) και πρακτικό μέρος (συζήτηση υποθετικών περιπτώσεων, και τρέχουσας πρακτικής, αναζήτηση και διαχείριση ηθικών προβληματισμών ερευνητικών μελετών κλπ)

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο, δυνατότητα σύνδεσης εξ αποστάσεως για παρακολούθηση των διαλέξεων, διαλέξεις από experts

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Εργαστηριακές Ασκήσεις (10%)

Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%)

Γραπτή εργασία σε ομαδικό επίπεδο (70%)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1. *Paradopoulos I, Καλοκαιρινού Α, Κούτα Χ. (2011). Διαπολιτισμική Νοσηλευτική και Πολιτισμική Επάρκεια για τους επαγγελματίες υγείας. Εκδόσεις Πασχαλίδης. Αθήνα*
2. *Μαδιανός Μ. (2015). Πολιτισμός και Ψυχική υγεία: η Κοινότητα ως «θεραπευτής». Εκδόσεις Καστανιώτη. Αθήνα*
3. *Andrews, M. & Boyle, J. (2008). Transcultural concepts in nursing care (5th ed.). Philadelphia: Lippincott.*
4. *Purnell, L. (2009). Guide to culturally competent health care (2nd ed.). Philadelphia: Davis.*

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά

1. *Journal of Transcultural Nursing*
2. *Journal of Migration and Health*
3. *Journal of cultural diversity*

Β ΕΞΑΜΗΝΟ**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ**

Β' Εξάμηνο		
	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Μαθήματα Υποχρεωτικά		
Τεχνικές συγγραφής επιστημονικής εργασίας	20	4.5
Ειδικά Κλινικά θέματα	30	7
Κιρκάδιοι ρυθμοί στην υγεία και στη νόσο	40	9,5
Ειδικές θεραπείες στην Εντατική	20	4.5
Μαθήματα Επιλογής (επιλογή ενός από τα δύο μαθήματα)		
Ειδικά θέματα στη Νοσηλευτική	20	4.5
Διαχείριση ασθενών με οξεία καρδιαγγειακά προβλήματα	20	4.5
Σύνολο		30

1. Τεχνικές Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση των αρχών συγγραφής και παρουσίασης της επιστημονικής εργασίας καθώς και αξιολόγησης της επιστημονικής έρευνας στη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ :

Είδη Επιστημονικών Εργασιών:

Ιστορική αναδρομή. Στόχοι επιστημονικού δημοσιεύματος. Καθορισμός πεδίου ενδιαφέροντος και αναζήτηση του ερευνητικού ερωτήματος. Θεωρητικό Πλαίσιο. Δομή Ερευνητικού Πρωτοκόλλου

Αναζήτηση και Τεκμηρίωση Βιβλιογραφίας:

Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας η τεκμηρίωση της (ιστορική αναδρομή και σύγχρονα δεδομένα) και η αρχειοθέτηση του υλικού. Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Συστήματα τεκμηρίωσης Harvard, Vancouver και APA

Άρθρο Συστηματικής Ανασκόπησης Βιβλιογραφίας:

Διαμόρφωση Ερευνητικής Ερώτησης που θα καθοδηγήσει την ανασκόπηση. Αξιολόγηση και Επιλογή Μελετών-Κριτήρια Εισαγωγής-Αποκλεισμού, Δείγμα Άρθρων Ανασκόπησης, Πίνακες.

Μετα-Ανάλυση: Μέθοδοι-Κριτική

Ορισμός, Σκοπός, Εφαρμογές. Προσδιορισμός προβλήματος. Επιλογή κατάλληλων ερευνητικών μελετών. Καθορισμός Μεγέθους Αποτελέσματος. Κωδικοποίηση. Ερμηνεία Αποτελεσμάτων.

Συγγραφή Διατριβής επί Πτυχίω και Διδακτορικής Διατριβής

Γλώσσα και ύφος γραφής, Δομή κειμένου-κεφάλαια, Διαδικασία υποστήριξης διατριβής

Υποβολή Επιστημονικής Εργασίας για Δημοσίευση

Ο δείκτης επιρροής (Impact Factor)

Αναφορές από άλλους ερευνητές (Citations).

Το συντακτικό έργο και η επιλογή των άρθρων που δημοσιεύονται στα επιστημονικά περιοδικά. Γράμματα στον εκδότη.

Συγγραφή Πρωτότυπης Ερευνητικής Εργασίας

Συγγραφή πρωτογενών άρθρων. Πρωτότυπη έρευνα.

Ύφος και ήθος της επιστημονικής γραφής. Ηθική και δεοντολογία της έρευνας. Διακήρυξη του Helsinki

Κριτική Αξιολόγηση της Ποιότητας Δημοσιεύσεων βάσει Οδηγών

Κριτήρια που καθορίζουν την ποιότητα των Δημοσιευμένων Μελετών

Χρήση Οδηγών Αξιολόγησης της Ποιότητας Δημοσιεύσεων ανάλογα με το Είδος της Έρευνας (CONSORT, PRISMA, STROBE)

Προφορική Παρουσίαση Επιστημονικής Εργασίας

Σχεδιασμός, συγγραφή, προετοιμασία διαφανειών, παρουσίαση

δεδομένων. Σύγκριση και διαφορές προφορικής παρουσίασης και επιστημονικού άρθρου.

Προετοιμασία και παρουσίαση Αναρτημένων Ανακοινώσεων (Poster)

Ποιοτική Έρευνα και Επιστημονική Γραφή

Επιστημονικό παράδειγμα και επιστημονική γραφή.

Ο Ρόλος της Φαινομενολογικής Γραφής.

Συγγραφή- Ρητορική. Κριτήρια Εγκυρότητας.

Παρουσίαση Φαινομενολογικής Μελέτης.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο & εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ :

Γραπτές Εξετάσεις

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1.Τσακρακλίδης Β, Γουργουλιάνης ΚΙ. "Ιατρική Γραφή και Λόγος". Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, 1995.

- 2.Chen S. "The PhD dissertation defense in Canada: An institutional policy perspective." Canadian Journal of Educational Administration and Policy 2008; 88.
- 3.Haber JR, Lorelei AL. "Learning Oral Presentation Skills. A Rhetorical Analysis with Pedagogical and Professional Implications." J Gen Intern Med 2001;16:308-314.
- 4.Wertheim GE. "Making Effective Oral Presentations. Northeastern University, College of Business Administration." Retrieved March 2, 2009 from <http://web.cba.neu.edu/~ewertheim/skills/oral.htm#visual>
- 5.Barbour R. Checklists for improving rigour in qualitative research: A case of the tail wagging the dog? British Medical Journal 2001, 322, 1115–1117.
6. Boaz A, Ashby D. Fit for purpose? Assessing research quality for evidence based policy and practice.London: ESRC UK Centre for Evidence Based Policy and Practice, 2003.
- 7.Des Jarlais DC, Lyles C, Crepaz N. Improving the reporting quality of nonrandomized evaluations of behavioral and public health interventions: The TREND statement. American Journal of Public Health, 2004, 94(3), 361–366.
- 8.Don C. Des Jarlais, PhD, Cynthia Lyles, PhD, Nicole Crepaz, PhD, and the TREND Group. Improving the Reporting Quality of Nonrandomized Evaluations of Behavioral and Public Health Interventions: The TREND Statement. Am J Public Health. 2004;94:361–366.
- 9.Garcia-Berthou E, Alcaraz C. Incongruence between test statistics and P values in medical papers. BMC Medical Research Methodology, 2004, 4(13).
- 10.Greenhalgh T. How to Read a Paper: The Basics of Evidence-Based Medicine (HOW - How To). BMJ Books 4th ed. Wiley-Blackwell, 2011.
- 11.Lee P. Understanding and critiquing quantitative research papers. Nurs Times. 2006;102(28):28-30.
- 12.Lee P.Understanding and critiquing qualitative research papers. Nurs Times. 2006;102(29):30-2.
- 13.Lee P.Understanding the basic aspects of research papers. Nurs Times. 2006;102(27):28-30.
- 14.Liberati A, Altman GD, Tetzlaff J, Mulrow C, Gøtzsche CP, John P. A. Ioannidis AJ, Clarke M, Devereaux PJ, Kleijnen J, Moher D. The PRISMA Statement for Reporting Systematic Reviews and Meta-Analyses of Studies That Evaluate Health Care Interventions: Explanation and Elaboration. PLoS Medicine July 2009 | Volume 6 | Issue 7 | e1000100
- 15.Litman T. Evaluating Research Quality. Guidelines for Scholarship. Victoria Transport Policy Institute 2011, www.vtpi.org

16. Moher D, Cook DJ, Eastwood S, Olkin I, Rennie D, Stroup F. Improving the quality of reports of meta-analyses of randomized controlled trials: The QUOROM statement. *The Lancet* 1999, 354, 1896–1900.
17. Ragin CC, Nagel J, White P. Workshop on scientific foundations of qualitative research. Arlington, VA: National Science Foundation 2003.
18. Rowan M, Huston P. Qualitative research articles: Information for authors and peer reviewers. *Canadian Medical Association Journal* 1997, 157(10), 1442–1446.
19. Schulz FK, Altman GD, Moher D, the CONSORT Group. CONSORT 2010 Statement: updated guidelines for reporting parallel group randomised trials. *Trials* 2010, 11:32. <http://www.trialsjournal.com/content/11/1/32>
20. Spencer L, Ritchie J, Lewis J, Dillon L. Quality in qualitative evaluation: A framework for assessing research evidence. London: National Centre for Social Research, 2003.
21. STARD Group. The STARD initiative—Towards complete and accurate reporting of studies on diagnostic accuracy. 2001 <http://www.consortstatement.org/stardstatement.htm>
22. Stroup D., Berlin JA, Morton SC, Olkin I, Williamson GD, Rennie D. Metaanalysis of observational studies in epidemiology: A proposal for reporting. *Journal of the American Medical Association* 2000, 283, 2008–2012.
23. Stroup FD, Berlin AJ, Morton CS, Olkin I, Williamson GD, Rennie D, Moher D, Becker JB, Sipe TA, Thacker BS, the MOOSE Group. Meta-analysis of Observational Studies in Epidemiology. A Proposal for Reporting. *JAMA*, April 19, 2000—Vol 283, No. 15.
24. TREND Group. Transparent reporting of evaluations with non-randomized designs. *Journal of Psychoactive Drugs* 2004, 36(3), 407.
25. von Elm E, Egger M, Altman GD, Pocock JS, Gøtzsche CP, Vandenbroucke PJ. Strengthening the reporting of observational studies in epidemiology (STROBE) statement: guidelines for reporting observational studies. *BMJ* 2007, 335: 806-808.
- 26.** West S, King V, Carey T. Systems to rate the strength of scientific evidence. Rockville, MD: Agency for Healthcare Research and Quality, 2002.

2. Ειδικά Κλινικά θέματα ECTS: 5.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Η ανάλυση κλινικών εκδηλώσεων, οι οποίες είναι συνήθεις και κοινές σε πολλά νοσήματα, η καλλιέργεια κριτικής σκέψης και η ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη λήψη αποφάσεων και την εφαρμογή στην πράξη της βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την παθοφυσιολογία εμφάνισης των συχνότερων κλινικών εκδηλώσεων διαφόρων νοσημάτων.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη διαγνωστική προσέγγιση των συχνότερων νοσημάτων, με έμφαση στη λήψη ιστορικού υγείας και στα ευρήματα της κλινικής εξέτασης.
- γ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη θεραπευτική προσέγγιση (φαρμακευτική, μη-φαρμακευτική) των κυριότερων νοσημάτων.
- δ) αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών παρεμβάσεων στην αντιμετώπιση των κυριότερων νοσημάτων, με έμφαση στην ύφεση των κλινικών εκδηλώσεων.
- ε) ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής και βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας στο πλαίσιο της διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης ασθενών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Πυρετός
2. Πόνος
3. Δύσπνοια
4. Αρτηριακή υπέρταση
5. Κνησμός
6. Κόπωση
7. Οίδημα
8. Διαταραχές του ύπνου
9. Διαταραχές της ούρησης και των κενώσεων
10. Συχνές λοιμώξεις ασθενών που νοσηλεύονται σε Δομές φροντίδας υγείας
11. Διαταραχές της θρέψης
12. Δερματολογικές εκδηλώσεις συστηματικών νοσημάτων

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών).

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εξετάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Θ. Μουντοκαλάκης. Διαφορική διάγνωση. 4^η έκδοση, Εκδόσεις Τεχνόγραμμα, 2013.
2. Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff. Παθολογική - Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς. 5^η έκδοση, Τόμοι Α και Β. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
3. Παύλος Νικολαΐδης. Εσωτερική Παθολογία. 4^η έκδοση. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2012.

3. Κιρκάδιοι ρυθμοί στην υγεία και στη νόσο ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Σκοπός του μαθήματος είναι να γίνουν κατανοητοί οι φυσιολογικοί μηχανισμοί που αφορούν στον τρόπο λειτουργίας των κιρκάδιων ρυθμών, και να παρουσιαστούν οι παθοφυσιολογικές επιπτώσεις που απορρέουν από τις διαταραχές τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

- Η μελέτη των βιολογικών κιρκάδιων ρυθμών και των μηχανισμών βιολογικής χρονομέτρησης (Χρονοβιολογία).
- Η κιρκάδια χρονική δομή του ανθρώπινου οργανισμού: τα σημεία κορύφωσης της κιρκάδιας δομής των 24ωρων ρυθμών
- Η μέτρηση των κιρκάδιων ρυθμών
- Οι κλινικές πτυχές των ανθρώπινων κιρκάδιων ρυθμών και οι επιδράσεις τους στην κλινική πράξη.
- Οι παθολογικές καταστάσεις που εμφανίζονται από την αλλαγή των κιρκάδιων ρυθμών
- Τα οργανικά συστήματα που επηρεάζονται από την αλλαγή των κιρκάδιων ρυθμών (καρδιαγγειακό, αναπνευστικό, ενδοκρινικό, κλπ)
- Η μελέτη της κορύφωσης των συμπτωμάτων σε παθολογικές καταστάσεις
- Ο τρόπος με το οποίο οι κιρκάδιοι ρυθμοί συμβάλλουν στην ανταπόκριση του οργανισμού στη θεραπεία και στις διαγνωστικές εξετάσεις
- Κιρκάδιοι ρυθμοί στους βαρέως πάσχοντες ασθενείς της ΜΕΘ.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Διάλεξη με προβολή power point, Συζήτηση .

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορική παρουσίαση εργασίας υπο τη μορφή του power point, και αφορά στην μελέτη & ανάλυση ενός ή περισσότερων άρθρων από τη διεθνή βιβλιογραφία.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1. Skene DJ, Arendt J. Human circadian rhythms: physiological and therapeutic relevance of light and melatonin. *Annals of Clinical Biochemistry*. 2006;43(5):344-353. doi:10.1258/000456306778520142
2. Roenneberg T, Kuehnle T, Juda M, et al. Epidemiology of the human circadian clock. *Sleep Med Rev*. 2007;11(6):429-438. doi:10.1016/j.smr.2007.07.005
3. Vetter C. Circadian disruption: What do we actually mean? *Eur J Neurosci*. 2022 Jan;51(1):531-550. doi: 10.1111/ejn.14255. Epub 2018 Dec 5. PMID: 30402904; PMCID: PMC6504624.
4. Korompeli A, Muurlink O, Kavrochorianou N, Katsoulas T, Fildissis G, Baltopoulos G. Circadian disruption of ICU patients: A review of pathways, expression, and interventions. *J Crit Care*. 2017;38:269-277. doi:10.1016/j.jcrc.2016.12.006

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Chronobiology International,

Journal of Sleep Research

Sleep Medicine Reviews

4. Ειδικές Θεραπείες στην Εντατική ECTS: 10

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση ειδικών γνώσεων στην θεραπευτική αντιμετώπιση βαριά πασχόντων ασθενών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

1. Πολυοργανική ανεπάρκεια, Κλίμακες βαρύτητας στη ΜΕΘ, Πρόγνωση βαρέως πασχόντων
2. Σήψη, Ανοσοπαρέμβαση
3. Μηχανική του πνεύμονα - Μηχανική αναπνοή, Καρδιοπνευμονικές αλληλεπιδράσεις
4. Οξεία & Χρόνια αναπνευστική ανεπάρκεια στη ΜΕΘ
5. Εισπνεόμενα φάρμακα
6. Αναλγησία, καταστολή, μυοχάλαση στη ΜΕΘ
7. Οξεία & Χρόνια Ηπατική ανεπάρκεια
8. Καρδιακή ανεπάρκεια, Πνευμονικό οίδημα
9. Αρτηριακή υπέρταση, Πνευμονική εμβολή
10. Αιματολογικές διαταραχές, μεταγγισιοθεραπεία, Θρομβοπροφύλαξη στη ΜΕΘ
11. Οξεία νεφρική βλάβη, νεφρική υποκατάσταση
12. Shock & ανάνηψη βαρέως πασχόντων
13. Διατροφική θεραπεία
14. Αντιμετώπιση ασθενούς σε Κώμα
15. Εγκεφαλικός θάνατος, δότες οργάνων
16. Οξεία κοιλία, Σύνδρομο κοιλιακού διαμερίσματος
17. Αιμοδυναμικό monitoring στη ΜΕΘ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Μεικτό σύστημα, δια ζώσης και διαδικτυακά

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορικά ή και γραπτά με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- Σημειώσεις και παρουσιάσεις καθηγητών, επιλεγμένα άρθρα

- Critical Care Study Guide, Text and Review, Second Edition, Editor-in-Chief, Gerard J. Criner, Springer Science+Business Media, LLC
- 16^ο Θεματικό Συνέδριο Εντατική Θεραπεία & Επείγουσα Ιατρική «Ειδικές Θεραπείες», Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα 2013.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Intensive and Critical Care Nursing
- Journal of Intensive and Critical Care Nursing

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ

1.Ειδικά θέματα στη Νοσηλευτική ECTS: 5.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Σκοπός του μαθήματος είναι η προαγωγή των γνώσεων των φοιτητών με την κριτική ανάλυση σύγχρονων θεμάτων που επηρεάζουν τη νοσηλευτική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

1. Ανακλαστική Γνωσιακή Διεργασία (Αναστοχασμός) (Reflective Practice)
 - Εισαγωγή στην έννοια της αναστοχαστικής πρακτικής. Ορισμοί εννοιών
 - Διδασκαλία μοντέλων αναστοχασμού (αναστοχαστικός κύκλος του Gibbs, και μοντέλο του δομημένου αναστοχασμού του Johns)
2. Ανακλαστική Γνωσιακή Διεργασία (Εφαρμογή_Εργαστήριο)
 - Δημιουργία collage με την χρήση και εφαρμογή του κύκλου αναστοχασμού του Gibbs)
3. Οργάνωση και λειτουργία επιτροπής λοιμώξεων
4. Ρόλος και Αρμοδιότητες του Transplant Coordinator
5. Ρομποτική Χειρουργική: Παρελθόν, Παρόν & Μέλλον
6. Βιολογικοί Μηχανισμοί Απάντησης στο Στρες
7. Επίδραση του Στρες σε Οργανικά Συστήματα

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο & εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτή εξέταση με θέματα απαντήσεων πολλαπλής επιλογής

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1. Γιαννακοπούλου Μ, Παπαθανάσογλου Ε. “Η συμβολή της ανακλαστικής γνωσιακής διεργασίας στη βελτίωση της νοσηλευτικής πρακτικής.” *Νοσηλευτική* 2004, 43(2):166-172.
2. Γιαννακοπούλου Μ. “*Reflective Practice και δια βίου νοσηλευτική εκπαίδευση.*” *Νοσηλεία & Έρευνα* 2008, 20:11-13.
3. Delves-Yates C. *Beginner’s Guide to Reflective Practice in Nursing. 1st Edition, Kindle Edition, 2021.*
4. Esterhuizen P. *Reflective Practice in Nursing (Transforming Nursing Practice Series) 5th Edition, Kindle Editio1.*
5. Sinner B, Schweiger S. [The role of the the transplant coordinator]. *Anaesthesist.* 2021 Nov;70(11):911–21.
6. Bompont C, Castagna A, Hutt D, Leather A, Stenvall M, Schröder T, et al. Transplant Preparation. In: Kenyon M, Babic A, editors. *Cham (CH); 2018. p. 45–69.*
7. Hoenigl M, Salmanton-García J, Walsh TJ, Nucci M, Neoh CF, Jenks JD, et al. Global guideline for the diagnosis and management of rare mould infections: an initiative of the European Confederation of Medical Mycology in cooperation with the International Society for Human and Animal Mycology and the American Society for Microbiology. *Lancet Infect Dis.* 2021 Aug;21(8):e246–57.
8. Mellinghoff SC, Otto C, Cornely OA. Surgical site infections: current management and role of new antibiotics. *Curr Opin Infect Dis.* 2019 Oct;32(5):517–22.
9. Ronald F M. *Robotic Surgery.* 2020 *Surg Clin North Am* Apr;100(2):xiii-xiv
10. *Encyclopedia of Stress, 2nd ed, Editor-in-Chief: George Fink, Elsevier, eBook ISBN: 9780080547961*

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

a) *Curr Opin Infect Dis*, b) *Anaesthesist* c) *Surg Clin North Am*

2.Αγγειακή προσπέλαση I ECTS: 5.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος, είναι η σε θεωρητικό επίπεδο εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις συσκευές αγγειακής προσπέλασης που χρησιμοποιούνται στη καθ' ημέρα κλινική πράξη. Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε συσκευής καθώς και τις ενδείξεις τοποθέτησης τους, με ιδιαίτερη έμφαση:

Στο υλικό από το οποίο έχει κατασκευασθεί η κάθε συσκευή αγγειακής προσπέλασης (πολυουρεθάνη δεύτερης ή τρίτης γενιάς, Teflonκλπ), στις ενδείξεις τοποθέτησης ανάλογα με το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα της θεραπείας, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συνταγογραφούμενων φαρμάκων και τις αναμενόμενες σε κάθε περίπτωση επιπλοκές. Επίσης θα είναι σε θέση να γνωρίζουν το πώς μπορούν να ελαχιστοποιήσουν τις πιθανές επιπλοκές που αφορούν στην τοποθέτηση (άμεσες αλλά και απώτερες) , επιλέγοντας τη κατάλληλη συσκευή, το κατάλληλο σημείο εισόδου και εφαρμόζοντας όλα τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρωτόκολλα διαχείρισης των συσκευών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Ιστορία της Αγγειακής Προσπέλασης
2. Περιφερικοί φλεβικοί καθετήρες
3. Στοιχεία ανατομίας και φυσιολογίας φλεβικού και αρτηριακού δικτύου - κυκλοφορικού συστήματος
4. Τοποθέτηση αρτηριακών καθετήρων
5. Επιλογή συσκευών φλεβικής αγγειακής προσπέλασης
6. Υπερηχογραφική καθοδήγηση στην αγγειακή προσπέλαση
7. Τοποθέτηση κεντρικά εισερχόμενων κεντρικών φλεβικών καθετήρων
8. Τοποθέτηση περιφερικά εισερχόμενων κεντρικών φλεβικών καθετήρων
9. Διαχείριση και φροντίδα συσκευών αγγειακής προσπέλασης
10. Επιπλοκές αγγειακής προσπέλασης

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Διαλέξεις δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας με χρήση παρουσιάσεων power point
Κλινική άσκηση

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορική εξέταση

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Αναλυτική λίστα με επίκαιρα επιστημονικά άρθρα σε έγκριτα περιοδικά σε κάθε παρουσίαση

3. Διαχείριση ασθενών με οξέα καρδιαγγειακά προβλήματα ECTS: 5.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικής εμπειρίας σχετικά με την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με οξέα καρδιαγγειακά νοσήματα, σύμφωνα με τη νοσηλευτική διεργασία. Στόχος είναι οι φοιτητές να μπορούν παρέχουν σε αυτούς τους ασθενείς υψηλού επιπέδου νοσηλευτική φροντίδα, βασισμένη σε ενδείξεις.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την αιτιολογία-παθοφυσιολογία των κυριότερων οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις κλινικές εκδηλώσεις και τη διαγνωστική προσέγγιση των κυριότερων οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- γ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη θεραπευτική προσέγγιση (φαρμακευτική, μη-φαρμακευτική) των κυριότερων οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- δ) αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών παρεμβάσεων στην αντιμετώπιση των κυριότερων οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- ε) ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο πλαίσιο της διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης ασθενών με οξύ καρδιαγγειακό νόσημα.
- στ) εξασκούν την κριτική τους ικανότητα στη διάγνωση και αντιμετώπιση των οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- Διεπιστημονική αντιμετώπιση ασθενών με οξέα στεφανιαία σύνδρομα
- Καρδιογενής καταπληξία
- Καρδιακές αρρυθμίες
- Αιφνίδιος καρδιακός θάνατος
- Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση
- Οξεία καρδιακή ανεπάρκεια
- Ενδοκαρδίτιδα-Μυοκαρδίτιδα-Περικαρδίτιδα
- Ανευρύσματα αορτής
- Διακομιδή ασθενών με καρδιαγγειακά προβλήματα υγείας

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών).

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εξετάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Ηρώ Παναγιωτάκη-Μπροκαλάκη. Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα. 2^η έκδοση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
2. European Resuscitation Council Guidelines 2021: Basic Life Support. Resuscitation 2021, article in press.
3. Thiele H, Ohman EM, deWaha-Thiele S, Zeymer U, Desch S. Management of cardiogenic shock complicating myocardial infarction: an update 2019. Eur Heart J 2019, 40: 2671-2683.
4. Thygesen K, Alpert JS, Jaffe AS, Chaitman BR, Bax JJ, Morrow DA, et al. Fourth universal definition of myocardial infarction (2018). Eur Heart J 2018, 00: 1-33.
5. 2022 ESC Guidelines for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation. The Task Force for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation of the European Society of Cardiology (ESC). Eur Heart J 2021, 42: 1289-1367.
6. 2015 ESC Guidelines for the management of infective endocarditis: The Task Force for the management of infective endocarditis of the European Society of Cardiology (ESC). Endorsed by: European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS), the European Association of Nuclear Medicine (EANM). Eur Heart J 2015, 36: 3075-3128.
7. 2015 ESC Guidelines for the diagnosis and management of pericardial diseases. The Task Force for the diagnosis and management of pericardial diseases of the European Society of Cardiology (ESC). Endorsed by: The European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS). Eur Heart J 2015, 36: 2921-2964.
8. 2017 ESC Guidelines for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation: The Task Force for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation of the European Society of Cardiology (ESC). Eur Heart J 2018, 39: 119-177.
9. 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure. Developed by the Task Force for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure of the European Society of Cardiology (ESC). With the special contribution of the Heart Failure Association (HFA) of the ESC. Eur Heart J 2021, 42: 3599-3726

Γ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Νοσηλευτική Μονάδων Εντατικής Θεραπείας	30	7
Ειδικά Θέματα Επειγοντολογίας	30	7
Διακομιδές βαρέως πασχόντων, προνοσοκομειακή φροντίδα και Τηλεϊατρική	30	7
Διαταραχές της Αναπνοής στον Ύπνο	20	4.5
Μαθήματα Επιλογής (επιλογή ενός από τα δύο μαθήματα)		
Αγγειακή προσπέλαση II	20	4.5
Εντατική θεραπεία και μαζικό τραύμα	20	4.5
Σύνολο		30

1. Νοσηλευτική Μονάδων Εντατικής Θεραπείας ECTS: 7**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :**

Σκοπός του μαθήματος είναι ο μεταπτυχιακός φοιτητής να αναπτύξει προηγμένες δεξιότητες αναφορικά με τη φροντίδα του βαριά πάσχοντα ασθενή που νοσηλεύεται σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας. Έχοντας αποκτήσει τις βασικές γνώσεις της νοσηλευτικής φροντίδας στη ΜΕΘ στο προπτυχιακό επίπεδο, του δίνεται η ευκαιρία να γνωρίσει σε βάθος, να κατανοήσει και να εφαρμόσει τις δεξιότητες του σε εξειδικευμένα αντικείμενα που σχετίζονται με την παρακολούθηση του ασθενή (monitoring) και τη φροντίδα και υποστήριξη ανεπαρκούντων οργάνων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ :

Διδακτικές ενότητες

1. Σχεδιασμός – δομή και λειτουργία – στελέχωση ΜΕΘ
2. Ασφάλεια & Ποιότητα στη ΜΕΘ - Συστήματα διασφάλισης ποιότητας
3. Λοιμώξεις σχετιζόμενες με τη φροντίδα υγείας στη ΜΕΘ- Επιτήρηση και βασικοί άξονες πρόληψης – Πολυανθεκτικά παθογόνα στη ΜΕΘ
4. Δέσμες μέτρων: α)Λοιμώξεις ουροποιητικού, β) Λοιμώξεις χειρουργικού πεδίου, γ)Πνευμονία σχετιζόμενη με τον αναπνευστήρα, δ)Βακτηριαμία σχετιζόμενη με κεντρικό καθετήρα
5. Παρακολούθηση αναπνευστικού – Αναίμακτη παρακολούθηση της οξυγόνωσης των ιστών - Φροντίδα αεραγωγού
6. Οξυγονοθεραπεία και MEMA
7. Παραλήρημα - Πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση του παραληρήματος
8. Παρακολούθηση καρδιαγγειακού – νοσηλευτική αξιολόγηση της αιμοδυναμικής κατάστασης του βαριά πάσχοντα
9. Διαταραχές ύδατος – Παρακολούθηση και ρύθμιση επιπέδων γλυκόζης
10. Παρακολούθηση και αντιμετώπιση ασθενών σε καταστολή σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας
11. Ψυχική υγεία ασθενών μετά από φροντίδα σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας
12. Παθοφυσιολογία ελκών πίεσης - Μέτρα πρόληψης- Εκτίμηση έλκους -Σταδιοποίηση –Βακτηριακή κατάσταση - Επιθέματα – είδη και εφαρμογές- Σύγχρονες τεχνολογίες στην θεραπεία των ελκών πίεσης (υπερβαρικό, αρνητική πίεση, laser χαμηλής συχνότητας)
13. Σύνδρομο μετά τη ΜΕΘ (PICS) - Γνωστικές διαταραχές
14. Μεγάλη ηλικία και ΜΕΘ – Ιδιαιτερότητες ηλικιωμένων - Σύνδρομο Ευπάθειας
15. Το κόστος στη ΜΕΘ και οι παράγοντες που το επηρεάζουν
16. Νομικά ζητήματα στη ΜΕΘ - Ηθικά διλήμματα και αποφάσεις στη ΜΕΘ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Διαλέξεις δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας με χρήση παρουσιάσεων power point

Κλινικά σενάρια - συζήτηση

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ :

Προφορική εξέταση

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

Αναλυτική λίστα με επίκαιρα επιστημονικά άρθρα σε έγκριτα περιοδικά σε κάθε παρουσίαση

2.Ειδικά Θέματα Επειγοντολογίας ECTS: 7**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων για την κατανόηση και αντιμετώπιση των ειδικών επειγουσών καταστάσεων που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι επαγγελματίες υγείας τόσο στον χώρο των τμημάτων επειγόντων περιστατικών όσο και στον εξωνοσοκομειακό χώρο, στον τόπο του συμβάντος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1. Ο νοσηλευτής στο ΤΕΠ και στο ΕΚΑΒ
2. Οργάνωση και λειτουργία ΤΕΠ
3. Triage, 5 Level Triage and Patient Assessment, Κλίμακες Αξιολόγησης Βαρύτητας τραύματος
4. Ηθικά θέματα: πότε παραπέμπεται ασθενή που παραλαμβάνεται νεκρός για νεκροτομή πως αντιμετωπίζονται οι διαπολιτισμικές διαφορές, πχ θρησκεία βιασμοί (τι εξετάσεις πρέπει να γίνουν κλπ). Human Trafficking: Victim Recognition and Intervention for Healthcare Professionals
5. Ειδικά Ψυχιατρικά θέματα, Ηθικά Εισαγγελικά, Δικανικά θέματα στο ΤΕΠ
6. Νοσήματα από υψόμετρο, Καταδυτικά νοσήματα Οξεοβασική
7. Ειδικά οξέα νευρολογικά θέματα
8. Ειδικά οξέα νεφρολογικά θέματα
9. Εξαρτήσεις, μέθη, τοξικολογία
10. Ειδικά οξέα πνευμονολογικά θέματα
11. Επείγοντα Ογκολογικά
12. Ειδικά οξέα καρδιαγγειακά θέματα
13. Μαζικό Τραύμα και Πολυτραυματίες
14. Πρόληψη ατυχημάτων
15. Απεικόνιση στα ΤΕΠ
16. Βιολογικά όπλα, Βιολογική Ραδιοβιολογική Βιοτρομοκρατία,
17. Διατροφική υποστήριξη οξέως πασχόντων 2

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Μικτό σύστημα διδασκαλίας, δια ζώσης και διαδικτυακά

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

προφορικά ή και γραπτά με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (ενδεικτική):

- ATCN – Advanced Trauma Care for Nurses

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Trauma Nursing

3. Διακομιδές βαρέως πασχόντων, προνοσοκομειακή φροντίδα και Τηλεϊατρική ECTS: 7**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων για τη διαδικασία, τις ενδείξεις και τους κινδύνους που εμπεριέχουν οι διακομιδές των βαρέως πασχόντων ώστε να δημιουργούνται οι βέλτιστες συνθήκες για ασφαλή μεταφορά των βαρέως πασχόντων ασθενών ενδονοσοκομειακά, διανοσοκομειακά και προς νοσοκομείο από το χώρο συμβαμάτων. Η απόκτηση θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων σε θέματα τηλεϊατρικής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

1. Εισαγωγή - Ενδονοσοκομειακές και διανοσοκομειακές διακομιδές από και προς ΜΕΘ
2. Ο νοσηλευτής στις Διακομιδές και στο ΕΚΑΒ
3. Διαλογή στα ΤΕΠ
4. ΤΕΠ – υποδοχή και διαχείριση ασθενούς
5. Οργάνωση συστημάτων διακομιδών και κινητές ΜΕΘ – ΕΚΑΒ
6. Κόστος διακομιδών
7. Διακομιδές από και προς Νοσοκομείο – Ειδικές καταστάσεις, Αεροδιακομιδές – Διακομιδές με πλοίο
8. Επείγουσα Προνοσοκομειακή Ιατρική Αντιμετώπιση και φροντίδα - νέα ειδικότητα – οργάνωση ΤΕΠ
9. Επίσκεψη στο ΕΚΑΒ (κέντρο διαχείρισης, Ασθενοφόρα)
10. ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΛΕΙΑΤΡΙΚΗΣ (ΕΔιΤ)
11. τηλεϊατρική
12. τηλεΕντατική

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Μικτή δια ζώσης και εξ αποστάσεως

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

προφορικά ή και γραπτά με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή σε σενάρια διαχείρισης ασθενών

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

Σημειώσεις διδασκόντων και παρουσιάσεις

- Εγχειρίδιο ΕΚΑΒ ΕΠΙ (Επείγουσα Προνοσοκομειακή Ιατρική)

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Transportation Medicine
- Prehospital Emergency Care Journal
- Journal of Telemedicine and Telecare

4. Διαταραχές της Αναπνοής στον Ύπνο ECTS: 4.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων για τις ενδείξεις, τη διαδικασία και την πραγματοποίηση μελέτης ύπνου και πως αντιμετωπίζονται οι διαταραχές της αναπνοής στον ύπνο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

1. Εισαγωγή
2. Φυσιολογία του Ύπνου: Νευροφυσιολογία και Νευροβιολογία του Ύπνου, Ρύθμιση ύπνου – εγρήγορσης, Λειτουργία του ύπνου, Διάσπαση ύπνου, Επίδραση της ηλικίας και του φύλου στον ύπνο
3. Αϋπνία και Υπνηλία: τεχνικές εκτίμησης τους. Ύπνος στο νοσοκομείο και στη ΜΕΘ.
4. **Ταξινόμηση διαταραχών ύπνου:** Αναπνευστικές διαταραχές του ύπνου: Αποφρακτικού τύπου διαταραχές της αναπνοής στον ύπνο και θεραπεία.
5. **Ταξινόμηση διαταραχών ύπνου:** Αναπνευστικές διαταραχές του ύπνου: Κεντρικού τύπου διαταραχές της αναπνοής στον ύπνο και θεραπεία. Σύνδρομο υποαερισμού
6. **Ταξινόμηση διαταραχών ύπνου:** Μη αναπνευστικές διαταραχές του ύπνου: Υπερυπνίες, Κιρκάδιες διαταραχές του Κύκλου Ύπνου, Παραϋπνίες, Κινητικές διαταραχές του ύπνου
7. **Μέθοδοι διάγνωσης και θεραπείας – μελέτες ύπνου:** ιατρικό ιστορικό, προετοιμασία, καθοδήγηση και ενημέρωση εξεταζόμενου για τη διαδικασία της μελέτης.
8. **Μέθοδοι διάγνωσης και θεραπείας – μελέτες ύπνου:** Απαραίτητα υλικά, λειτουργίας αναπνευστικών συσκευών, σύνδεση εξεταζόμενου με τα καταγραφικά μηχανήματα και τις διάφορες συσκευές, εκτέλεση της εξέτασης. Οξεία ιατρικά συμβάματα. Ανάλυση των αποτελεσμάτων της εξέτασης
9. **ΣΑΥΥ: Θεραπευτικές επιλογές:** συντηρητικά μέτρα, τροποποίηση συμπεριφοράς (σωματικό βάρος, κάπνισμα, αλκοόλ), υγιεινή του ύπνου, συσκευές θετικής πίεσης αεραγωγών, ενδοστοματικές συσκευές, Χειρουργική θεραπεία, Φαρμακολογική θεραπεία
10. **Εργαστήριο ύπνου 1:** Σύνδεση του ασθενούς, φίλτρα, ευαισθησίες, βαθμονόμηση, έναρξη της μελέτης και παρακολούθηση της, Αναγνώριση των διαταραχών της αναπνοής στον ύπνο, διόρθωση παραστίτων και σταδιοποίηση του ύπνου. Αναγνώριση νευρολογικών προβλημάτων. Συστήματα scoring. Τιτλοποίηση MEMA στο εργαστήριο ύπνου

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Μικτό σύστημα διδασκαλίας, δια ζώσης και διαδικτυακά

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

προφορικά ή και γραπτά με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1. Γαβαλά Α, Καραμπάτσος Η, **Μυριανθεύς Π**, Μπαλτόπουλος. Το Monitoring του Ύπνου στη ΜΕΘ. 12^ο Θεματικό Συνέδριο Εντατικής Θεραπείας και Επείγουσας Ιατρικής: Monitoring. Αθήνα, 27-28 Νοεμβρίου 2009. Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδη σελίδες: 1849-1855.
2. Γαβαλά Α, Κορομπέλη Α, **Μυριανθεύς Π**, Μπαλτόπουλος Γ. Δοκιμασίες ελέγχου διαταραχών ύπνου. 17^ο Θεματικό Συνέδριο Εντατική Θεραπεία & Επείγουσα Ιατρική «Εντατική Θεραπεία & Επείγουσα Ιατρική» Εργαστηριακός Έλεγχος. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα 2014. σελ: 68-81.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

1. Journal of sleep medicine

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ**1.Αγγειακή προσπέλαση II ECTS: 4.5****ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η σε κλινικό επίπεδο συμμετοχή στη διαδικασία των συσκευών αγγειακής προσπέλασης από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Οι φοιτητές θα πρέπει με τη περάτωση του μαθήματος να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές τοποθέτησης των κάτωθι συσκευών αγγειακής προσπέλασης:

Περιφερικά εισερχόμενες περιφερικές φλεβικές συσκευές (PIVs). Κεντρικά εισερχόμενες κεντρικές φλεβικές συσκευές (CICCs). Περιφερικά εισερχόμενες κεντρικές φλεβικές συσκευές (PICCs). Περιφερικά εισερχόμενες κεντρικές φλεβικές συσκευές συνδεδεμένες με ενταφιασμένο κώδωνα χημειοθεραπείας (PICCPorts). Κεντρικά εισερχόμενες κεντρικές φλεβικές συσκευές, συνδεδεμένες με ενταφιασμένο κώδωνα χημειοθεραπείας (CICCPorts). Καθετήρες αιμοκάθαρσης (μόνιμους και προσωρινούς). Θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν όλα τα συστήματα πλοήγησης των καθετήρων στο αγγειακό δίκτυο προκειμένου το άκρο του καθετήρα να τοποθετείται στο προβλεπόμενο σημείο που είναι η συμβολή της άνω κοίλης φλέβας με το δεξιό κόλπο και να τον κατηλώνουν αποτελεσματικά.Επίσης, θα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις παραπάνω συσκευές, καθ' όλη τη διάρκεια της θεραπείας των ασθενών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

- 1.Τεχνικές δημιουργίας μακράς υποδόριας πορείας στους ΚΦΚ (Piccs, Picc Ports, CICCs, CICC Ports). Πλεονεκτήματα της σύγχρονων τεχνικών, έναντι των παλαιών.
- 2.Τεχνικές καθήλωσης και υλικά για τη σταθεροποίηση των συσκευών Αγγειακής Προσπέλασης (Vascular Access Devices).
- 3.Προηγμένες δεξιότητες στην τοποθέτηση αγγειακών συσκευών υπό άμεση υπερηχογραφική καθοδήγηση (under real time ultrasound guidance).
- 4.Τοποθέτηση προσωρινών και μόνιμων καθετήρων αιμοκάθαρσης.
- 5.Περιφερικά και κεντρικά εισερχόμενοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες, συνδεδεμένοι με ενταφιαζόμενο κώδωνα χημειοθεραπείας.
- 6.Συστήματα πλοήγησης και πιστοποίησης της σωστής θέσης του άκρου του καθετήρα.
- 7.Λοιμώξεις και θρομβώσεις που σχετίζονται με τους κεντρικούς φλεβικούς καθετήρες.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Διαλέξεις δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας με χρήση παρουσιάσεων power point
Κλινική άσκηση

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορική εξέταση

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

Αναλυτική λίστα με επίκαιρα επιστημονικά άρθρα σε έγκριτα περιοδικά σε κάθε παρουσίαση

2. Εντατική Θεραπεία και μαζικό τραύμα ECTS: 4.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση και κατανόηση των βασικών αρχών στην προνοσοκομειακή διαχείριση του μαζικού τραύματος και ανάπτυξη των συστημάτων και της επιχειρησιακής οργάνωσης για την αντιμετώπιση του, την οποία έρχεται, ενίοτε (στο βαρύ τραύμα με ανεπάρκειες), να συμπληρώσει η Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Εντατικολογία).

Παρουσίαση και κατανόηση της Εντατικολογίας, ως δραστηριότητας η οποία μαζί με τη Χειρουργική, είναι το κατ' εξοχήν νοσοκομειακό τμήμα με την κατάλληλη υποδομή και το εξειδικευμένο προσωπικό, για την υποδοχή και διαχείριση βαριά ασθενών μετά από μία σοβαρή κρίση, και βεβαίως μετά από βαρύ τραύμα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

1. Επιδημιολογία του τραύματος –
2. Προνοσοκομειακή φροντίδα και διακομιδή τραυματιών
3. Αρχές Εντατικής Θεραπείας, Οξυγονοθεραπεία & Αέρια αίματος –Οξεοβασική Ισορροπία,
4. Αναπνευστική Ανεπάρκεια – Μηχανικός Αερισμός
5. ΚΑΡΠΑ
6. Διαλογή στο μαζικό τραύμα –
7. Συστήματα Αξιολόγησης Βαρύτητας & Δείκτες Ποιότητας,
8. Λοιμώξεις – Σήψη στη ΜΕΘ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Μεικτή δια ζώσης και εξ αποστάσεως

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

προφορικά ή και γραπτά με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή σε σενάρια διαχείρισης ασθενών

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- ATCN – Advanced Trauma Care for Nurses

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Trauma Nursing

Β ΕΞΑΜΗΝΟ**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΩΝ**

Β' Εξάμηνο		
	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Μαθήματα Υποχρεωτικά		
Τεχνικές συγγραφής επιστημονικής εργασίας	20	4.5
Ειδικά Θέματα στη Νοσηλευτική	24	5.5
Ειδικά Κλινικά Θέματα	24	5.5
Κιρκάδιοι ρυθμοί στην υγεία και στη νόσο	20	4.5
Διαχείριση ασθενών με οξέα καρδιαγγειακά προβλήματα	24	5.5
Διαχείριση ασθενών με χρόνια καρδιαγγειακά προβλήματα	20	4.5
Σύνολο		30

1. Τεχνικές Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση των αρχών συγγραφής και παρουσίασης της επιστημονικής εργασίας καθώς και αξιολόγησης της επιστημονικής έρευνας στη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ :

Είδη Επιστημονικών Εργασιών:

Ιστορική αναδρομή. Στόχοι επιστημονικού δημοσιεύματος. Καθορισμός πεδίου ενδιαφέροντος και αναζήτηση του ερευνητικού ερωτήματος. Θεωρητικό Πλαίσιο. Δομή Ερευνητικού Πρωτοκόλλου

Αναζήτηση και Τεκμηρίωση Βιβλιογραφίας:

Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας η τεκμηρίωση της (ιστορική αναδρομή και σύγχρονα δεδομένα) και η αρχειοθέτηση του υλικού. Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Συστήματα τεκμηρίωσης Harvard, Vancouver και APA

Άρθρο Συστηματικής Ανασκόπησης Βιβλιογραφίας:

Διαμόρφωση Ερευνητικής Ερώτησης που θα καθοδηγήσει την ανασκόπηση. Αξιολόγηση και Επιλογή Μελετών-Κριτήρια Εισαγωγής-Αποκλεισμού, Δείγμα Άρθρων Ανασκόπησης, Πίνακες.

Μετα-Ανάλυση: Μέθοδοι-Κριτική

Ορισμός, Σκοπός, Εφαρμογές. Προσδιορισμός προβλήματος. Επιλογή κατάλληλων ερευνητικών μελετών. Καθορισμός Μεγέθους Αποτελέσματος. Κωδικοποίηση. Ερμηνεία Αποτελεσμάτων.

Συγγραφή Διατριβής επί Πτυχίω και Διδακτορικής Διατριβής

Γλώσσα και ύφος γραφής, Δομή κειμένου-κεφάλαια, Διαδικασία υποστήριξης διατριβής

Υποβολή Επιστημονικής Εργασίας για Δημοσίευση

Ο δείκτης επιρροής (Impact Factor)

Αναφορές από άλλους ερευνητές (Citations).

Το συντακτικό έργο και η επιλογή των άρθρων που δημοσιεύονται στα επιστημονικά περιοδικά. Γράμματα στον εκδότη.

Συγγραφή Πρωτότυπης Ερευνητικής Εργασίας

Συγγραφή πρωτογενών άρθρων. Πρωτότυπη έρευνα.

Ύφος και ήθος της επιστημονικής γραφής. Ηθική και δεοντολογία της έρευνας. Διακήρυξη του Helsinki

Κριτική Αξιολόγηση της Ποιότητας Δημοσιεύσεων βάσει Οδηγών

Κριτήρια που καθορίζουν την ποιότητα των Δημοσιευμένων Μελετών

Χρήση Οδηγών Αξιολόγησης της Ποιότητας Δημοσιεύσεων ανάλογα με το Είδος της Έρευνας (CONSORT, PRISMA, STROBE)

Προφορική Παρουσίαση Επιστημονικής Εργασίας

Σχεδιασμός, συγγραφή, προετοιμασία διαφανειών, παρουσίαση

δεδομένων. Σύγκριση και διαφορές προφορικής παρουσίασης και επιστημονικού άρθρου.

Προετοιμασία και παρουσίαση Αναρτημένων Ανακοινώσεων (Poster)

Ποιοτική Έρευνα και Επιστημονική Γραφή

Επιστημονικό παράδειγμα και επιστημονική γραφή.

Ο Ρόλος της Φαινομενολογικής Γραφής.

Συγγραφή- Ρητορική. Κριτήρια Εγκυρότητας.

Παρουσίαση Φαινομενολογικής Μελέτης.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ :

Γραπτές Εξετάσεις

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1.Τσακρακλίδης Β, Γουργουλιάνης ΚΙ. “Ιατρική Γραφή και Λόγος”. Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, 1995.

2.Chen S. “The PhD dissertation defense in Canada: An institutional policy perspective.” Canadian Journal of Educational Administration and Policy 2008; 88.

3.Haber JR, Lorelei AL. “Learning Oral Presentation Skills. A Rhetorical Analysis with Pedagogical and Professional Implications.” J Gen Intern Med 2001;16:308-314.

4. Wertheim GE. "Making Effective Oral Presentations. Northeastern University, College of Business Administration." Retrieved March 2, 2009 from <http://web.cba.neu.edu/~ewertheim/skills/oral.htm#visual>
5. Barbour R. Checklists for improving rigour in qualitative research: A case of the tail wagging the dog? British Medical Journal 2001, 322, 1115–1117.
6. Boaz A, Ashby D. Fit for purpose? Assessing research quality for evidence based policy and practice. London: ESRC UK Centre for Evidence Based Policy and Practice, 2003.
7. Des Jarlais DC, Lyles C, Crepaz N. Improving the reporting quality of nonrandomized evaluations of behavioral and public health interventions: The TREND statement. American Journal of Public Health, 2004, 94(3), 361–366.
8. Don C. Des Jarlais, PhD, Cynthia Lyles, PhD, Nicole Crepaz, PhD, and the TREND Group. Improving the Reporting Quality of Nonrandomized Evaluations of Behavioral and Public Health Interventions: The TREND Statement. Am J Public Health. 2004;94:361–366.
9. Garcia-Berthou E, Alcaraz C. Incongruence between test statistics and P values in medical papers. BMC Medical Research Methodology, 2004, 4(13).
10. Greenhalgh T. How to Read a Paper: The Basics of Evidence-Based Medicine (HOW - How To). BMJ Books 4th ed. Wiley-Blackwell, 2011.
11. Lee P. Understanding and critiquing quantitative research papers. Nurs Times. 2006;102(28):28-30.
12. Lee P. Understanding and critiquing qualitative research papers. Nurs Times. 2006;102(29):30-2.
13. Lee P. Understanding the basic aspects of research papers. Nurs Times. 2006;102(27):28-30.
14. Liberati A, Altman GD, Tetzlaff J, Mulrow C, Gøtzsche CP, John P. A. Ioannidis AJ, Clarke M, Devereaux PJ, Kleijnen J, Moher D. The PRISMA Statement for Reporting Systematic Reviews and Meta-Analyses of Studies That Evaluate Health Care Interventions: Explanation and Elaboration. PLoS Medicine July 2009 | Volume 6 | Issue 7 | e1000100
15. Litman T. Evaluating Research Quality. Guidelines for Scholarship. Victoria Transport Policy Institute 2011, www.vtpi.org
16. Moher D, Cook DJ, Eastwood S, Olkin I, Rennie D, Stroup F. Improving the quality of reports of meta-analyses of randomized controlled trials: The QUOROM statement. The Lancet 1999, 354, 1896–1900.

- 17.Ragin CC, Nagel J, White P. Workshop on scientific foundations of qualitative research. Arlington, VA: National Science Foundation 2003.
- 18.Rowan M, Huston P. Qualitative research articles: Information for authors and peer reviewers. Canadian Medical Association Journal 1997, 157(10), 1442–1446.
- 19.Schulz FK, Altman GD, Moher D, the CONSORT Group. CONSORT 2010 Statement: updated guidelines for reporting parallel group randomised trials. Trials 2010, 11:32. <http://www.trialsjournal.com/content/11/1/32>
- 20.Spencer L, Ritchie J, Lewis J, Dillon L. Quality in qualitative evaluation: A framework for assessing research evidence. London: National Centre for Social Research, 2003.
- 21.STARD Group. The STARD initiative—Towards complete and accurate reporting of studies on diagnostic accuracy. 2001 <http://www.consortstatement.org/stardstatement.htm>
- 22.Stroup D., Berlin JA, Morton SC, Olkin I, Williamson GD, Rennie D. Metaanalysis of observational studies in epidemiology: A proposal for reporting. Journal of the American Medical Association 2000, 283, 2008–2012.
- 23.Stroup FD, Berlin AJ, Morton CS, Olkin I, Williamson GD, Rennie D, Moher D, Becker JB, Sipe TA, Thacker BS, the MOOSE Group. Meta-analysis of Observational Studies in Epidemiology. A Proposal for Reporting. JAMA, April 19, 2000—Vol 283, No. 15.
- 24.TREND Group. Transparent reporting of evaluations with non-randomized designs. Journal of Psychoactive Drugs 2004, 36(3), 407.
- 25.von Elm E, Egger M, Altman GD, Pocock JS, Gøtzsche CP, Vandenbroucke PJ. Strengthening the reporting of observational studies in epidemiology (STROBE) statement: guidelines for reporting observational studies. BMJ 2007, 335: 806-808.
- 26.**West S, King V, Carey T. Systems to rate the strength of scientific evidence. Rockville, MD: Agency for Healthcare Research and Quality, 2002.

2. Ειδικά Θέματα στη Νοσηλευτική ECTS: 5.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Σκοπός του μαθήματος είναι η προαγωγή των γνώσεων των φοιτητών με την κριτική ανάλυση σύγχρονων θεμάτων που επηρεάζουν τη νοσηλευτική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

1. Ανακλαστική Γνωσιακή Διεργασία (Αναστοχασμός) (Reflective Practice)
 - Εισαγωγή στην έννοια της αναστοχαστικής πρακτικής. Ορισμοί εννοιών
 - Διδασκαλία μοντέλων αναστοχασμού (αναστοχαστικός κύκλος του Gibbs, και μοντέλο του δομημένου αναστοχασμού του Johns)
2. Ανακλαστική Γνωσιακή Διεργασία (Εφαρμογή_Εργαστήριο)
 - Δημιουργία collage με την χρήση και εφαρμογή του κύκλου αναστοχασμού του Gibbs)
3. Οργάνωση και λειτουργία επιτροπής λοιμώξεων
4. Ρόλος και Αρμοδιότητες του Transplant Coordinator
5. Ρομποτική Χειρουργική: Παρελθόν, Παρόν & Μέλλον
6. Βιολογικοί Μηχανισμοί Απάντησης στο Στρες
7. Επίδραση του Στρες σε Οργανικά Συστήματα

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο & εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτή εξέταση με θέματα απαντήσεων πολλαπλής επιλογής

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1. Γιαννακοπούλου Μ, Παπαθανάσογλου Ε. "Η συμβολή της ανακλαστικής γνωσιακής διεργασίας στη βελτίωση της νοσηλευτικής πρακτικής." *Νοσηλευτική* 2004, 43(2):166-172.

- 2.Γιαννακοπούλου Μ. “*Reflective Practice και δια βίου νοσηλευτική εκπαίδευση.*” *Νοσηλεία & Έρευνα* 2008, 20:11-13.
- 3.Delves-Yates C. *Beginner’s Guide to Reflective Practice in Nursing. 1st Edition, Kindle Edition, 2021.*
- 4.Esterhuizen P. *Reflective Practice in Nursing (Transforming Nursing Practice Series) 5th Edition, Kindle Editio1.*
- 5.Sinner B, Schweiger S. [The role of the the transplant coordinator]. *Anaesthesist.* 2021 Nov;70(11):911–21.
- 6.Bompoint C, Castagna A, Hutt D, Leather A, Stenvall M, Schröder T, et al. *Transplant Preparation.* In: Kenyon M, Babic A, editors. *Cham (CH); 2018. p. 45–69.*
- 7.Hoenigl M, Salmanton-García J, Walsh TJ, Nucci M, Neoh CF, Jenks JD, et al. *Global guideline for the diagnosis and management of rare mould infections: an initiative of the European Confederation of Medical Mycology in cooperation with the International Society for Human and Animal Mycology and the American Society for Microbiology.* *Lancet Infect Dis.* 2021 Aug;21(8):e246–57.
- 8.Mellinghoff SC, Otto C, Cornely OA. *Surgical site infections: current management and role of new antibiotics.* *Curr Opin Infect Dis.* 2019 Oct;32(5):517–22.
- 9.Ronald F M. *Robotic Surgery.* 2020 *Surg Clin North Am Apr*;100(2):xiii-xiv
- 10.*Encyclopedia of Stress, 2nd ed, Editor-in-Chief: George Fink, Elsevier, eBook ISBN: 9780080547961*

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

a)*Curr Opin Infect Dis*, b)*Anaesthesist* c)*Surg Clin North Am*

3. Ειδικά Κλινικά θέματα ECTS: 5.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Η ανάλυση κλινικών εκδηλώσεων, οι οποίες είναι συνήθεις και κοινές σε πολλά νοσήματα, η καλλιέργεια κριτικής σκέψης και η ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη λήψη αποφάσεων και την εφαρμογή στην πράξη της βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την παθοφυσιολογία εμφάνισης των συχνότερων κλινικών εκδηλώσεων διαφόρων νοσημάτων.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη διαγνωστική προσέγγιση των συχνότερων νοσημάτων, με έμφαση στη λήψη ιστορικού υγείας και στα ευρήματα της κλινικής εξέτασης.
- γ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη θεραπευτική προσέγγιση (φαρμακευτική, μη-φαρμακευτική) των κυριότερων νοσημάτων.
- δ) αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών παρεμβάσεων στην αντιμετώπιση των κυριότερων νοσημάτων, με έμφαση στην ύφεση των κλινικών εκδηλώσεων.
- ε) ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής και βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας στο πλαίσιο της διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης ασθενών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- 13. Πυρετός
- 14. Πόνος
- 15. Δύσπνοια
- 16. Αρτηριακή υπέρταση
- 17. Κνησμός
- 18. Κόπωση
- 19. Οίδημα
- 20. Διαταραχές του ύπνου
- 21. Διαταραχές της ούρησης και των κενώσεων
- 22. Συχνές λοιμώξεις ασθενών που νοσηλεύονται σε Δομές φροντίδας υγείας
- 23. Διαταραχές της θρέψης
- 24. Δερματολογικές εκδηλώσεις συστηματικών νοσημάτων

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών).

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εξετάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

4. Θ. Μουντοκαλάκης. Διαφορική διάγνωση. 4^η έκδοση, Εκδόσεις Τεχνόγραμμα, 2013.
5. Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff. Παθολογική - Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς. 5^η έκδοση, Τόμοι Α και Β. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
6. Πάυλος Νικολαΐδης. Εσωτερική Παθολογία. 4^η έκδοση. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2012.

4. Κιρκάδιοι ρυθμοί στην υγεία και στη νόσο ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Σκοπός του μαθήματος είναι να γίνουν κατανοητοί οι φυσιολογικοί μηχανισμοί που αφορούν στον τρόπο λειτουργίας των κιρκάδιων ρυθμών, και να παρουσιαστούν οι παθοφυσιολογικές επιπτώσεις που απορρέουν από τις διαταραχές τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

- Η μελέτη των βιολογικών κιρκάδιων ρυθμών και των μηχανισμών βιολογικής χρονομέτρησης (Χρονοβιολογία).
- Η κιρκάδια χρονική δομή του ανθρώπινου οργανισμού: τα σημεία κορύφωσης της κιρκάδιας δομής των 24ωρων ρυθμών
- Η μέτρηση των κιρκάδιων ρυθμών
- Οι κλινικές πτυχές των ανθρώπινων κιρκάδιων ρυθμών και οι επιδράσεις τους στην κλινική πράξη.
- Οι παθολογικές καταστάσεις που εμφανίζονται από την αλλαγή των κιρκάδιων ρυθμών
- Τα οργανικά συστήματα που επηρεάζονται από την αλλαγή των κιρκάδιων ρυθμών (καρδιαγγειακό, αναπνευστικό, ενδοκρινικό, κλπ)
- Η μελέτη της κορύφωσης των συμπτωμάτων σε παθολογικές καταστάσεις
- Ο τρόπος με το οποίο οι κιρκάδιοι ρυθμοί συμβάλλουν στην ανταπόκριση του οργανισμού στη θεραπεία και στις διαγνωστικές εξετάσεις
- Κιρκάδιοι ρυθμοί στους βαρέως πάσχοντες ασθενείς της ΜΕΘ.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Διάλεξη με προβολή power point, Συζήτηση .

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορική παρουσίαση εργασίας υπο τη μορφή του power point, και αφορά στην μελέτη & ανάλυση ενός ή περισσότερων άρθρων από τη διεθνή βιβλιογραφία.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1. Skene DJ, Arendt J. Human circadian rhythms: physiological and therapeutic relevance of light and melatonin. *Annals of Clinical Biochemistry*. 2006;43(5):344-353. doi:10.1258/000456306778520142
2. Roenneberg T, Kuehnle T, Juda M, et al. Epidemiology of the human circadian clock. *Sleep Med Rev*. 2007;11(6):429-438. doi:10.1016/j.smr.2007.07.005
3. Vetter C. Circadian disruption: What do we actually mean? *Eur J Neurosci*. 2022 Jan;51(1):531-550. doi: 10.1111/ejn.14255. Epub 2018 Dec 5. PMID: 30402904; PMCID: PMC6504624.
4. Korompeli A, Muurlink O, Kavrochorianou N, Katsoulas T, Fildissis G, Baltopoulos G. Circadian disruption of ICU patients: A review of pathways, expression, and interventions. *J Crit Care*. 2017;38:269-277. doi:10.1016/j.jcrc.2016.12.006

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Chronobiology International,

Journal of Sleep Research

Sleep Medicine Reviews

5. Διαχείριση ασθενών με οξέα καρδιαγγειακά προβλήματα ECTS: 5.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικής εμπειρίας σχετικά με την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με οξέα καρδιαγγειακά νοσήματα, σύμφωνα με τη νοσηλευτική διεργασία. Στόχος είναι οι φοιτητές να μπορούν παρέχουν σε αυτούς τους ασθενείς υψηλού επιπέδου νοσηλευτική φροντίδα, βασισμένη σε ενδείξεις.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την αιτιολογία-παθοφυσιολογία των κυριότερων οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις κλινικές εκδηλώσεις και τη διαγνωστική προσέγγιση των κυριότερων οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- γ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη θεραπευτική προσέγγιση (φαρμακευτική, μη-φαρμακευτική) των κυριότερων οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- δ) αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών παρεμβάσεων στην αντιμετώπιση των κυριότερων οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- ε) ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο πλαίσιο της διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης ασθενών με οξύ καρδιαγγειακό νόσημα.
- στ) εξασκούν την κριτική τους ικανότητα στη διάγνωση και αντιμετώπιση των οξέων καρδιαγγειακών νοσημάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- Διεπιστημονική αντιμετώπιση ασθενών με οξέα στεφανιαία σύνδρομα
- Καρδιογενής καταπληξία
- Καρδιακές αρρυθμίες
- Αιφνίδιος καρδιακός θάνατος
- Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση
- Οξεία καρδιακή ανεπάρκεια
- Ενδοκαρδίτιδα-Μυοκαρδίτιδα-Περικαρδίτιδα
- Ανευρύσματα αορτής
- Διακομιδή ασθενών με καρδιαγγειακά προβλήματα υγείας

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών).

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εξετάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

10. Ηρώ Παναγουδάκη-Μπροκαλάκη. Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα. 2^η έκδοση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
11. European Resuscitation Council Guidelines 2021: Basic Life Support. Resuscitation 2021, article in press.
12. Thiele H, Ohman EM, deWaha-Thiele S, Zeymer U, Desch S. Management of cardiogenic shock complicating myocardial infarction: an update 2019. Eur Heart J 2019, 40: 2671-2683.
13. Thygesen K, Alpert JS, Jaffe AS, Chaitman BR, Bax JJ, Morrow DA, et al. Fourth universal definition of myocardial infarction (2018). Eur Heart J 2018, 00: 1-33.
14. 2022 ESC Guidelines for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation. The Task Force for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation of the European Society of Cardiology (ESC). Eur Heart J 2021, 42: 1289-1367.
15. 2015 ESC Guidelines for the management of infective endocarditis: The Task Force for the management of infective endocarditis of the European Society of Cardiology (ESC). Endorsed by: European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS), the European Association of Nuclear Medicine (EANM). Eur Heart J 2015, 36: 3075-3128.
16. 2015 ESC Guidelines for the diagnosis and management of pericardial diseases. The Task Force for the diagnosis and management of pericardial diseases of the European Society of Cardiology (ESC). Endorsed by: The European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS). Eur Heart J 2015, 36: 2921-2964.
17. 2017 ESC Guidelines for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation: The Task Force for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation of the European Society of Cardiology (ESC). Eur Heart J 2018, 39: 119-177.
18. 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure. Developed by the Task Force for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure of the European Society of Cardiology (ESC). With the special contribution of the Heart Failure Association (HFA) of the ESC. Eur Heart J 2021, 42: 3599-3726

5. Διαχείριση ασθενών με χρόνια καρδιαγγειακά προβλήματα ECTS: 4.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικής εμπειρίας σχετικά με την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με οξέα καρδιαγγειακά νοσήματα, σύμφωνα με τη νοσηλευτική διεργασία. Στόχος είναι οι φοιτητές να μπορούν παρέχουν σε αυτούς τους ασθενείς υψηλού επιπέδου νοσηλευτική φροντίδα, βασισμένη σε ενδείξεις.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την αιτιολογία-παθοφυσιολογία των κυριότερων χρονίων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις κλινικές εκδηλώσεις και τη διαγνωστική προσέγγιση των κυριότερων χρονίων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- γ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη θεραπευτική προσέγγιση (φαρμακευτική, μη-φαρμακευτική) των κυριότερων χρονίων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- δ) αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών παρεμβάσεων στην αντιμετώπιση των κυριότερων χρονίων καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- ε) ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο πλαίσιο της διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης ασθενών με χρόνια καρδιαγγειακό νόσημα.
- στ) εξασκούν την κριτική τους ικανότητα στη διάγνωση και αντιμετώπιση των χρονίων καρδιαγγειακών νοσημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Διεπιστημονική αντιμετώπιση ασθενών με χρόνια ισχαιμική καρδιοπάθεια
2. Καρδιακή ανεπάρκεια
3. Μυοκαρδιοπάθειες-Βαλβιδοπάθειες
4. Καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις
5. Μεταμόσχευση καρδιάς και πνευμόνων
6. Εξωσωματική κυκλοφορία σε καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις
7. Περιεγχειρητική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε καρδιοχειρουργική επέμβαση
8. Ανακουφιστική φροντίδα ασθενών με χρόνια καρδιαγγειακά προβλήματα
9. Προσήλωση στη θεραπευτική αγωγή

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών).

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται μέσω γραπτής εργασίας. Η γραπτή εργασία είναι ατομική και έχει τη μορφή συστηματικής ανασκόπησης. Επίσης, αξιολογείται και η δια ζώσης παρουσίαση της εργασίας μέσω Power-Point.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Ηρώ Παναγιωτάκη-Μπροκαλάκη. Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα. 2^η έκδοση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
2. 2018 ESC/ESH guidelines for the management of arterial hypertension. The Task Force for the management of arterial hypertension of the European Society of Cardiology (ESC) and the European Society of Hypertension (ESH) Eur Heart J 2018, 00: 1-98.
3. 2018 ESC/EACTS Guidelines on myocardial revascularization. The Task Force on myocardial revascularization of the European Society of Cardiology (ESC) and European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS). Developed with the special contribution of the European Association for Percutaneous Cardiovascular Interventions (EAPCI). Eur Heart J 2019, 40: 87-165.
4. 2019 ESC Guidelines for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes. The Task Force for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes of the European Society of Cardiology (ESC). Eur Heart J 2022, 41: 407-477.
5. 2021 EACTS Guidelines for the management of valvular heart disease. Developed by the Task Force for the management of valvular heart disease of the European Society of Cardiology (ESC) and the European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS). Eur Heart J 2022, 43: 561-632.
6. 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure. Developed by the Task Force for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure of the European Society of Cardiology (ESC). With the special contribution of the Heart Failure Association (HFA) of the ESC. Eur Heart J 2021, 42: 3599-3726.

Γ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΩΝ**

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Παρεμβατικές διαδικασίες στη διάγνωση και αντιμετώπιση της καρδιαγγειακής νόσου	22	5
Οργάνωση - Διοίκηση ειδικών καρδιολογικών Μονάδων	20	4.5
Πρόληψη καρδιαγγειακής νόσου	20	4.5
Καρδιακή αποκατάσταση	20	4.5
Ενίσχυση της αυτοφροντίδας ασθενών με χρόνια νοσήματα	20	4.5
Αγωγή υγείας	30	7
Σύνολο		30

1.Παρεμβατικές διαδικασίες στη διάγνωση και αντιμετώπιση της καρδιαγγειακής νόσου

ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικής εμπειρίας σχετικά με τις παρεμβατικές διαδικασίες, οι οποίες εφαρμόζονται στη διαγνωστική προσέγγιση και θεραπεία των καρδιαγγειακών νοσημάτων, με έμφαση στο ρόλο του νοσηλευτή σε αυτές.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) αναγνωρίζουν, περιγράφουν και κατανοούν τις παρεμβατικές διαδικασίες στη διάγνωση της καρδιαγγειακής νόσου.
- β) αναγνωρίζουν, περιγράφουν και κατανοούν τις παρεμβατικές διαδικασίες στην αντιμετώπιση της καρδιαγγειακής νόσου.
- γ) αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβατικών διαδικασιών στη διάγνωση και αντιμετώπιση της καρδιαγγειακής νόσου.
- δ) ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο πλαίσιο των παρεμβατικών διαδικασιών για τη διάγνωση και αντιμετώπιση της καρδιαγγειακής νόσου.
- ε) συνδυάζουν τη γνώση και κατανόηση των παρεμβατικών διαδικασιών για την επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τη διάγνωση και αντιμετώπιση της καρδιαγγειακής νόσου.
- στ) εξασκούν την κριτική τους ικανότητα για τη διάγνωση και αντιμετώπιση της καρδιαγγειακής νόσου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- Ηλεκτροκαρδιογράφημα
- Απεικονιστικές εξετάσεις
- Συνεχής αιμοδυναμική παρακολούθηση (monitoring)
- Ηλεκτροφυσιολογικός έλεγχος
- Καθετηριασμός καρδιάς-Στεφανιογραφία
- Αγγειοπλαστική στεφανιαίων αγγείων
- Καρδιακός βηματοδότης - Εμφυτεύσιμος απινιδιστής
- Μηχανική υποστήριξη της καρδιακής λειτουργίας
- Φροντίδα ασθενών με συσκευή μηχανικής υποβοήθησης της καρδιακής λειτουργίας
- Εκπαίδευση ασθενών με συσκευή μηχανικής υποβοήθησης της καρδιακής λειτουργίας

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών)

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορικές εξετάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Ηρώ Παναnouδάκη-Μπροκαλάκη. Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα. 2^η έκδοση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
2. 2012 American College of Cardiology Foundation/Society for Cardiovascular Angiography and Interventions Expert Consensus Document on Cardiac Catheterization Laboratory Standards Update. A Report of the American College of Cardiology Foundation Task Force on Expert Consensus Documents developed in collaboration with the Society of Thoracic Surgeons and Society for Vascular Medicine. J Am Col Cardiol 2012; 59: 2221-305.
3. 2018 ESC/EACTS Guidelines on myocardial revascularization. The Task Force on myocardial revascularization of the European Society of Cardiology (ESC) and European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS). Developed with the special contribution of the European Association for Percutaneous Cardiovascular Interventions (EAPCI). Eur Heart J 2019, 40: 87-165.
4. 2021 ESC Guidelines on cardiac pacing and cardiac resynchronization therapy. Developed by the Task Force on cardiac pacing and cardiac resynchronization therapy of the European Society of Cardiology (ESC). With the special contribution of the European Heart Rhythm Association (EHRA). Eur Heart J 2021, 00: 1-94.
5. Recommendations for the use of electrophysiological study: Update 2018. Hel J Cardiol 2019, 60: 82-100.

6.Οργάνωση - Διοίκηση ειδικών καρδιολογικών Μονάδων ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικής εμπειρίας σχετικά με την οργάνωση και διοίκηση ειδικών Καρδιολογικών Μονάδων, στις οποίες διενεργούνται διαγνωστικές και θεραπευτικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με καρδιαγγειακά νοσήματα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την οργάνωση και διοίκηση των καρδιολογικών Μονάδων, στις οποίες παρέχεται φροντίδα υγείας σε ασθενείς με καρδιαγγειακά νοσήματα.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν το ρόλο του νοσηλευτή Καρδιολογίας στην οργάνωση και διοίκηση καρδιολογικών Μονάδων.
- γ) ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής συνεργασίας στο πλαίσιο της οργάνωσης και διοίκησης καρδιολογικών Μονάδων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- 1. Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών
- 2. Καρδιολογική Κλινική
- 3. Στεφανιαία Μονάδα
- 4. Καρδιοχειρουργική Μονάδα
- 5. Αιμοδυναμικό Εργαστήριο
- 6. Χειρουργείο καρδιάς
- 7. Μονάδα Καρδιακής Αποκατάστασης
- 8. Μονάδα προαγωγής αυτοφροντίδας ασθενών με καρδιαγγειακά προβλήματα υγείας
- 9. Ο ρόλος του νοσηλευτή Καρδιολογίας
- 10. Ηθικά διλήμματα κατά τη νοσηλεία ασθενών με νοσήματα καρδιάς

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών)

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορικές εξετάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Ηρώ Παναγουδάκη-Μπροκαλάκη. Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα. 2^η έκδοση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
- Carol Jacobson, Karen Marzlin, Cynthia Webner. Cardiovascular Nursing Practice: A comprehensive resource Manual and study Guide for Clinical Nurses. 2nd Ed. CNEA, 2014.
- Kouchoukos NT, Blackstone EH, Hanley FL, Kirklin JK. Cardiac surgery. 4th ed. Philadelphia: Elsevier Saunders, 2012.
- 2012 American College of Cardiology Foundation/Society for Cardiovascular Angiography and Interventions Expert Consensus Document on Cardiac Catheterization Laboratory Standards Update. A Report of the American College of Cardiology Foundation Task Force on Expert Consensus Documents developed in collaboration with the Society of Thoracic Surgeons and Society for Vascular Medicine. J Am Col Cardiol 2012; 59: 2221-305.

7. Πρόληψη καρδιαγγειακής νόσου ECTS: 4.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων σχετικά με την πρόληψη της καρδιαγγειακής νόσου. Στόχος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν το ρόλο που διαδραματίζουν συγκεκριμένοι παράγοντες κινδύνου στην ανάπτυξη, εγκατάσταση και επιδείνωση της καρδιαγγειακής νόσου. Επιπλέον, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν προγράμματα πρόληψης της καρδιαγγειακής νόσου.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τους παράγοντες κινδύνου της καρδιαγγειακής νόσου.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τα μέτρα πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης της καρδιαγγειακής νόσου.
- γ) υπολογίζουν τον συνολικό καρδιαγγειακό κίνδυνο σε άτομα με παράγοντες που σχετίζονται με την εγκατάσταση καρδιαγγειακής νόσου.
- δ) σχεδιάζουν προγράμματα πρόληψης της καρδιαγγειακής νόσου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Αθληροσκήλωση
2. Παράγοντες κινδύνου καρδιαγγειακής νόσου
3. Πρωτογενής πρόληψη
4. Δευτερογενής πρόληψη
5. Μεταβολικό Σύνδρομο
6. Πρόληψη θρομβοεμβολικού συνδρόμου και πνευμονικής εμβολής
7. Προγράμματα πρόληψης της καρδιαγγειακής νόσου
8. Καρδιαγγειακή νόσος και ειδικές πληθυσμιακές ομάδες
9. Έρευνα στην Καρδιολογική Νοσηλευτική

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών)

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται μέσω γραπτής εργασίας. Αντικείμενο της εργασίας αποτελεί ο σχεδιασμός προγράμματος πρόληψης καρδιαγγειακής νόσου.

Επίσης, αξιολογείται και η δια ζώσης παρουσίαση της εργασίας μέσω Power-Point.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Ηρώ Παναγουδάκη-Μπροκαλάκη. Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα. 2^η έκδοση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
2. Allison TG. Metabolic syndrome. In: Murphy JG, Lloyd MA, eds. Mayo Clinic cardiology. Concise textbook. 4th ed. Oxford: Mayo Clinic Scientific Press, 2012: 531-36.
3. Blackshear JL and Kantor B. Pathogenesis of atherosclerosis. In: Murphy JG, Lloyd MA, eds. Mayo Clinic cardiology. Concise textbook. 4th ed. Oxford: Mayo Clinic Scientific Press, 2012: 531-36.
4. 2017 ACC/AHA/AAPA/ABC/ACPM/AGS/APhA/ASH/ASPC/NMA/PCNA Guideline for the prevention, detection, evaluation, and management of high blood pressure in adults. A Report of the American College of Cardiology/American Heart Association Task Force on Clinical Practice Guidelines. J Am Col Cardiol 2018, 71: e127-e248.
5. 2018 ESC/ESH guidelines for the management of arterial hypertension. The Task Force for the management of arterial hypertension of the European Society of Cardiology (ESC) and the European Society of Hypertension (ESH) Eur Heart J 2018, 00: 1-98.
6. 2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice: Developed by the Task Force for cardiovascular disease prevention in clinical practice with representatives of the European Society of Cardiology and 12 medical societies With the special contribution of the European Association of Preventive Cardiology (EAPC). Eur Heart J 2021, 42: 3227-3337.

8. Καρδιακή αποκατάσταση ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικής εμπειρίας στην αποκατάσταση ασθενών με καρδιαγγειακή νόσο.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη δομή προγράμματος καρδιακής αποκατάστασης.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις ανθρωπομετρικές μετρήσεις και τις μεθόδους εκτίμησης της λειτουργικής κατάστασης ασθενών που συμμετέχουν σε πρόγραμμα καρδιακής αποκατάστασης.
- γ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την καρδιακή αποκατάσταση ασθενών με παρουσία παραγόντων καρδιαγγειακού κινδύνου.
- δ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την καρδιακή αποκατάσταση ασθενών μετά από οξύ καρδιαγγειακό σύμβαμα.
- ε) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την καρδιακή αποκατάσταση ασθενών με χρόνια καρδιαγγειακή νόσο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- 1. Δομή προγράμματος καρδιακής αποκατάστασης
- 2. Ανθρωπομετρικές μετρήσεις
- 3. Εκτίμηση λειτουργικής κατάστασης
- 4. Καρδιακή αποκατάσταση ασθενών με παρουσία παραγόντων καρδιαγγειακού κινδύνου
- 5. Καρδιακή αποκατάσταση ασθενών μετά από οξύ καρδιαγγειακό σύμβαμα
- 6. Καρδιακή αποκατάσταση ασθενών με χρόνια καρδιαγγειακή νόσο
- 7. Καρδιολογικά προβλήματα σε ασθενείς με καρκίνο

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών).

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορικές εξετάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Ηρώ Παναγουδάκη-Μπροκαλάκη. Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα. 2^η έκδοση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
2. Scottish Intercollegiate Guidelines Network. Cardiac rehabilitation. A national clinical guideline, 2017. Assessed at: <https://www.sign.ac.uk/media/1047/sign150.pdf>
3. The BACPR standards and core components for cardiovascular disease prevention and rehabilitation, 2017. Assessed at: http://www.bacpr.com/resources/BACPR_Standards_and_Core_Components_2017.pdf

9. Ενίσχυση της αυτοφροντίδας ασθενών με χρόνια νοσήματα ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικής εμπειρίας σχετικά με την εκπαίδευση ασθενών με χρόνια νοσήματα, με στόχο την ενίσχυση της αυτοφροντίδας και την αύξηση της προσήλωσής τους στη θεραπευτική αγωγή.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τους τομείς αυτοφροντίδας ασθενών με χρόνιο νόσημα.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την αυτοφροντίδα ασθενών με χρόνιο νόσημα.
- γ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις μεθόδους εκτίμησης της αυτοφροντίδας ασθενών με χρόνιο νόσημα.
- δ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις τεχνικές ενίσχυσης της αυτοφροντίδας ασθενών με χρόνιο νόσημα.
- ε) κατανοούν και περιγράφουν το περιεχόμενο της εκπαίδευσης ασθενών με συχνό χρόνιο νόσημα, με σκοπό την ενίσχυση της αυτοφροντίδας τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- 1. Τομείς αυτοφροντίδας
- 2. Παράγοντες που επηρεάζουν την αυτοφροντίδα
- 3. Μέθοδοι εκτίμησης της αυτοφροντίδας
- 4. Τεχνικές ενίσχυσης της αυτοφροντίδας
- 5. Αυτοφροντίδα ασθενών με κακοήγη νόσο
- 6. Αυτοφροντίδα ασθενών με νευρολογικά νοσήματα
- 7. Αυτοφροντίδα ασθενών με ρευματικά-μυοσκελετικά νοσήματα
- 8. Αυτοφροντίδα ασθενών με αναπνευστικά νοσήματα
- 9. Αυτοφροντίδα ασθενών με καρδιαγγειακά νοσήματα
- 10. Αυτοφροντίδα ασθενών με διαταραχές της γαστρεντερικής λειτουργίας
- 11. Αυτοφροντίδα ασθενών με χρόνια νεφρικά νοσήματα

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών)

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εξετάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Ηρώ Παναγουδάκη-Μπροκαλάκη. Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα. 2^η έκδοση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
2. Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff. Παθολογική - Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς. 5^η έκδοση, Τόμοι Α και Β. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
3. Barbara Sassen. Nursing: Patient education and improving patient self-management. Springer, 2017.

6. Αγωγή υγείας ECTS: 7**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :**

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοηθεί η έννοια της προαγωγής της υγείας ως νέας φιλοσοφίας στην προσέγγιση της υγείας. Να διδαχθούν οι θεωρίες τροποποίησης συμπεριφοράς και η μεθοδολογία αγωγής υγείας που χρησιμοποιείται για την επίτευξη των στόχων της αγωγής και προαγωγής της υγείας. Να παρουσιαστεί και να εφαρμοστεί η διαδικασία σχεδιασμού προγραμμάτων προαγωγής της υγείας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να:

- Κατανοούν και αναλύουν τις θεωρίες που επηρεάζουν την υγεία και την ανθρώπινη συμπεριφορά
- Αξιολογούν τις ανάγκες για προαγωγή υγείας σε επιλεγμένους πληθυσμούς, χώρους και καταστάσεις
- Επιλέγουν και συγκρίνουν παρεμβάσεις προαγωγής υγείας για επιλεγμένους πληθυσμούς, χώρους και καταστάσεις
- Σχεδιάζουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν παρεμβάσεις προαγωγής της υγείας κατάλληλες για επιλεγμένους πληθυσμούς, χώρους και καταστάσεις
- Κρίνουν πολιτικές που σχετίζονται με την προαγωγής της υγείας και να προτείνουν λύσεις σε σχετικά προβλήματα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:**Θεωρητικό**

Ορισμοί, ιστορική εξέλιξη και θεωρητικές επιρροές στην αγωγή και προαγωγή της υγείας.

- Θεωρητικές προσεγγίσεις στην προαγωγή της υγείας
- Στόχοι της αγωγής υγείας.
- Θεωρίες τροποποίησης συμπεριφοράς.
- Μεθοδολογία Αγωγής Υγείας.
- Εκτίμηση αναγκών και προτεραιοτήτων για ανάπτυξη προγραμμάτων προαγωγής υγείας που αφορούν σε άτομα, ομάδες και την κοινότητα.
- Εγγραμματοσύνη σε θέματα υγείας και ψηφιακή εγγραμματοσύνη σε θέματα υγείας

- Αξιολόγηση προγραμμάτων προαγωγής υγείας που αφορούν σε άτομα, ομάδες και την κοινότητα.
- Παραδείγματα σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης προγραμμάτων προαγωγής υγείας.
- Ηθικά διλήμματα στην προαγωγή της υγείας

Εφαρμοσμένο

- Επιλογή και επεξεργασία ενός θέματος αγωγής υγείας με χρήση της διδαχθείσας μεθοδολογίας σε επιλεγμένη ομάδα πληθυσμού (εκτίμηση αναγκών και σχεδιασμός προγράμματος).
- Επιλογή και επεξεργασία ενός θέματος αγωγής υγείας με χρήση της διδαχθείσας μεθοδολογίας σε επιλεγμένη ομάδα πληθυσμού (μεθοδολογία αξιολόγησης).
- Παρουσίαση και συζήτηση του εφαρμοσμένου θέματος

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο, δυνατότητα σύνδεσης εξ αποστάσεως για παρακολούθηση των διαλέξεων, ασκήσεων, κ.λ.π.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

-Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (70%)

-Ομαδική εργασία που εκπονείται και αξιολογείται η συμμετοχή και η παρουσίαση (30%)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- Scriven A (2018): *"Promoting Health. A practical guide"*, 7th Edition. London: Elsevier.
- Sourtzi P (1998): Defining health promotion: The view of community nurses.
INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH EDUCATION, 36: 9-14.
- Lium Edelman C & Kudzma EC. (2021). Health Promotion throughout the life span, 10th edition. Elsevier

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Health Education Research, Oxford Academic, <https://academic.oup.com/her>
- Health Promotion International, Oxford Academic,
<https://academic.oup.com/heapro>
- Global Health Promotion, SAGE Journals, <https://journals.sagepub.com/home/ped>

Β ΕΞΑΜΗΝΟ**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ**

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Ειδικά θέματα στη Νοσηλευτική	24	5.5
Ειδικά Κλινικά θέματα	24	5.5
Κιρκάδιοι ρυθμοί στην υγεία και στη νόσο	20	4.5
Τεχνικές συγγραφής επιστημονικής εργασίας	20	4.5
Προσέγγιση χειρουργικού ογκολογικού αρρώστου. Ο ρόλος της διατροφής και της ορθομοριακής σε ασθενείς με νεοπλασματική νόσο	20	4.5
Αγγειακή Προσπέλαση Ι	24	5.5
Σύνολο		30

1.Ειδικά θέματα στη Νοσηλευτική ECTS: 5.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Σκοπός του μαθήματος είναι η προαγωγή των γνώσεων των φοιτητών με την κριτική ανάλυση σύγχρονων θεμάτων που επηρεάζουν τη νοσηλευτική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

- 1.Ανακλαστική Γνωσιακή Διεργασία (Αναστοχασμός) (Reflective Practice)
2. Εισαγωγή στην έννοια της αναστοχαστικής πρακτικής. Ορισμοί εννοιών
3. Διδασκαλία μοντέλων αναστοχασμού (αναστοχαστικός κύκλος του Gibbs, και μοντέλο του δομημένου αναστοχασμού του Johns)
4. Ανακλαστική Γνωσιακή Διεργασία (Εφαρμογή_Εργαστήριο)
5. Δημιουργία collage με την χρήση και εφαρμογή του κύκλου αναστοχασμού του Gibbs)
6. Οργάνωση και λειτουργία επιτροπής λοιμώξεων
7. Ρόλος και Αρμοδιότητες του Transplant Coordinator
8. Ρομποτική Χειρουργική: Παρελθόν, Παρόν & Μέλλον
9. Βιολογικοί Μηχανισμοί Απάντησης στο Στρες
10. Επίδραση του Στρες σε Οργανικά Συστήματα

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο & εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτή εξέταση με θέματα απαντήσεων πολλαπλής επιλογής

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1. Γιαννακοπούλου Μ, Παπαθανάσογλου Ε. "Η συμβολή της ανακλαστικής γνωσιακής διεργασίας στη βελτίωση της νοσηλευτικής πρακτικής." Νοσηλευτική 2004, 43(2):166-172.

- 2.Γιαννακοπούλου Μ. “*Reflective Practice και δια βίου νοσηλευτική εκπαίδευση.*” *Νοσηλεία & Έρευνα* 2008, 20:11-13.
- 3.Delves-Yates C. *Beginner’s Guide to Reflective Practice in Nursing. 1st Edition, Kindle Edition, 2021.*
- 4.Esterhuizen P. *Reflective Practice in Nursing (Transforming Nursing Practice Series) 5th Edition, Kindle Editio1.*
- 5.Sinner B, Schweiger S. [The role of the the transplant coordinator]. *Anaesthesist.* 2021 Nov;70(11):911–21.
- 6.Bompoint C, Castagna A, Hutt D, Leather A, Stenvall M, Schröder T, et al. Transplant Preparation. In: Kenyon M, Babic A, editors. *Cham (CH); 2018. p. 45–69.*
- 7.Hoenigl M, Salmanton-García J, Walsh TJ, Nucci M, Neoh CF, Jenks JD, et al. *Global guideline for the diagnosis and management of rare mould infections: an initiative of the European Confederation of Medical Mycology in cooperation with the International Society for Human and Animal Mycology and the American Society for Microbiology. Lancet Infect Dis.* 2021 Aug;21(8):e246–57.
- 8.Mellinghoff SC, Otto C, Cornely OA. *Surgical site infections: current management and role of new antibiotics. Curr Opin Infect Dis.* 2019 Oct;32(5):517–22.
- 9.Ronald F M. *Robotic Surgery. 2020 Surg Clin North Am Apr;100(2):xiii-xiv*
- 10.*Encyclopedia of Stress, 2nd ed, Editor-in-Chief: George Fink, Elsevier, eBook ISBN: 9780080547961*

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

a)Curr Opin Infect Dis, b)Anaesthesist c)Surg Clin North Am

2. Ειδικά Κλινικά θέματα ECTS: 5.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Η ανάλυση κλινικών εκδηλώσεων, οι οποίες είναι συνήθεις και κοινές σε πολλά νοσήματα, η καλλιέργεια κριτικής σκέψης και η ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη λήψη αποφάσεων και την εφαρμογή στην πράξη της βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- α) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν την παθοφυσιολογία εμφάνισης των συχνότερων κλινικών εκδηλώσεων διαφόρων νοσημάτων.
- β) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη διαγνωστική προσέγγιση των συχνότερων νοσημάτων, με έμφαση στη λήψη ιστορικού υγείας και στα ευρήματα της κλινικής εξέτασης.
- γ) κατανοούν, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τη θεραπευτική προσέγγιση (φαρμακευτική, μη-φαρμακευτική) των κυριότερων νοσημάτων.
- δ) αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών παρεμβάσεων στην αντιμετώπιση των κυριότερων νοσημάτων, με έμφαση στην ύφεση των κλινικών εκδηλώσεων.
- ε) ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής και βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας στο πλαίσιο της διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης ασθενών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- 1. Πυρετός
- 2. Πόνος
- 3. Δύσπνοια
- 4. Αρτηριακή υπέρταση
- 5. Κνησμός
- 6. Κόπωση
- 7. Οίδημα
- 8. Διαταραχές του ύπνου
- 9. Διαταραχές της ούρησης και των κενώσεων
- 10. Συχνές λοιμώξεις ασθενών που νοσηλεύονται σε Δομές φροντίδας υγείας
- 11. Διαταραχές της θρέψης
- 12. Δερματολογικές εκδηλώσεις συστηματικών νοσημάτων

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο (Διαλέξεις σε αίθουσα με φυσική παρουσία των φοιτητών).

Διαλογική συζήτηση και αλληλεπίδραση.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εξετάσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

7. Θ. Μουντοκαλάκης. Διαφορική διάγνωση. 4^η έκδοση, Εκδόσεις Τεχνόγραμμα, 2013.
8. Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff. Παθολογική - Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς. 5^η έκδοση, Τόμοι Α και Β. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014.
9. Πάυλος Νικολαΐδης. Εσωτερική Παθολογία. 4^η έκδοση. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2012.

3. Κιρκάδιοι ρυθμοί στην υγεία και στη νόσο ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Σκοπός του μαθήματος είναι να γίνουν κατανοητοί οι φυσιολογικοί μηχανισμοί που αφορούν στον τρόπο λειτουργίας των κιρκάδιων ρυθμών, και να παρουσιαστούν οι παθοφυσιολογικές επιπτώσεις που απορρέουν από τις διαταραχές τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

- Η μελέτη των βιολογικών κιρκάδιων ρυθμών και των μηχανισμών βιολογικής χρονομέτρησης (Χρονοβιολογία).
- Η κιρκάδια χρονική δομή του ανθρώπινου οργανισμού: τα σημεία κορύφωσης της κιρκάδιας δομής των 24ωρων ρυθμών
- Η μέτρηση των κιρκάδιων ρυθμών
- Οι κλινικές πτυχές των ανθρώπινων κιρκάδιων ρυθμών και οι επιδράσεις τους στην κλινική πράξη.
- Οι παθολογικές καταστάσεις που εμφανίζονται από την αλλαγή των κιρκάδιων ρυθμών
- Τα οργανικά συστήματα που επηρεάζονται από την αλλαγή των κιρκάδιων ρυθμών (καρδιαγγειακό, αναπνευστικό, ενδοκρινικό, κλπ)
- Η μελέτη της κορύφωσης των συμπτωμάτων σε παθολογικές καταστάσεις
- Ο τρόπος με το οποίο οι κιρκάδιοι ρυθμοί συμβάλλουν στην ανταπόκριση του οργανισμού στη θεραπεία και στις διαγνωστικές εξετάσεις
- Κιρκάδιοι ρυθμοί στους βαρέως πάσχοντες ασθενείς της ΜΕΘ.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Διάλεξη με προβολή power point, Συζήτηση .

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορική παρουσίαση εργασίας υπο τη μορφή του power point, και αφορά στην μελέτη & ανάλυση ενός ή περισσότερων άρθρων από τη διεθνή βιβλιογραφία.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

1. Skene DJ, Arendt J. Human circadian rhythms: physiological and therapeutic relevance of light and melatonin. *Annals of Clinical Biochemistry*. 2006;43(5):344-353. doi:10.1258/000456306778520142
2. Roenneberg T, Kuehnle T, Juda M, et al. Epidemiology of the human circadian clock. *Sleep Med Rev*. 2007;11(6):429-438. doi:10.1016/j.smr.2007.07.005
3. Vetter C. Circadian disruption: What do we actually mean? *Eur J Neurosci*. 2022 Jan;51(1):531-550. doi: 10.1111/ejn.14255. Epub 2018 Dec 5. PMID: 30402904; PMCID: PMC6504624.
4. Korompeli A, Muurlink O, Kavrochorianou N, Katsoulas T, Fildissis G, Baltopoulos G. Circadian disruption of ICU patients: A review of pathways, expression, and interventions. *J Crit Care*. 2017;38:269-277. doi:10.1016/j.jcrc.2016.12.006

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Chronobiology International,

Journal of Sleep Research

Sleep Medicine Reviews

3.Τεχνικές Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας ECTS: 4.5

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

Εκμάθηση των αρχών συγγραφής και παρουσίασης της επιστημονικής εργασίας καθώς και αξιολόγησης της επιστημονικής έρευνας στη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ :

Είδη Επιστημονικών Εργασιών:

Ιστορική αναδρομή. Στόχοι επιστημονικού δημοσιεύματος. Καθορισμός πεδίου ενδιαφέροντος και αναζήτηση του ερευνητικού ερωτήματος. Θεωρητικό Πλαίσιο. Δομή Ερευνητικού Πρωτοκόλλου

Αναζήτηση και Τεκμηρίωση Βιβλιογραφίας:

Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας η τεκμηρίωση της (ιστορική αναδρομή και σύγχρονα δεδομένα) και η αρχειοθέτηση του υλικού. Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Συστήματα τεκμηρίωσης Harvard, Vancouver και APA

Άρθρο Συστηματικής Ανασκόπησης Βιβλιογραφίας:

Διαμόρφωση Ερευνητικής Ερώτησης που θα καθοδηγήσει την ανασκόπηση. Αξιολόγηση και Επιλογή Μελετών-Κριτήρια Εισαγωγής-Αποκλεισμού, Δείγμα Άρθρων Ανασκόπησης, Πίνακες.

Μετα-Ανάλυση: Μέθοδοι-Κριτική

Ορισμός, Σκοπός, Εφαρμογές. Προσδιορισμός προβλήματος. Επιλογή κατάλληλων ερευνητικών μελετών. Καθορισμός Μεγέθους Αποτελέσματος. Κωδικοποίηση. Ερμηνεία Αποτελεσμάτων.

Συγγραφή Διατριβής επί Πτυχίω και Διδακτορικής Διατριβής

Γλώσσα και ύφος γραφής, Δομή κειμένου-κεφάλαια, Διαδικασία υποστήριξης διατριβής

Υποβολή Επιστημονικής Εργασίας για Δημοσίευση

Ο δείκτης επιρροής (Impact Factor)

Αναφορές από άλλους ερευνητές (Citations).

Το συντακτικό έργο και η επιλογή των άρθρων που δημοσιεύονται στα επιστημονικά περιοδικά. Γράμματα στον εκδότη.

Συγγραφή Πρωτότυπης Ερευνητικής Εργασίας

Συγγραφή πρωτογενών άρθρων. Πρωτότυπη έρευνα.

Ύφος και ήθος της επιστημονικής γραφής. Ηθική και δεοντολογία της έρευνας. Διακήρυξη του Helsinki

Κριτική Αξιολόγηση της Ποιότητας Δημοσιεύσεων βάσει Οδηγών

Κριτήρια που καθορίζουν την ποιότητα των Δημοσιευμένων Μελετών

Χρήση Οδηγών Αξιολόγησης της Ποιότητας Δημοσιεύσεων ανάλογα με το Είδος της Έρευνας (CONSORT, PRISMA, STROBE)

Προφορική Παρουσίαση Επιστημονικής Εργασίας

Σχεδιασμός, συγγραφή, προετοιμασία διαφανειών, παρουσίαση

δεδομένων. Σύγκριση και διαφορές προφορικής παρουσίασης και επιστημονικού άρθρου.

Προετοιμασία και παρουσίαση Αναρτημένων Ανακοινώσεων (Poster)

Ποιοτική Έρευνα και Επιστημονική Γραφή

Επιστημονικό παράδειγμα και επιστημονική γραφή.

Ο Ρόλος της Φαινομενολογικής Γραφής.

Συγγραφή- Ρητορική. Κριτήρια Εγκυρότητας.

Παρουσίαση Φαινομενολογικής Μελέτης.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ :

Γραπτές Εξετάσεις

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- 1.Τσακρακλίδης Β, Γουργουλιάνης ΚΙ. “Ιατρική Γραφή και Λόγος”. Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, 1995.
- 2.Chen S. “The PhD dissertation defense in Canada: An institutional policy perspective.” Canadian Journal of Educational Administration and Policy 2008; 88.
- 3.Haber JR, Lorelei AL. “Learning Oral Presentation Skills. A Rhetorical Analysis with Pedagogical and Professional Implications.” J Gen Intern Med 2001;16:308-314.

4. Wertheim GE. "Making Effective Oral Presentations. Northeastern University, College of Business Administration." Retrieved March 2, 2009 from <http://web.cba.neu.edu/~ewertheim/skills/oral.htm#visual>
5. Barbour R. Checklists for improving rigour in qualitative research: A case of the tail wagging the dog? *British Medical Journal* 2001, 322, 1115–1117.
6. Boaz A, Ashby D. Fit for purpose? Assessing research quality for evidence based policy and practice. London: ESRC UK Centre for Evidence Based Policy and Practice, 2003.
7. Des Jarlais DC, Lyles C, Crepaz N. Improving the reporting quality of nonrandomized evaluations of behavioral and public health interventions: The TREND statement. *American Journal of Public Health*, 2004, 94(3), 361–366.
8. Don C. Des Jarlais, PhD, Cynthia Lyles, PhD, Nicole Crepaz, PhD, and the TREND Group. Improving the Reporting Quality of Nonrandomized Evaluations of Behavioral and Public Health Interventions: The TREND Statement. *Am J Public Health*. 2004;94:361–366.
9. Garcia-Berthou E, Alcaraz C. Incongruence between test statistics and P values in medical papers. *BMC Medical Research Methodology*, 2004, 4(13).
10. Greenhalgh T. How to Read a Paper: The Basics of Evidence-Based Medicine (HOW - How To). *BMJ Books* 4th ed. Wiley-Blackwell, 2011.
11. Lee P. Understanding and critiquing quantitative research papers. *Nurs Times*. 2006;102(28):28-30.
12. Lee P. Understanding and critiquing qualitative research papers. *Nurs Times*. 2006;102(29):30-2.
13. Lee P. Understanding the basic aspects of research papers. *Nurs Times*. 2006;102(27):28-30.
14. Liberati A, Altman GD, Tetzlaff J, Mulrow C, Gøtzsche CP, John P. A. Ioannidis AJ, Clarke M, Devereaux PJ, Kleijnen J, Moher D. The PRISMA Statement for Reporting Systematic Reviews and Meta-Analyses of Studies That Evaluate Health Care Interventions: Explanation and Elaboration. *PLoS Medicine* July 2009 | Volume 6 | Issue 7 | e1000100
15. Litman T. Evaluating Research Quality. Guidelines for Scholarship. Victoria Transport Policy Institute 2011, www.vtpi.org
16. Moher D, Cook DJ, Eastwood S, Olkin I, Rennie D, Stroup F. Improving the quality of reports of meta-analyses of randomized controlled trials: The QUOROM statement. *The Lancet* 1999, 354, 1896–1900.

- 17.Ragin CC, Nagel J, White P. Workshop on scientific foundations of qualitative research. Arlington, VA: National Science Foundation 2003.
- 18.Rowan M, Huston P. Qualitative research articles: Information for authors and peer reviewers. Canadian Medical Association Journal 1997, 157(10), 1442–1446.
- 19.Schulz FK, Altman GD, Moher D, the CONSORT Group. CONSORT 2010 Statement: updated guidelines for reporting parallel group randomised trials. Trials 2010, 11:32. <http://www.trialsjournal.com/content/11/1/32>
- 20.Spencer L, Ritchie J, Lewis J, Dillon L. Quality in qualitative evaluation: A framework for assessing research evidence. London: National Centre for Social Research, 2003.
- 21.STARD Group. The STARD initiative—Towards complete and accurate reporting of studies on diagnostic accuracy. 2001 <http://www.Consort statement.org/stardstatement.htm>
- 22.Stroup D., Berlin JA, Morton SC, Olkin I, Williamson GD, Rennie D. Metaanalysis of observational studies in epidemiology: A proposal for reporting. Journal of the American Medical Association 2000, 283, 2008–2012.
- 23.Stroup FD, Berlin AJ, Morton CS, Olkin I, Williamson GD, Rennie D, Moher D, Becker JB, Sipe TA, Thacker BS, the MOOSE Group. Meta-analysis of Observational Studies in Epidemiology. A Proposal for Reporting. JAMA, April 19, 2000—Vol 283, No. 15.
- 24.TREND Group. Transparent reporting of evaluations with non-randomized designs. Journal of Psychoactive Drugs 2004, 36(3), 407.
- 25.von Elm E, Egger M, Altman GD, Pocock JS, Gøtzsche CP, Vandenbroucke PJ. Strengthening the reporting of observational studies in epidemiology (STROBE) statement: guidelines for reporting observational studies. BMJ 2007, 335: 806-808.
- 26.West S, King V, Carey T. Systems to rate the strength of scientific evidence. Rockville, MD: Agency for Healthcare Research and Quality, 2002.

**4. Προσέγγιση χειρουργικού ογκολογικού αρρώστου. Ο ρόλος της διατροφής και της
ορθομοριακής σε ασθενείς με νεοπλασματική νόσο****ECTS: 4.5****ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :**

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να ανταποκριθεί στα δεδομένα της σύγχρονης και εξελισσόμενης χειρουργικής ογκολογίας και χειρουργικής ογκολογικής νοσηλευτικής, προκειμένου οι φοιτητές να εντρυφήσουν στις διεπιστημονικές πτυχές της χειρουργικής ογκολογίας και της συνδυαστικής εξατομικευμένης φροντίδας (integrative therapy) των ασθενών σε όλα τα στάδια της νόσου.

Θα βοηθήσει τους φοιτητές να είναι ικανοί με συνδυαστική αντιληπτική ικανότητα και κριτική σκέψη, να λαμβάνουν έγκαιρα αποφάσεις, σε ένα περιβάλλον με πολλές αντιφατικές πληροφορίες, για τις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις, τις προτεραιότητες και τις εξελισσόμενες περιπτώσεις, προκειμένου να εξασφαλισθεί η βέλτιστη φροντίδα όχι μόνο στους ασθενείς με νεοπλασματική νόσο αλλά και στις οικογένειες αυτών.

Επίσης θα επαναπροσδιορίσουν τις απόψεις τους, για την παρεχόμενη Ανακουφιστική φροντίδα των αρρώστων με προχωρημένη νόσο, με στόχο να υπερβαίνει τις προσδοκίες τους.

Η εκπαίδευση στις Συμπληρωματικές Θεραπείες την ορθομοριακή τη διατροφή και τη Διατροφογενετική, δίνει τη δυνατότητα στους επαγγελματίες υγείας, να γνωρίσουν αυτό το γνωστικό αντικείμενο, μέσα από τη σύγχρονη και έγκυρη επιστημονική γνώση, μετά από μακρόχρονη μελετητική έρευνα και κριτική ανάλυση, όπως διδάσκεται στα περισσότερα ιατρικά και νοσηλευτικά τμήματα της Αμερικής μεταξύ των οποίων είναι τα: Harvard University, Columbia University, Albert Einstein College of medicine, Duke University, Mount Sinai school of Medicine, Stanford University, University of Arizona, University of Maryland και εφαρμόζεται σε κλινικό επίπεδο στην Mayo Clinic στο Παιδιατρικό Νοσοκομείο της Βοστώνης κ.λ.π. στο πλαίσιο της συνδυαστικής θεραπείας (integrative therapy).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: Διδακτικό μέρος

- 1 Η φιλοσοφία και η ιστορική προσέγγιση των συμπληρωματικών θεραπειών.
- 2 Η διεθνής εμπειρία, εκπαίδευση- νομοθεσία και η διασφάλιση της ποιότητας στην θεραπεία.

- 3 Κλινικές παρεμβάσεις πρόληψης και αντιμετώπισης επιπλοκών που επηρεάζουν τα επίπεδα του πόνου και της νόσου με την συμβολή των συμπληρωματικών θεραπειών και της ορθομοριακής θεραπευτικής
- 4 Ο ηλεκτροβενισμός κατά Vοllμετρήσεις και αξιολόγηση με το αντίστοιχο μηχανήμα
- 5 Η διατροφή και η ζωτική σημασία της στον οργανισμό (πρόληψη, θεραπεία).
- 6 Η συμβολή των συμπληρωματικών θεραπειών, στον πόνο και στις δυσανεξίες σε ασθενείς με νεοπλασματική νόσο.
- 7 Η συνδυαστική θεραπευτική, το πρότυπο του Harvard και άλλων νοσοκομείων και Πανεπιστημίων.
- 8 Η θεωρία του Reckeweg, βιορυθμιστική.
- 9 Ορθομοριακή θεραπευτική ο ρόλος των ιχνοστοιχείων και των βιταμινών
- 10 Αντιμετώπιση οξειδωτικής δράσης σε επίπεδο βασικών βιομορίων.
- 11 Η συμβολή της φυσικής θεραπευτικής και της υπερθερμίας σε ασθενείς με νεοπλασματική νόσο. Συνδυαστική Θεραπευτική.
- 12 Ο ρόλος του μικροβιώματος σε προληπτικό και θεραπευτικό επίπεδο.
- 13 Η Gerson Therapy σε προληπτικό και θεραπευτικό επίπεδο.
- 14 Ο ρόλος της διατροφής στην υγεία και ευεξία του ατόμου (διατροφική βιοχημεία, θεραπευτική διατροφολογία, το οξειδωτικό βάρος στο ανθρώπινο σώμα) εξατομικευμένη προσέγγιση του ασθενή και όχι, της νόσου.
- 15 Έρευνα και κλινική εφαρμογή σε διεθνές επίπεδο
- 16 Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων και ανάπτυξη θεραπευτικών πρωτοκόλλων σύμφωνα με την αποτίμηση των κλινικών και εργαστηριακών δεδομένων του ασθενούς.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Δια ζώσης

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και περιπτώσεις αρρώστων για βραχεία ανάλυση και ανάπτυξη) ή συγγραφή εργασίας.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

Συμπληρωματικές Θεραπείες- Διατροφική Θεραπευτική. Phyllis A. Balch. Επιμέλεια: Ελένη Θεοδοσοπούλου. Γ. Γκιόνης.
Εκδότης: Αικ. & Ν. Λίτσας Ο.Ε., Αθήνα, 1η έκδοση/2012.

Διεθνής βιβλιογραφία.

6. Αγγειακή Προσπέλαση I ECTS: 5.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος, είναι η σε θεωρητικό επίπεδο εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις συσκευές αγγειακής προσπέλασης που χρησιμοποιούνται στη καθ' ημέρα κλινική πράξη. Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε συσκευής καθώς και τις ενδείξεις τοποθέτησης τους, με ιδιαίτερη έμφαση:

Στο υλικό από το οποίο έχει κατασκευασθεί η κάθε συσκευή αγγειακής προσπέλασης (πολυουρεθάνη δεύτερης ή τρίτης γενιάς, Teflonκλπ), στις ενδείξεις τοποθέτησης ανάλογα με το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα της θεραπείας, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συνταγογραφούμενων φαρμάκων και τις αναμενόμενες σε κάθε περίπτωση επιπλοκές. Επίσης θα είναι σε θέση να γνωρίζουν το πώς μπορούν να ελαχιστοποιήσουν τις πιθανές επιπλοκές που αφορούν στην τοποθέτηση (άμεσες αλλά και απώτερες) , επιλέγοντας τη κατάλληλη συσκευή, το κατάλληλο σημείο εισόδου και εφαρμόζοντας όλα τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρωτόκολλα διαχείρισης των συσκευών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Ιστορία της Αγγειακής Προσπέλασης
2. Περιφερικοί φλεβικοί καθετήρες
3. Στοιχεία ανατομίας και φυσιολογίας φλεβικού και αρτηριακού δικτύου - κυκλοφορικού συστήματος
4. Τοποθέτηση αρτηριακών καθετήρων
5. Επιλογή συσκευών φλεβικής αγγειακής προσπέλασης
6. Υπερηχογραφική καθοδήγηση στην αγγειακή προσπέλαση
7. Τοποθέτηση κεντρικά εισερχόμενων κεντρικών φλεβικών καθετήρων
8. Τοποθέτηση περιφερικά εισερχόμενων κεντρικών φλεβικών καθετήρων
9. Διαχείριση και φροντίδα συσκευών αγγειακής προσπέλασης
10. Επιπλοκές αγγειακής προσπέλασης

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Διαλέξεις δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας με χρήση παρουσιάσεων power point
Κλινική άσκηση

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορική εξέταση

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Αναλυτική λίστα με επίκαιρα επιστημονικά άρθρα σε έγκριτα περιοδικά σε κάθε παρουσίαση

Γ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ**

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές Ώρες εξαμήνου	ECTS
Ειδικά χειρουργικά νοσηλευτικά προβλήματα Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων –κλινικές παρεμβατικές δεξιότητες	30	7
Περιεγχειρητική νοσηλευτική Τραύμα, αποκατάσταση ιστού σε κλινικά μη αναστρέψιμη μορφή ελκών	30	7
Πειραματικές μελέτες Ο ρόλος του μικροβιώματος	20	4.5
Αγγειακή προσπέλαση II	30	7
Εντατική Θεραπεία και Μαζικό Τραύμα	20	4.5
Σύνολο		30

**1.Ειδικά χειρουργικά νοσηλευτικά προβλήματα Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων –
κλινικές παρεμβατικές δεξιότητες ECTS : 7****ΣΚΟΠΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση επιστημονικής γνώσης, προκειμένου να συστηματοποιηθεί η μάθηση στον τρόπο διαχείρισης προβλημάτων τα οποία ανακύπτουν και έχουν σχέση με την παρεχόμενη διαγνωστική, θεραπευτική και οργανωτική προσέγγιση του αρρώστου. Επίσης στο πλαίσιο του μαθήματος μια παράμετρος είναι η γνώση και η ανάλυση περιπτώσεων, που θα δώσει την δυνατότητα στους φοιτητές, να αποκτήσουν την ευελιξία διαχείρισης των περιπτώσεων που θα ανακύπτουν, με τις ανάλογες και εξατομικευμένες κλινικές παρεμβάσεις με ασφάλεια και δεξιότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Εφαρμογή των Fast-track ή Enhanced Recovery after Surgery Πρωτοκόλλων στην Περιεγχειρητική Νοσηλευτική
2. Λειτουργία Κέντρου Ημερήσιας Νοσηλείας
3. Γνωσιακές Διαταραχές και Χειρουργικές Επεμβάσεις
4. Θρέψη & Διατροφή Ογκολογικού Ασθενούς Προς Χειρουργείο
5. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική Φροντίδα & Μετεγχειρητικές Επιπλοκές
6. Νοσηλευτικά Πρωτόκολλα Παραλαβής Ασθενούς στο Χειρουργικό Τμήμα
7. Αιμορραγία πεπτικού
8. Οξεία κοιλία
9. Χειρουργική Γαστρεντερικού Σωλήνα
10. Χειρουργικές Λοιμώξεις

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευσή

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

- ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- *Kajal K, Gupta A, Behera A, et al (2019) Impact of Enhanced Recovery after Surgery protocol on immediate surgical outcome in elderly patients undergoing pancreaticoduodenectomy. Updates Surg. <https://doi.org/10.1007/s13304-019-00625-4>*
- *Lohsiriwat V, Jitmongngan R (2019) Enhanced recovery after surgery in emergency colorectal surgery: Review of literature and current practices. World J Gastrointest Surg 11:41–52. <https://doi.org/10.4240/wjgs.v11.i2.41>*
- Δίδονται οι διαλέξεις σε μορφή pdf

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- World Journal of Gastroenterology
- World Journal of Surgery
- Asia-Pacific Journal of Oncology Nursing
- ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ PUBMED

2.Περιεγχειρητική νοσηλευτική Τραύμα, αποκατάσταση ιστού σε κλινικά μη αναστρέψιμη μορφή ελκών ECTS: 7**ΣΚΟΠΟΣ:**

Διαπραγματεύεται σε βάθος θέματα που έχουν σχέση με την επούλωση του τραύματος και την αποκατάσταση του ιστού, σε κλινικά μη αναστρέψιμη μορφή ελκών σε αρρώστους με ή χωρίς συνοδά - υποκείμενα νοσήματα.

Επίσης γίνεται αναφορά στα νεοπλάσματα του δέρματος τα οποία παρουσιάζουν προοδευτικά μια αυξανόμενη συχνότητα με προεξέχον το μελάνωμα του δέρματος.

Επίσης θα γίνουν κοινωνικοί νέων παρεμβατικών διαδικασιών, οι οποίες είναι προϊόν τεχνολογικής εξέλιξης ή αποτέλεσμα τεκμηριωμένης γνώσης, με τα επιθυμητά κλινικά αποτελέσματα. Ενδεικτικά γίνεται αναφορά στην ενδοφλέβια θεραπεία, την συρραφή τραύματος, την διεγχειρητική θερμική χημειοθεραπεία, την συνδυαστική υπερθερμία, την μετεγχειρητική αναλγησία και την διατροφή.

Περιγράφεται η δομή των χειρουργείων η οργάνωση, η ασφάλεια και η λειτουργικότητα, που θα πρέπει να διαμορφώνουν την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα, σε επίπεδο ποιότητας υπηρεσιών σε ένα χώρο, όπου ο κάθε επαγγελματίας διαθέτει τις δικές του διακριτές αρμοδιότητες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Διαχείριση & Φροντίδα Ασθενών με Στομία
2. Περιεγχειρητική Διαχείριση Υγρών & Ηλεκτρολυτών
3. Μετεγχειρητική επιπλοκές
4. Επείγοντα περιστατικά στην ογκολογία
5. Κλινικές ογκολογικές μελέτες
6. Πρόγνωση ογκολογικών ασθενών

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εξετάσεις

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Tsujinaka S, Tan K-Y, Miyakura Y, Fukano R, Oshima M, Konishi F, et al. Current Management of Intestinal Stomas and Their Complications. J anus, rectum colon. 2020;4(1):25–33.

- Kugler CM, Breuing J, Rombey T, Hess S, Ambe P, Grohmann E, et al. The effect of preoperative stoma site marking on risk of stoma-related complications in patients with intestinal ostomy-protocol of a systematic review and meta-analysis. Syst Rev. 2021 May;10(1):146.
- Heming N, Moine P, Coscas R, Annane D. Perioperative fluid management for major elective surgery. Br J Surg. 2020 Jan;107(2):e56–62.
- Δίδονται οι διαλέξεις σε μορφή pdf

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- JAMA Surgery
- BJA
- ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ PUBMED

3. Πειραματικές μελέτες. Ο ρόλος του μικροβιώματος ECTS: 4.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος στο πλαίσιο της πειραματικής έρευνας είναι η περιγραφή και ανάλυση της δράσης ουσιών, σε πειραματικά πρότυπα μαζικού ελέγχου για νεοπλασματική νόσο. Έρευνα σε πρότυπα καθιερωμένων κυτταρικών σειρών και νεοπλασιών σε πειραματόζωα. Τοξικολογικές μελέτες, τεχνικές ελέγχου, κλινικές μελέτες (φάσεις κλινικών δοκιμών) κατοχύρωση των δεδομένων και προοπτική προώθησης.

Επίσης θα γίνει αναφορά στο ρόλο του μικροβιώματος το οποίο διαφοροποιείται σε κάθε άτομο, σε σχέση με την ανάπτυξη νεοπλασματικών και μη νεοπλασματικών νοσημάτων, γεγονός το οποίο τα τελευταία, χρόνια φαίνεται να απασχολεί ιδιαίτερα τους επιστήμονες διάφορων γνωστικών αντικειμένων.

Ο ρόλος του μικροβιώματος στον **μεταβολισμό** και το **ανοσοποιητικό** μας σύστημα. Αλληλουχία του γονιδιώματος του ανθρώπινου μικροβιώματος και νοσογόνων καταστάσεων ο ρόλος του στην ενεργοποίηση υποδοχέων του ξενιστή για την αναγνώριση κινδύνων και την αποκατάσταση βλάβης. Ο ρόλος των προβιωτικών και πρεβιωτικών στο μικροβίωμα του εντέρου και η γονιδιακή έκφρασης των μικροβιακών αποικιών.

Επίσης σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικής εμπειρίας σχετικά με την εκτίμηση του βαθμού αυτοφροντίδας ασθενών με τα συχνότερα χρόνια νοσήματα, καθώς και η εκμάθηση μεθόδων ενίσχυσης της αυτοφροντίδας των ασθενών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

Τι είναι μικροβίωμα

Ο ρόλος του μικροβιώματος στην ανάπτυξη του ανθρώπου, την ανοσία και το μεταβολισμό του.

Τι είναι μεταγονιδίωμα και από τι αποτελείται

Επίπεδα ανάλυσης του μικροβιώματος

Αλληλεπίδραση μικροβιώματος και οργανισμού.

Συμβιωτική, Δυσβιωτική, Σαπροφυτική σχέση.

Επιθηλιακός φραγμός

Βακτηριακή αλλόθεση

Συστηματική φλεγμονή

Ο ρόλος των πρεβιοτικών και των προβιοτικών σε νοσογόνους καταστάσεις και στην πρόληψη

Μεθοδολογία ανάλυσης του μικροβιώματος το σύνολο των mRNEs σε επίπεδο meta-transcriptomics κλπ

Ανεκτικό εύρος pH για τους διάφορους οργανισμούς που βρίσκονται στο φυσικό περιβάλλον και τη θέση τους στο ανθρώπινο σώμα.

Το Μικροβίωμα για την ανάπτυξη του ανθρώπου, την ανοσία και το μεταβολισμό του.

Αυτοάνοσοι νόσοι (ο σακχαρώδης διαβήτης, η ρευματοειδής αρθρίτιδα, μυϊκή δυστροφία, σκλήρυνση κατά πλάκας), που σχετίζονται με δυσλειτουργία στο μικροβίωμα.

Η Συσσώρευση παθογόνων μικροβίων στο χρόνο, αλλάζει την ενεργητικότητα των γονιδίων και τη μεταβολική διαδικασία με αποτέλεσμα την μη φυσιολογική ανοσολογική απάντηση.

Αυτοάνοσα νοσήματα κληρονομούνται μέσα στην οικογένεια από το μικροβίωμα και όχι από το DNA.

Το μικροβίωμα του εντέρου και παχύσαρκα και μη παχύσαρκα διδύμα.

Αναπαράσταση σημαντικών πρόσφατων εξελίξεων, στη μελέτη της σχέσης μεταξύ του μικροβιώματος του εντέρου και του ξενιστή.

Επίδραση μικροβιώματος στη λειτουργία του πεπτικού συστήματος

Επίδραση μικροβιώματος στη Σύνθεση Βιταμινών.

Οφέλη από το μικροβίωμα του αναπνευστικού συστήματος.

Η Δράση της διατροφής στο μικροβίωμα

Το μικροβίωμα καθορίζεται κυρίως από επιδράσεις στα αρχικά στάδια της ζωής.

Ο ρόλος του μικροβιώματος στη νεοπλασματική νόσο

Η διαμόρφωση και οι μεταβολές του μικροβιώματος στη διάρκεια της ζωής του ανθρώπινου οργανισμού

Η σύνθεση του «φυσιολογικού» ανθρώπινου εντερικού μικροβιώματος

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και περιπτώσεις αρρώστων για βραχεία ανάλυση και ανάπτυξη) ή συγγραφή εργασίας.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

Συναφή επιστημονικά περιοδικά και δημοσιεύσεις:

4. Αγγειακή προσπέλαση II ECTS: 7**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η σε κλινικό επίπεδο συμμετοχή στη διαδικασία των συσκευών αγγειακής προσπέλασης από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Οι φοιτητές θα πρέπει με τη περάτωση του μαθήματος να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές τοποθέτησης των κάτωθι συσκευών αγγειακής προσπέλασης:

Περιφερικά εισερχόμενες περιφερικές φλεβικές συσκευές (PIVs). Κεντρικά εισερχόμενες κεντρικές φλεβικές συσκευές (CICCs). Περιφερικά εισερχόμενες κεντρικές φλεβικές συσκευές (PICCs). Περιφερικά εισερχόμενες κεντρικές φλεβικές συσκευές συνδεδεμένες με ενταφιασμένο κώδωνα χημειοθεραπείας (PICCPorts). Κεντρικά εισερχόμενες κεντρικές φλεβικές συσκευές, συνδεδεμένες με ενταφιασμένο κώδωνα χημειοθεραπείας (CICCPorts). Καθετήρες αιμοκάθαρσης (μόνιμους και προσωρινούς). Θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν όλα τα συστήματα πλοήγησης των καθετήρων στο αγγειακό δίκτυο προκειμένου το άκρο του καθετήρα να τοποθετείται στο προβλεπόμενο σημείο που είναι η συμβολή της άνω κοίλης φλέβας με το δεξιό κόλπο και να τον καθελώνουν αποτελεσματικά. Επίσης, θα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις παραπάνω συσκευές, καθ' όλη τη διάρκεια της θεραπείας των ασθενών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

1. Τεχνικές δημιουργίας μακράς υποδόριας πορείας στους ΚΦΚ (Piccs, Picc Ports, CICCs, CICC Ports). Πλεονεκτήματα της σύγχρονων τεχνικών, έναντι των παλαιών.
2. Τεχνικές καθήλωσης και υλικά για τη σταθεροποίηση των συσκευών Αγγειακής Προσπέλασης (Vascular Access Devices).
3. Προηγμένες δεξιότητες στην τοποθέτηση αγγειακών συσκευών υπό άμεση υπερηχογραφική καθοδήγηση (under real time ultrasound guidance).
4. Τοποθέτηση προσωρινών και μόνιμων καθετήρων αιμοκάθαρσης.
5. Περιφερικά και κεντρικά εισερχόμενοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες, συνδεδεμένοι με ενταφιαζόμενο κώδωνα χημειοθεραπείας.
6. Συστήματα πλοήγησης και πιστοποίησης της σωστής θέσης του άκρου του καθετήρα.
7. Λοιμώξεις και θρομβώσεις που σχετίζονται με τους κεντρικούς φλεβικούς καθετήρες.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Διαλέξεις δια ζώσης στην αίθουσα διδασκαλίας με χρήση παρουσιάσεων power point

Κλινική άσκηση

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Προφορική εξέταση

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

Αναλυτική λίστα με επίκαιρα επιστημονικά άρθρα σε έγκριτα περιοδικά σε κάθε παρουσίαση

5 . Εντατική Θεραπεία και Μαζικό Τραύμα ECTS:4.5**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση και κατανόηση των βασικών αρχών στην προνοσοκομειακή διαχείριση του μαζικού τραύματος και ανάπτυξη των συστημάτων και της επιχειρησιακής οργάνωσης για την αντιμετώπιση του, την οποία έρχεται, ενίοτε (στο βαρύ τραύμα με ανεπάρκειες), να συμπληρώσει η Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Εντατικολογία). Παρουσίαση και κατανόηση της Εντατικολογίας, ως δραστηριότητας η οποία μαζί με τη Χειρουργική, είναι το κατ' εξοχήν νοσοκομειακό τμήμα με την κατάλληλη υποδομή και το εξειδικευμένο προσωπικό, για την υποδοχή και διαχείριση βαριά ασθενών μετά από μία σοβαρή κρίση, και βεβαίως μετά από βαρύ τραύμα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

9. Επιδημιολογία του τραύματος –
10. Προνοσοκομειακή φροντίδα και διακομιδή τραυματιών
11. Αρχές Εντατικής Θεραπείας, Οξυγονοθεραπεία & Αέρια αίματος –Οξεοβασική Ισορροπία,
12. Αναπνευστική Ανεπάρκεια – Μηχανικός Αερισμός
13. ΚΑΡΠΑ
14. Διαλογή στο μαζικό τραύμα –
15. Συστήματα Αξιολόγησης Βαρύτητας & Δείκτες Ποιότητας,
16. Λοιμώξεις – Σήψη στη ΜΕΘ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Μεικτή δια ζώσης και εξ αποστάσεως

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

προφορικά ή και γραπτά με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή σε σενάρια διαχείρισης ασθενών

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- ATCN – Advanced Trauma Care for Nurses
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Trauma Nursing

ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περιεχόμενα

ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
1. Εισαγωγή.....	
2. Σκοπός και στόχος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....	
3. Επιλογή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....	
4. Εποπτεία Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....	
5. Το ερευνητικό Πρωτόκολλο.....	
6. Δομή και περιεχόμενο της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....	
7. Μορφή.....	
8. Βιβλιοδεσία.....	
9. Προθεσμίες και Διαδικασία Υποβολής και Αξιολόγησης.....	
10. Διαδικασία αξιολόγησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....	
11. Ορθή χρήση βιβλιογραφικών πηγών.....	
12. Πνευματικά δικαιώματα Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και σχετικού υλικού.....	
13. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.....	
Οδηγίες μορφοποίησης τεύχους Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....	
Οδηγίες για την παρουσίαση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....	
ΠΑΡΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	
ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ.....	
ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ.....	
Επικοινωνία.....	

1.Εισαγωγή

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (20 ECTS) αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ολοκλήρωση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Όλοι οι φοιτητές του ΠΜΣ υποχρεούνται να εκπονήσουν, να υποβάλλουν και να παρουσιάσουν την Μεταπτυχιακή Διπλωματική τους Εργασία σύμφωνα τους γενικούς κανόνες που περιγράφονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό του ΠΜΣ του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ, καθώς και τις ειδικότερες οδηγίες που έχουν συνταχθεί με τη συμβολή των μελών ΔΕΠ του Τμήματος και εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος. Επισημαίνεται ότι η υποβολή και εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας αποτελεί την τελική υποχρέωση του μεταπτυχιακού φοιτητή στο πλαίσιο επιτυχούς ολοκλήρωσης του προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ.

2.Σκοπός και στόχος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να αξιοποιήσουν όλη την γνώση, εμπειρία και δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών τους και να τις εφαρμόσουν στο χειρισμό ενός εξειδικευμένου θέματος σχετικού με την εξειδίκευση.

Η διπλωματική εργασία πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη μέλους ΔΕΠ του Τμήματος και συνιστά ένα εννοιολογικά και μεθοδολογικά συμπαγές έργο που καταδεικνύει τις μεθοδολογικές, κριτικές, αναλυτικές, συγγραφικές – και ενίοτε ερευνητικές ικανότητες και δεξιότητες των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.Επιλογή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία απαιτεί την ενασχόληση του μεταπτυχιακού φοιτητή από πολύ νωρίς. Η επιλογή του θέματος γίνεται μετά από συζήτηση με τον Επιβλέποντα Καθηγητή ο οποίος και έχει την εποπτεία της εργασίας. Στη συζήτηση εξετάζονται και διαμορφώνονται οι προτάσεις και τα ενδιαφέροντα του μεταπτυχιακού φοιτητή, ενώ και το μέλος ΔΕΠ μπορεί να προτείνει κάποιο άλλο θέμα Διπλωματικής Εργασίας, με γνώμονα την διαθεσιμότητα ερευνητικού υλικού, τις απαιτήσεις μιας εργασίας μεταπτυχιακού επιπέδου και τις ικανότητες του μεταπτυχιακού φοιτητή. Όταν ο μεταπτυχιακός φοιτητής με τον Επιβλέποντα Καθηγητή καταλήξουν στο θέμα και την προσέγγιση διαμορφώνουν από κοινού το Ερευνητικό Πρωτόκολλο/ Ανασκόπηση.

Ακολούθως συμπληρώνουν, υπογράφουν και καταθέτουν το Έντυπο Δήλωσης Θέματος Διπλωματικής Εργασίας. Ο ρόλος του Επιβλέποντα Καθηγητή είναι συμβουλευτικός και καθοδηγητικός.

4.Εποπτεία Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Ο ρόλος του Επιβλέποντα Καθηγητή, όπως αυτός περιγράφεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό του ΠΜΣ του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ περιλαμβάνει την καθοδήγηση του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Η συνεργασία του μεταπτυχιακού φοιτητή με τον Επιβλέποντα Καθηγητή πραγματοποιείται στο πλαίσιο προκαθορισμένων συναντήσεων που πραγματοποιούνται μετά από συνεννόηση του μεταπτυχιακού φοιτητή με τον Επιβλέποντα Καθηγητή. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση υλικού προς μελέτη και σχολιασμό από τον Επιβλέποντα Καθηγητή γίνεται λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η εποπτεία Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών αποτελεί μέρος των γενικότερων διδακτικών, εκπαιδευτικών, διοικητικών και λοιπών καθηκόντων των μελών ΔΕΠ. βλ. σελίδα 10).

5.Το ερευνητικό Πρωτόκολλο

Ένα καλό πρωτόκολλο πρέπει να:

- Είναι γραμμένο με μια λογική σειρά
- Περιγράφει όλα τα στάδια της έρευνας
- Είναι συνοπτικό και κατανοητό
- Τονίζονται τα σημαντικά σημεία
- Μην υπάρχουν συντακτικά ή ορθογραφικά λάθη
- Διαβάζεται με ευκολία.

Η έκταση και η δομή εξαρτώνται από τις οδηγίες (αν υπάρχουν) και τον τύπο της έρευνας (ποσοτική ή ποιοτική).

Δομή Ερευνητικού Πρωτοκόλλου

1. Σελίδα τίτλου

- Ο Τίτλος της Έρευνας
- Το ονοματεπώνυμο του υποβάλλοντος
- Η ημερομηνία υποβολής

2.Εισαγωγή

- Διατύπωση του προβλήματος (ορισμένα ιστορικά δεδομένα και κάποιες ερευνητικές προσπάθειες για την επίλυσή του).
- Τεκμηρίωση της σπουδαιότητάς του (με σειρά επιχειρημάτων, όπως έναν αριθμό ερευνών, πιθανές αναφορές σε διεθνείς οργανισμούς, την επίπτωση σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, το κόστος, την επικινδυνότητα, το μέγεθος του πληθυσμού που αφορά, τη συχνότητα ή την πιθανότητα εμφάνισής του κλπ.).
- Διατύπωση γενικού σκοπού.

3.Βιβλιογραφική Ανασκόπηση – (Θεωρητικό υπόβαθρο και ερευνητικά δεδομένα)

- Θεωρητικό υπόβαθρο - Θεωρητικό πλαίσιο - Ορισμός εννοιών (μεταβλητών και συσχετίσεων).
- Εμπειρικά δεδομένα (τις σημαντικές και νεότερες χρονικά έρευνες), καθώς και κριτική ή προτάσεις άλλων ερευνητών.
- Συμπέρασμα που να υποδεικνύει το κενό που έρχεται να καλύψει η συγκεκριμένη έρευνα και να περιγράψει τη συνεισφορά της στη νοσηλευτική γνώση ή άλλη επιστήμη. Αν τα ερωτήματα ή οι υποθέσεις της έρευνας βασίζονται σε κάποια συγκεκριμένη θεωρία ή εννοιολογικό μοντέλο που περιγράφει τις υπό διερεύνηση έννοιες και τη σχέση τους, η θεωρία ή το μοντέλο πρέπει να παρουσιαστεί αναλυτικά. Αν τα ερωτήματα ή οι υποθέσεις βασίζονται μόνο σε εμπειρικά δεδομένα, τότε το πλαίσιο της έρευνας αποτελεί η βιβλιογραφική ανασκόπηση των σχετικών ερευνών.
- Διατύπωση επιμέρους σκοπών ή ερευνητικών ερωτημάτων ή υποθέσεων.

4.Μέθοδος και Υλικό

- Περιγραφή Ερευνητικού Σχεδιασμού.
- Καθορισμός πληθυσμού και δείγματος (μέγεθος, κριτήρια εισαγωγής, κριτήρια αποκλεισμού, ομάδα ελέγχου-μέθοδος δειγματοληψίας).
- Περιγραφή περιβάλλοντος (χώρου διεξαγωγής της μελέτης).
- Μέθοδος Μέτρησης-Εργαλεία (π.χ. ερωτηματολόγια).
- Σχέδιο συλλογής δεδομένων.
- Θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας (Προστασία των δικαιωμάτων των υποκειμένων) (βλ. Παράρτημα Ι, Οδηγίες της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας).
- Στατιστική ανάλυση των δεδομένων.

- Αναγνώριση Περιορισμών Μελέτης.
- Χρονοδιάγραμμα ενεργειών και αναλυτικός προϋπολογισμός (άμεσο και έμμεσο κόστος, κόστος υπηρεσιών, υλικά, αντιδραστήρια, αναλώσιμα, οδοιπορικά κλπ.) εάν θα υποβληθεί για χρηματοδότηση.
- Αναμενόμενα Αποτελέσματα-Χρησιμότητα (τι αναμένεται από την μελέτη και με ποιο τρόπο θα αξιοποιηθούν τα ευρήματα της).
- Παράρτημα:
 - Διάφορα έγγραφα, π.χ. ερωτηματολόγια, έντυπο συναίνεσης κ.λ.π.
 - Βιογραφικά σημειώματα ερευνητών
 - Βιβλιογραφία

6. Δομή και περιεχόμενο της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία μπορεί να είναι:

- 1) Συστηματική και σε βάθος βιβλιογραφική ανασκόπηση ενός θέματος,
- 2) Ερευνητική μελέτη (μετά από κατάλληλη συλλογή και ανάλυση στοιχείων).
- 3) Συγκεκριμένα, στην περίπτωση **ΑΝΑΣΚΟΠΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ** θα πρέπει το κείμενο να είναι δομημένο με Εισαγωγή, Σκοπό, Μέθοδο, Αποτελέσματα και Συμπεράσματα.

• Εξώφυλλο

Στο εξώφυλλο αναφέρεται το Τμήμα Νοσηλευτικής, το ΠΜΣ που παρακολούθησε ο μεταπτυχιακός φοιτητής, το ονοματεπώνυμο του και ο τίτλος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής εργασίας του. Ακολουθούν η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία και το ακαδημαϊκό έτος φοίτησης. (Βλέπε το Δείγμα πρώτων σελίδων στο παράρτημα του παρόντος οδηγού.)

• Πρώτο εσώφυλλο

Στο πρώτο εσώφυλλο αναφέρει μόνο τον τίτλο της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Η **επόμενη σελίδα** είναι ακριβώς η ίδια με το εξώφυλλο και η **Τρίτη κατά σειρά σελίδα** αναφέρει τα Μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

• Περιεχόμενα

Σελίδα περιεχομένων, όπου αναγράφεται ο αριθμός της σελίδας κάθε κεφαλαίου ή τμήματος.

• Πρόλογος

Ο Πρόλογος αποτελεί το μοναδικό τμήμα της εργασίας όπου ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να εκφράσει τις σκέψεις του και τα συναισθήματά του, χρησιμοποιώντας πρώτο ενικό πρόσωπο (π.χ. Τι τον ώθησε στην παρακολούθηση του ΠΜΣ, τι κέρδισε, τι έμαθε, γιατί προσπάθησε να μελετήσει το συγκεκριμένο θέμα στη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, ποιους ευχαριστεί, κλπ.)

• Εισαγωγή

Στην Εισαγωγή θα πρέπει να παρατίθεται το ευρύτερο θεωρητικό πλαίσιο του θέματος που διαπραγματεύεται η εργασία (π.χ. ορισμοί εννοιών, ιστορική αναδρομή, δεδομένα παλαιότερων ανασκοπήσεων κλπ).

•Σκοπός

Στο κεφάλαιο του Σκοπού, θα πρέπει να διαφαίνεται σαφώς ο στόχος της εργασίας, ο οποίος θα πρέπει να τη διαφοροποιεί από άλλες παλαιότερες, εάν υπάρχουν, ανασκοπήσεις.

•Μεθοδολογία

Στη Μέθοδο θα πρέπει να αναφέρονται, το χρονικό διάστημα για το οποίο έγινε η αναζήτηση της βιβλιογραφίας, το υλικό στο οποίο βασίστηκε η ανασκόπηση (αριθμός των άρθρων, βιβλίων, διδακτορικών διατριβών, κλπ), οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν, τα κριτήρια επιλογής ή απόρριψης άρθρων (π.χ. γλωσσικοί περιορισμοί), οι χώρες προέλευσης των άρθρων και σε συντομία τα χαρακτηριστικά τους (π.χ. ποσοτικές μελέτες, ποιοτικές μελέτες, πειραματικές μελέτες κλπ). Συνοπτικά τα χαρακτηριστικά των άρθρων ή των γενικότερων πηγών που χρησιμοποιήθηκαν μπορεί να παρατίθενται και υπό τη μορφή πίνακα.

•Αποτελέσματα

Στο κεφάλαιο των αποτελεσμάτων θα πρέπει να παρατίθενται εννοιολογικά ομαδοποιημένα σε υποκεφάλαια, όλα τα δεδομένα και οι πληροφορίες που θα αφορούν στα αποτελέσματα της ανασκόπησης. Είναι απαραίτητο να υπάρχει το διάγραμμα ροής των άρθρων, το οποίο θα δείχνει συνοπτικά την μεθοδολογία επιλογής των άρθρων.

Στα συμπεράσματα θα πρέπει να γίνεται μία σύνοψη των όσων αναφέρθηκαν στα αποτελέσματα, με επικέντρωση στα πιο ενδιαφέροντα από αυτά. Επίσης καλό θα είναι να τονίζεται η σημασία των δεδομένων για τον ευρύτερο επιστημονικό χώρο, στον οποίο θεματικά εμπίπτει η εργασία, καθώς και να διατυπώνονται τα πιθανά «κενά» γνώσεις που θα πρέπει μελλοντικά να διερευνηθούν ερευνητικά. Επίσης όσον αφορά στη δομή του κειμένου, θα πρέπει να γίνεται αλλαγή σελίδας σε κάθε ένα από τα παραπάνω κεφάλαια και να παρατίθεται η περίληψη της εργασίας αμέσως μετά το τέλος του κειμένου, πριν όμως από τον κατάλογο της βιβλιογραφίας.

•Βιβλιογραφία

Τέλος θα πρέπει οι βιβλιογραφικές παραπομπές μέσα στο σώμα του κειμένου, ομοιόμορφα να ακολουθούν ένα σύστημα (Harvard ή Vancouver) και ο κατάλογος της βιβλιογραφίας στο τέλος της εργασίας, να γράφεται με τον αντίστοιχο για το κάθε σύστημα τρόπο.

•Περίληψη

Στη σελίδα αυτή αναγράφεται η περίληψη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, μέχρι 300 λέξεις (έκταση : μια σελίδα), η οποία αναφέρεται στο αντικείμενο, τη μεθοδολογία τα αποτελέσματα και τα γενικά συμπεράσματα της μελέτης.

Η περίληψη ακολουθεί τη δομή της εργασίας (Εισαγωγή, Σκοπός, Μεθοδολογία, Αποτελέσματα, Συμπεράσματα και Λέξεις κλειδιά). Θα πρέπει να αναγράφεται στο πάνω μέρος Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών , Τμήμα Νοσηλευτικής, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Κατεύθυνση, Ειδίκευση, Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, ονοματεπώνυμο μεταπτυχιακού φοιτητή και Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

•Abstract

Στη σελίδα αυτή παρατίθεται η περίληψη μεταφρασμένη στην αγγλική γλώσσα. Επίσης οι αγγλικοί όροι των λέξεων – κλειδιών (keywords). Η περίληψη και οι λέξεις κλειδιά στα αγγλικά δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τη μια σελίδα.

Συγκεκριμένα στην περίπτωση **Ερευνητικής Εργασίας (ποσοτικής ή ποιοτικής μελέτης)** θα πρέπει το κείμενο της περίληψης να είναι δομημένο με Εισαγωγή, Σκοπό, Μέθοδο, Αποτελέσματα, Συζήτηση, Συμπεράσματα (βλ. Παράρτημα 2 Περίληψη και Abstract).

7.Μορφή

Το μέρος αυτό αναφέρεται στη διαμόρφωση του κειμένου και την εν γένει εμφάνιση που πρέπει να έχει η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

Μέγεθος και περιθώρια σελίδας, γραμματοσειρά, παράγραφοι

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία παραδίδεται δακτυλογραφημένη, σε σελίδες μεγέθους **A4 (210 x 297 mm)**, γραμμένες στη μία όψη τους σε λευκό χαρτί καλής ποιότητας (75 – 80g/m²). Τα **περιθώρια της σελίδας** πρέπει να είναι:

Αριστερά : 3,00cm Δεξιά: 2,50 cm Επάνω: 2,50 cm Κάτω: 2,50cm

Η γραμματοσειρά του σώματος κειμένου πρέπει να είναι **Times New Roman** ή **Arial**, **Μέγεθος Γραμματοσειράς 12, Διάστιχο 1,5**. Ο αριθμός της σελίδας τοποθετείται κάτω δεξιά.

8. Βιβλιοδεσία

Η σωστή βιβλιοδεσία δίνει τη δυνατότητα στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής να παρακολουθήσουν εύκολα τη ροή του κειμένου, χωρίς να υπάρχει κίνδυνος να χαθούν σελίδες. Πριν τη βιβλιοδεσία επιβεβαιώστε τη σελιδοποίηση, την αλληλουχία των κεφαλαίων και την αρίθμηση των σελίδων.

9. Προθεσμίες και Διαδικασία Υποβολής και Αξιολόγησης

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία υποβάλλεται σε 5 αντίγραφα σε έντυπη μορφή (1 για τη γραμματεία, 3 για την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή και 1 για τη Βιβλιοθήκη Επιστημών Υγείας) και δύο σε ηλεκτρονική μορφή (1 για τη γραμματεία και 1 για τη Βιβλιοθήκη Επιστημών Υγείας).

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να παραδώσει στον Επιβλέποντα Καθηγητή αντίτυπο της εργασίας του τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν την κρίση, για διόρθωση. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θεωρείται ολοκληρωμένη μετά την αποδοχή της από τον ΕΚ. Στην περίπτωση αυτή ο ΕΚ δίδει εντολή στο μεταπτυχιακό φοιτητή να ζητήσει με αίτημά του (υπάρχει ειδικό έντυπο στη Γραμματεία του ΠΜΣ) ορισμό Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία ορίζεται από τη ΣΕ μετά από εξουσιοδότηση της Συνέλευσης του Τμήματος. Στις Τριμελείς Εξεταστικές Επιτροπές μπορούν να συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ, ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων και εν γένει επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία στην τελική της μορφή παραδίδεται στα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής τουλάχιστον 3 εβδομάδες πριν την κρίση της, ώστε να υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος να τη μελετήσουν.

Η εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται εντός 4 εβδομάδων από την παράδοση των αντιτύπων στα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής και βαθμολογείται βάσει της κλίμακας 0-10 και ο μέσος όρος υπολογίζεται στον τελικό βαθμό του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του ΜΔΕ είναι η διετία, η οποία υπολογίζεται από την ημερομηνία αποδοχής του μεταπτυχιακού φοιτητή από τη Συνέλευση του Τμήματος. Μετά

την πάροδο του δεύτερου έτους ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται κατόπιν αποφάσεως της Συνέλευσης του Τμήματος. Για ειδικούς και εξαιρετικούς λόγους (κλήση στράτευσης, σοβαροί και απρόβλεπτοι λόγοι υγείας) η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να εγκρίνει αναστολή φοίτησης ή να παρατείνει για ορισμένο χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός έτους τη διάρκεια φοίτησης του μεταπτυχιακού φοιτητή κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της ΣΕ στη Συνέλευση του Τμήματος.

10. Διαδικασία αξιολόγησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

- 1) Ο μεταπτυχιακός φοιτητής κάνει μια σύντομη παρουσίαση των κύριων σημείων της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και των συμπερασμάτων της, διάρκειας το πολύ 15 λεπτών, με τη χρήση Power Point.
- 2) Σχολιασμό από τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.
- 3) Συζήτηση με βάση τις παρατηρήσεις και τα σχόλια.
- 4) Βαθμολόγηση.

11. Ορθή χρήση βιβλιογραφικών πηγών

Η σωστή αναφορά στη βιβλιογραφία δίνει αξία σε κάθε επιστημονικό κείμενο και τεκμηριώνει το περιεχόμενό του.

Οι βιβλιογραφικές αναφορές επιτρέπουν στον αναγνώστη να ανατρέχει στις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Η αξία των βιβλιογραφικών αναφορών είναι θεμελιώδης και για τον σκοπό αυτό έχουν αναπτυχθεί ειδικά συστήματα ενσωμάτωσης στο κείμενο, καταγραφής και παρουσίασης της βιβλιογραφίας. Οι σχετικές με τις βιβλιογραφικές αναφορές οδηγίες, διακρίνονται για την παράθεσή τους:

- a) ως προς τον τρόπο ενσωμάτωσης του περιεχομένου της αναφοράς μέσα στο κείμενο και
- b) ως προς την σωστή δημιουργία καταλόγου βιβλιογραφικών αναφορών στο τέλος του κειμένου.

Στην ακαδημαϊκή κοινότητα και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, τα πιο διαδεδομένα συστήματα βιβλιογραφικών αναφορών είναι:

- το Σύστημα βιβλιογραφικών Αναφορών Harvard και
- το Σύστημα Βιβλιογραφικών Αναφορών Vancouver.

12. Πνευματικά δικαιώματα Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και σχετικού υλικού.

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία και τα συμπεράσματά της σε οποιαδήποτε μορφή αποτελούν συνιδιοκτησία του Τμήματος Νοσηλευτικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του φοιτητή. Οι προαναφερόμενοι διατηρούν το δικαίωμα ανεξάρτητης χρήσης και αναπαραγωγής (τμηματικά ή συνολικά) για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να αναφέρεται ο τίτλος, ο συγγραφέας, ο επιβλέπων καθηγητής και το εν λόγω τμήμα του ΕΚΠΑ.

Η έγκριση της παρούσας Πτυχιακής Εργασίας από το Τμήμα Νοσηλευτικής δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΗΘΙΚΗΣ &

ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

13. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Οδηγίες προς τους ερευνητές που υποβάλουν ερευνητικό πρωτόκολλο

Η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ είναι διεπιστημονική, αποτελείται από 5 μέλη διαφόρων ειδικοτήτων, ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση και υποστηρίζεται γραμματειακά από το ΠΜΣ του Τμήματος.

Η ηθική και δεοντολογία αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της έρευνας, από τη σύλληψη μιας ιδέας έως τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της. Τα πιο συνηθισμένα ζητήματα που απασχολούν την ηθική στην έρευνα είναι η συνειδητή συγκατάθεση όσων εμπλέκονται στην έρευνα και η προστασία των προσωπικών τους δεδομένων.

Η έρευνα πρέπει να διεξάγεται με σεβασμό στην επιστημονική αλήθεια, στην ακαδημαϊκή ελευθερία, στη ζωή, τη φύση και το περιβάλλον, στη βιολογική και πνευματική ακεραιότητα του ανθρώπου, στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την προσωπική αυτονομία, την πνευματική ιδιοκτησία και τα προσωπικά δεδομένα, στην ιδιωτική και την οικογενειακή ζωή και στις πεποιθήσεις και αξίες τις οποίες πρεσβεύουν οι συμμετέχοντες στην έρευνα. Κατά την έρευνα πρέπει να αποφεύγεται κάθε διάκριση πολιτών με βάση την εθνότητα, τη φυλή, την εθνική καταγωγή, τη γλώσσα, το φύλο, τη θρησκεία, την κοινωνικοοικονομική κατάσταση ή οποιοδήποτε άλλο παράγοντα δεν συνδέεται με την επιστημονική ικανότητα και ακεραιότητα.

Ο παρούσες οδηγίες ισχύουν για όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες οι οποίες διεξάγονται στο Τμήμα Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ υπό την ευθύνη των Μελών ΔΕΠ και άλλου επιστημονικού προσωπικού ή άλλων ερευνητών που διεξάγουν κάποιο μέρος της ερευνητικής τους δραστηριότητας στο Τμήμα.

Στόχος των οδηγιών είναι η προστασία της ανεξαρτησίας των ερευνητών και η τήρηση των δεοντολογικών αρχών που διέπουν τη διεξαγωγή έρευνας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τους διεθνείς κανόνες που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες και αποφάσεις διεθνών οργανισμών, καθώς και από τους επαγγελματικούς κώδικες δεοντολογίας. Οι ερευνητές έχουν την υποχρέωση να υποβάλουν στην Επιτροπή αναλυτικό ερευνητικό πρωτόκολλο που περιλαμβάνει: Τίτλο και σκοπό έρευνας, θεωρητικό υπόβαθρο, δείγμα, σχεδιασμό, μεθοδολογία, πιθανά οφέλη και κόστος, διασφάλιση του απορρήτου.

Η Επιτροπή μπορεί να καλεί τους ερευνητές να καταθέσουν σε αυτή κάθε έγγραφο που κρίνει αναγκαίο ή και να ζητά την αυτοπρόσωπη παρουσία τους για την παροχή διευκρινίσεων όσον αφορά στη διεξαγωγή της έρευνας. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι συγκεκριμένη έρευνα, είτε κατά το σχεδιασμό της είτε κατά τον προτεινόμενο τρόπο διεξαγωγής της, αντιβαίνει στη νομοθεσία, σε καθιερωμένους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας ή στις προβλέψεις του Κώδικα Δεοντολογίας, προβαίνει σε παρατηρήσεις για συμμόρφωση. Μπορεί επίσης να προβεί σε συστάσεις για την αρτιότερη δεοντολογικά διενέργεια της συγκεκριμένης έρευνας.

Συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Γνωμοδοτεί σε θέματα που προκύπτουν και άπτονται της Ηθικής και Δεοντολογίας των Ερευνών.
2. Εγκρίνει τις προτάσεις που υποβάλλουν τα μέλη ΔΕΠ, οι μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές του Τμήματος, καθώς και άλλοι ερευνητές, με βάση το πρωτόκολλο που περιλαμβάνει το σκοπό και την αναλυτική περιγραφή της μεθοδολογίας (δείγμα, μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων) μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου.
3. Επικαιροποιεί τις παρούσες οδηγίες

Ειδικότερα η Επιτροπή ελέγχει:

- 1.Εάν πρόκειται για μια δεοντολογικά αποδεκτή μελέτη.
- 2.Τη σαφήνεια του σκοπού και της μεθοδολογίας που θα χρησιμοποιηθεί στην έρευνα και την κοινοποίησή τους στους συμμετέχοντες.
- 3.Το βαθμό κινδύνου στον οποίο πιθανόν να υποβληθούν οι συμμετέχοντες στην έρευνα.
- 4.Την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας
- 5.Τη σαφή περιγραφή, πριν τη συμμετοχή, των υποχρεώσεων και των καθηκόντων της κάθε πλευράς.
- 6.Εάν είναι απαραίτητη η εξαπάτηση των συμμετεχόντων, κατά πόσον αυτή δικαιολογείται από το προσδοκώμενο όφελος και αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές διαδικασίες.
- 7.Εάν διασφαλίζεται η ελευθερία του ατόμου να αρνηθεί να συμμετέχει ή να αποσυρθεί από την έρευνα οποιαδήποτε στιγμή το επιθυμήσει.
- 8.Εάν οι συμμετέχοντες προστατεύονται από σωματικές και πνευματικές ενοχλήσεις, βλάβες και κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν από την ερευνητική διαδικασία.

9.Εάν λαμβάνεται μέριμνα για διόρθωση ή εξάλειψη τυχόν ανεπιθύμητων συνεπειών που θα προκύψουν για τους συμμετέχοντες.

10.Εάν οι πληροφορίες που θα συλλεχθούν σε σχέση με τους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια της έρευνας θα παραμείνουν εμπιστευτικές, εκτός αν έχει εκ των προτέρων συμφωνηθεί κάτι διαφορετικό. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων αφορά το νόμιμο δικαίωμα, αλλά και την κοινή προσδοκία, για προστασία (του απόρρητου) της ιδιωτικής ζωής, ιδιαίτερα σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες. Θέματα απορρήτου τίθενται σε όλες τις περιπτώσεις που συλλέγονται και αποθηκεύονται δεδομένα που προσδιορίζουν μοναδικά ένα ή περισσότερα άτομα. Τα δεδομένα αυτά αφορούν συνήθως θέματα υγείας, ποινικού μητρώου, γενετικές, οικονομικές, γεωγραφικές ή πολιτισμικές πληροφορίες. Η συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων πρέπει να γίνεται με δίκαιο τρόπο και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για συγκεκριμένους και περιορισμένους λόγους, με ακρίβεια, ασφάλεια και σεβασμό στα δικαιώματα του ατόμου

11.Εάν θα ζητηθεί συγκατάθεση, κατόπιν ενημέρωσης για τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί, για τη συμμετοχή των ατόμων στην επιστημονική μελέτη και εάν θα δοθεί πληροφόρηση για τις πιθανές αρνητικές συνέπειες της συμμετοχής τους.

12.Εάν προβλέπεται, παράλληλα με τη συγκατάθεση του παιδιού, η συγκατάθεση των γονιών ή των κηδεμόνων για τους ανηλίκους.

Ιδιαίτερα η έρευνα στο χώρο της υγείας με ανήλικα παιδιά πρέπει να διέπεται από ορισμένες βασικές προϋποθέσεις:

- Η συμμετοχή των παιδιών και εφήβων στην έρευνα πρέπει να προκύπτει μετά από τεκμηρίωση για τους λόγους που δεν μπορεί να διεξαχθεί με ενήλικες.
- Η συμμετοχή των ανήλικων παιδιών και εφήβων πρέπει να προάγει την ασφάλεια και ευημερία τους.
- Οι ερευνητές πρέπει πάντα να ενημερώνουν τα παιδιά και τους εφήβους για τη διεξαγωγή της έρευνας με τρόπο που να ανταποκρίνεται στο επίπεδο κατανόησή τους, πριν ζητηθεί η συναίνεσή τους.
- Πρέπει να δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά να κάνουν ερωτήσεις και να λύσουν όλες τις απορίες τους

- Η συναίνεση των παιδιών και εφήβων μπορεί να είναι γραπτή ή προφορική (με μάρτυρες ή άλλη μορφή καταγραφής)
- Η άρνηση των παιδιών και εφήβων να συμμετάσχουν σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας πρέπει να γίνεται πάντα σεβαστή.
- Η παράλληλη συγκατάθεση των γονιών είναι απαραίτητη. Η παροχή αναλυτικών πληροφοριών για τη διενέργεια της έρευνας αποτελεί βασική προϋπόθεση.
- Κάθε ικανός, ενήλικος έφηβος (18 ετών) καλείται να δώσει τη συγκατάθεσή του για τη συμμετοχή στην έρευνα.
- Η εκτίμηση των κινδύνων και οφελών από τη συμμετοχή των ανήλικων παιδιών στην έρευνα πρέπει να αξιολογείται με απώτερο στόχο την εξασφάλιση άμεσων θετικών οφελών για την υγεία τους. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει άμεσο όφελος, η έρευνα θα πρέπει να ωφελεί συνομήλικα παιδιά ή εφήβους με την ίδια ασθένεια, αναπηρία ή κατάσταση υγείας, ενώ θα πρέπει να παίρνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να μειώνεται στο ελάχιστο η πιθανότητα επιζήμιων επιπτώσεων (harm).

Η συγκατάθεση σημαίνει πως όσοι συμμετέχουν σε ερευνητικές μελέτες θα πρέπει να είναι ενήμεροι σχετικά με τους στόχους της έρευνας, οι οποίοι θα πρέπει να είναι σαφώς διατυπωμένοι, τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις, τη δυνατότητα άρνησης συμμετοχής ή αποχώρησης, ανά πάσα στιγμή, χωρίς καμία συνέπεια, τη διατήρηση των στοιχείων τους μετά το τέλος της έρευνας, κ.λπ. Καμία παρότρυνση ή άσκηση πίεσης για συμμετοχή δεν δικαιολογείται. Η συγκατάθεση πρέπει να δίνεται από άτομα που μπορούν ελεύθερα να κατανοήσουν τις πληροφορίες και να συμφωνήσουν. Για τα άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες (φυλακισμένοι, άτομα με διανοητική υστέρηση, ασθενείς με σοβαρές παθήσεις, πολύ μικρά παιδιά, κ.ά.), οι ερευνητές οφείλουν να τηρούν σε κάθε περίπτωση την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία για την ίση μεταχείριση (ν. 3625/2007), το ρατσισμό (ν. 927/1979, 3304/2005), τους μετανάστες και τους αλλοδαπούς (ν. 3536/2007, 3613/2007). Στις έρευνες σε κρατούμενους οι ερευνητές οφείλουν να τηρούν τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν για αυτούς (Σωφρονιστικός Κώδικας). Δεν επιτρέπονται σε καμία περίπτωση πειράματα που αποβλέπουν στην αναζήτηση μεθόδων ανάκρισης, τα οποία μπορούν να προκαλέσουν κινδύνους στη σωματική και ψυχική τους υγεία.

Απαιτείται έγγραφη συγκατάθεση των ατόμων που συμμετέχουν σε ένα ερευνητικό πρόγραμμα (Έντυπα Γραπτής Συγκατάθεσης που αρμόζουν στην εκάστοτε περίπτωση έρευνας διατίθενται από τη γραμματεία της επιτροπής). Η έγγραφη συγκατάθεση

τεκμηριώνεται με την υπογραφή των ατόμων που συμμετέχουν στο ερευνητικό πρόγραμμα και αφού αξιολογηθεί ότι έχουν κατανοήσει το περιεχόμενο του εντύπου της συγκατάθεσης. Όσοι εκ του νόμου δεν είναι ικανοί για δικαιοπραξία επιτρέπεται να συμμετάσχουν μετά από έγγραφη συγκατάθεση των νόμιμων αντιπροσώπων τους βασιζόμενοι στη Σύμβαση του Οβιέδο (Νόμος 2619/1998 που κυρώνει τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική) για τη γνώμη των ίδιων και για την ελεύθερη ανάκληση της συναίνεσης οποτεδήποτε.

Οι κλινικές παρεμβατικές μελέτες για φάρμακα ανθρώπινης χρήσης υποβάλλονται για έγκριση στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) και την αρμόδια Εθνική Επιτροπή Δεοντολογίας (ΕΕΔ), σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία (Αριθ. ΔΥΓ3(α)/οικ. 18910, αρ. φύλλου 390/2013). Ο ερευνητής υποχρεούται να καταθέτει στην Επιτροπή Δεοντολογίας του Τμήματος για ενημέρωση αντίγραφο του εγκεκριμένου από τις παραπάνω αρχές ερευνητικού πρωτοκόλλου μαζί με τις σχετικές εγκρίσεις που έχει λάβει. Τα έγγραφα αυτά πρωτοκολλούνται και καταχωρούνται σε ειδικό αρχείο, χωρίς η Επιτροπή Δεοντολογίας να τα εξετάζει περαιτέρω ή να γνωμοδοτεί/δίνει άδεια για την πραγματοποίηση της μελέτης.

Οι μη παρεμβατικές κλινικές μελέτες που χρησιμοποιούν ανθρώπινα βιολογικά υλικά (ιστούς, κύτταρα, γονιδίωμα δοτών κλπ) απαιτούν την έγγραφη συγκατάθεση των ατόμων που συμμετέχουν στο ερευνητικό πρόγραμμα και την έγκριση της Επιτροπής Δεοντολογίας. Οι μελέτες οφείλουν να περιορίζονται στην χρήση η οποία περιγράφεται στο έντυπο συγκατάθεσης. Ο δότης πρέπει επίσης να ενημερώνεται για την πιθανή πολιτική της κτήσης περιουσιακών δικαιωμάτων στο συγκεκριμένο υλικό και να ζητείται ειδική ως προς αυτό συναίνεσή του. Πρόσθετη χρήση (πχ εκτέλεση άλλου είδους μετρήσεων) σε ήδη συλλεγέν υλικό απαιτεί νέα έγκριση. Σημειώνεται ότι το υλικό που δεν χρησιμοποιήθηκε μετά την ολοκλήρωση των μελετών, είτε καταστρέφεται είτε φυλάσσεται με τρόπο που προστατεύει την ανωνυμία των δοτών και τη μη εξουσιοδοτημένη και σύμφωνη με τις δεοντολογικές αρχές χρήση του.

Οι μη παρεμβατικές κλινικές μελέτες που αφορούν ανάλυση δεδομένων ή αρχειοθέτηση στοιχείων ασθενών νοσοκομείου στα οποία δεν αποκαλύπτεται η ταυτότητα του ασθενούς απαιτούν την ενημέρωση και έγκριση του Επιστημονικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου, εκτός από την έγκριση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας του Τμήματος Νοσηλευτικής.

Για όλες τις άλλες ερευνητικές δραστηριότητες με συμμετέχοντες ανθρώπους (π.χ. υγιή υποκείμενα από το γενικό πληθυσμό, φοιτητές, ομάδες ασθενών εκτός νοσοκομείων) που διεξάγονται υπό την ευθύνη του επιστημονικού προσωπικού του Τμήματος, απαιτείται εκτός από την έγγραφη συγκατάθεση των ατόμων που συμμετέχουν στο ερευνητικό πρόγραμμα και η έγκριση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας του Τμήματος Νοσηλευτικής.

13. Εάν για την έρευνα χρησιμοποιούνται πειραματόζωα, οι 3 αρχές που οι ερευνητές καλούνται να σεβαστούν αφορούν: α) την υιοθέτηση επιστημονικών μεθόδων που επιτρέπουν τη συγκέντρωση ίδιων δεδομένων από λιγότερα ζώα, ή περισσότερων δεδομένων από τον ίδιο αριθμό ζώων, β) την προτίμηση μεθόδων που δεν απαιτούν τη χρήση πειραματόζωων, όπου αυτό είναι δυνατό, γ) τη βελτίωση της μεθοδολογίας για τη μείωση του πόνου στα ζώα ή την ανακούφιση από αυτόν. Οι ερευνητές πρέπει να εξηγούν τους λόγους για τους οποίους χρησιμοποιούν πειραματόζωα, το αναμενόμενο όφελος, τη μεθοδολογία που θα ακολουθήσουν, κ.ά. Απαγορεύονται πειραματισμοί στους οποίους χρησιμοποιούνται είδη ζώων της άγριας πανίδας που απειλούνται με εξαφάνιση, εκτός αν η έρευνα έχει ως αντικείμενο τη διατήρηση των ζώων αυτών (π. δ. 160/1991). Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς, σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται ως πειραματόζωα (π. δ. 160/1991).

Η έρευνα σε πειραματόζωα διέπεται από τους κανόνες που περιγράφονται στη νομοθεσία, και ενσωματώνουν την Οδηγία 2010/63/EU της Ε.Ε. Σύμφωνα με τις αρχές προστασίας ζώων, η έρευνα θα πρέπει να έχει ως γνώμονα την ηθική μεταχείριση των ζώων, το σεβασμό της γενετικής τους ταυτότητας, την επιλογή του κατάλληλου για πειραματικούς σκοπούς είδους ζώου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΔΕΙΓΜΑ ΠΡΩΤΩΝ ΣΕΛΙΔΩΝ

Arial 12 →

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Arial 11 →

Σελίδα 138 από 173

Arial 11 →

ΠΜΣ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ:

(ΤΙΤΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)

(ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ)

(ΤΙΤΛΟΣ π.χ. Νοσηλεύτης/τρια)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΘΗΝΑ

(ΤΙΤΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΜΣ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ:

(ΤΙΤΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)

(ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ)

(ΤΙΤΛΟΣ π.χ. Νοσηλεύτης/τρια)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΘΗΝΑ

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

.....
.....
.....

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία και τα συμπεράσματά της σε οποιαδήποτε μορφή αποτελούν συνιδιοκτησία του Τμήματος Νοσηλευτικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του φοιτητή. Οι προαναφερόμενοι διατηρούν το δικαίωμα ανεξάρτητης χρήσης και αναπαραγωγής (τμηματικά ή συνολικά) για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να αναφέρεται ο τίτλος, ο συγγραφέας, ο επιβλέπων καθηγητής και το εν λόγω τμήμα του ΕΚΠΑ.

Η έγκριση της παρούσας Πτυχιακής Εργασίας από το Τμήμα Νοσηλευτικής δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Ο/Η υποφαινόμενος/η δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία είναι εξ' ολοκλήρου δικό μου έργο και συγγράφηκε ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής. Δηλώνω υπεύθυνα ότι κατά τη συγγραφή ακολούθησα την πρόπουσα ακαδημαϊκή δεοντολογία αποφυγής λογοκλοπής. Έχω επίσης αποφύγει οποιαδήποτε ενέργεια που συνιστά παράπτωμα λογοκλοπής. Γνωρίζω ότι η λογοκλοπή μπορεί να επισύρει ποινή ανάκλησης του πτυχίου μου.

Υπογραφή

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....

Εισαγωγή

Σκοπός

Μεθοδολογία.....

Αποτελέσματα.....

Βιβλιογραφία.....

Περίληψη.....

Abstract.....

Παράρτημα.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ

ABSTRACT

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΜΣ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ:

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στη σελίδα αυτή αναγράφεται η περίληψη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, μέχρι 300 λέξεις (έκταση : μια σελίδα), η οποία αναφέρεται στο αντικείμενο, τη μεθοδολογία τα αποτελέσματα και τα γενικά συμπεράσματα της μελέτης.

Η περίληψη ακολουθεί τη δομή της εργασίας (Εισαγωγή, Σκοπός, Μεθοδολογία, Αποτελέσματα, Συμπεράσματα και Λέξεις κλειδιά). Θα πρέπει να αναγράφεται στο πάνω μέρος Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Τμήμα Νοσηλευτικής, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ,Κατεύθυνση , Ειδίκευση, Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, ονοματεπώνυμο μεταπτυχιακού φοιτητή και Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (βλέπε παράδειγμα παρακάτω για τη μορφή και δομή της Ελληνικής Περίληψης).

NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS

FACULTY OF NURSING

POSTGRADUATE PROGRAMME

PMS ADVANCED CLINICAL NURSING

SPECIALIZATION:

MASTER'S THESIS TITLE IN ENGLISH

MASTER'S STUDENT FIRST AND LAST NAME

ABSTRACT

Στη σελίδα αυτή παρατίθεται η περίληψη μεταφρασμένη στην αγγλική γλώσσα. Το Abstract έχει την ίδια δομή με την Ελληνική περίληψη. Εδώ αναφέρονται και οι αγγλικοί όροι των λέξεων – κλειδιών (keywords). Η περίληψη και οι λέξεις κλειδιά στα αγγλικά δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τη μια σελίδα (βλέπε παράδειγμα παρακάτω για τη μορφή και δομή της Αγγλικής Περίληψης/ Abstract).

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΜΣ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ:

(ΤΙΤΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΤΙΤΛΟΣ (Νοσηλεύτης/τρια)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή:

Σκοπός:

Μεθοδολογία:

Αποτελέσματα:

Συμπεράσματα:

Λέξεις Κλειδιά:

NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS

FACULTY OF NURSING

POSTGRADUATE PROGRAMME

PMS ADVANCED CLINICAL NURSING

SPECIALIZATION:

PAPER TITLE

NAME/SURNAME

Title (e.g. Registered Nurse)

ABSTRACT

Introduction - Background:

Aim:

Methodology:

Results:

Conclusions:

Keywords:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΜΣ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ:

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Εργασίας:

Ονοματεπώνυμο Μεταπτυχιακού Φοιτητή:

Επιβλέπων Καθηγητής:

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΘΗΝΑ

Πίνακας Περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....
2. Σκοπός και επί μέρους στόχοι.....
3. Συμβολή στην Επιστήμη και την Ήδη κεκτημένη γνώση.....
4. Υλικό και Μέθοδος.....
5. Προσδοκώμενα Αποτελέσματα.....
6. Βιβλιογραφία.....
7. Παράρτημα.....

1. Εισαγωγή

Η εισαγωγή πρέπει να είναι σύντομη και περιεκτική. Σε αυτό το τμήμα γράφουμε γενικά στοιχεία για το θέμα με το οποίο θα ασχοληθούμε. Μπορούμε να αναφέρουμε ορισμούς, κλπ.....

2. Σκοπός και Επιμέρους Στόχοι

Ο σκοπός πρέπει να είναι σύντομος και ξεκάθαρος.

Π.χ. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση.....

Π.χ. Σκοπός της μελέτης ήταν να αξιολογηθούν οι γνώσεις ή οι αναφερόμενες πρακτικές και στάσεις των νοσηλευτών στην Ελλάδα, σχετικά με.....

Επιμέρους στόχοι

Όχι υπερβολικά μεγάλος αριθμός (τρεις ή τέσσερις συνήθως αρκούν). Χρησιμοποιείτε τα σωστά ρήματα ανάλογα με τον στόχο που επιδιώκετε.

- Κατασκευή ενός νέου εργαλείου που να εκτιμά τις γνώσεις, τις αναφερόμενες πρακτικές και τις στάσεις των νοσηλευτών στην Ελλάδα με βάση τις πιο πρόσφατες ενδείξεις.
- Περιγραφή της υπάρχουσας κατάστασης και του μεγέθους του προβλήματος σχετικά με τη δυνητική έλλειψη γνώσεων.

3. Συμβολή στην Επιστήμη και την Ήδη κεκτημένη γνώση

Αναφέρατε τους λόγους για τους οποίους πιστεύετε ότι η μελέτη είναι σημαντική. Πως θα βοηθήσει αυτή η εργασία;

Πχ Η παρούσα εργασία μπορεί να συμβάλει στον προσδιορισμό των νεότερων δεδομένων και τάσεων στη θεραπεία και πρόληψη. Θα βοηθήσει στην Θα συμβάλει στην ανάδειξη Μέσα από την εργασία θα δημιουργηθεί

4. Υλικό -Μέθοδος

Αναφέρετε την μεθοδολογία και το υλικό που χρησιμοποιήσατε για την εκπόνηση της μελέτης. Στη Μεθοδολογία πρέπει να γράψετε τον ερευνητικό σχεδιασμό της εργασίας ανάλογα με το είδος της (π.χ. συστηματική ανασκόπηση, κλπ). Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εντοπίσουμε τις σχετικές δημοσιεύσεις που έχουν άμεση σχέση με τον σκοπό του θέματος ή με τα ερευνητικά ερωτήματα που εγείρονται από αυτόν. Δεν θα πρέπει να αναφερθούμε σε μη σχετικές μελέτες ή έρευνες οι οποίες αποπροσανατολίζουν από τον

σκοπό ή τους στόχους. Στην μεθοδολογία θα πρέπει να αναφερθούν οι λέξεις κλειδιά και οι βάσεις στις οποίες έγινε η αναζήτηση, όπως οι CINAHL, SCOPUS, EBSCO, PUBMED, ΙΑΤΡΟΤΕΚ, GOOGLE SCHOLAR. Θα πρέπει να ορίσετε το χρονικό όριο αποκλεισμού των δημοσιεύσεων και επίσης την γλώσσα συγγραφής.

Κριτήρια Ένταξης

Σε αυτό το σημείο αναφέρονται τα προκαθορισμένα κριτήρια για την επιλογή των δημοσιευμένων ερευνών που είναι σχετικές με το θέμα της ανασκόπησης:

1. Τα άρθρα να είναι δημοσιευμένα σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά σε έγκριτα περιοδικά.
2. Τα άρθρα να είναι γραμμένα στην ----- γλώσσα.
3. Η χρονολογία συγγραφής των άρθρων να εκτείνεται ΑΠΟ ---- ΜΕΧΡΙ ----.
4. Οι λέξεις-κλειδιά των άρθρων να έχουν σχέση με το εννοιολογικό περιεχόμενο του τίτλου της εργασίας

Κριτήρια Αποκλεισμού

1. Ο τίτλος του άρθρου να μην είναι σχετικός με τον προς αναζήτηση αντικείμενο.
2. Το δείγμα των ερευνών να αναφέρονταν σε άλλες κατηγορίες ασθενών από εκείνες που μας ενδιαφέρουν.
3. Να μην ανήκει στον συγκεκριμένο τύπο ερευνών που αναζητούμε.

5. Αναμενόμενα ή προσδοκώμενα αποτελέσματα

Εδώ αναφέρουμε τι περιμένουμε από τη παρούσα εργασία.

6. Βιβλιογραφία

Σύμφωνα με το σύστημα Harvard ή το σύστημα Vancouver.

7. Παράρτημα

Σε αυτό το σημείο αναφέρουμε διάφορα έγγραφα, όπως ερωτηματολόγια, έντυπο συναίνεσης κλπ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΤΕΥΧΟΥΣ

ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οδηγίες μορφοποίησης τεύχους
Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Γενικότερα, ακολουθείτε το παρόν υπόδειγμα, όσο αφορά τη μορφοποίηση (εξώφυλλα, εσώφυλλα, κλπ) της εργασίας, τις κενές σελίδες, τα περιθώρια της σελίδας, τις κεφαλίδες και τα υποσέλιδα, τη μορφή της παραγράφου και των γραμματοσειρών, τις λεζάντες σε σχήματα ή διαγράμματα, εικόνες και πίνακες, τη μοναδική αρίθμηση των λεζάντων, και ό,τι άλλο εμφανίζεται στο παρόν υπόδειγμα. Επιπλέον, ιδιαίτερη προσοχή δώστε και στις παρακάτω παρατηρήσεις:

Το τεύχος της Μ.Δ.Ε.: Το τεύχος της Μ.Δ.Ε. θα πρέπει να μορφοποιηθεί σύμφωνα με τα παρακάτω: **Γραμματοσειρά** Times New Roman ή Arial, **Μέγεθος Γραμματοσειράς** 12, **Διάστιχο** 1,5. Τα περιθώρια της σελίδας πρέπει να είναι :

Αριστερά : 3,00cm **Δεξιά:** 2,50 cm **Επάνω:** 2,50 cm **Κάτω:** 2,50cm

Στην αρχή του τεύχους θα πρέπει να υπάρχουν τα Περιεχόμενα ενώ στο τέλος του Περίληψη, Abstract καθώς και Βιβλιογραφία **Harvard** ή **Vancouver**.

Αρίθμηση σελίδων: Η αρίθμηση των σελίδων αρχίζει **νοητά** από το **1^ο εσώφυλλο (σελίδα τίτλου)**, χωρίς δηλαδή να αναγράφεται ο αριθμός της σελίδας σε αυτό. Επίσης, η εκτύπωση της εργασίας γίνεται **στη μια πλευρά του φύλλου**. Η αρίθμηση πάντοτε τελειώνει στην τελευταία **τυπωμένη** σελίδα.

Λεζάντες: Κάθε σχήμα (διάγραμμα, σκαρίφημα, συνάρτηση), εικόνα (φωτογραφία) και πίνακας θα πρέπει να έχει υποχρεωτικά μοναδική αρίθμηση, στο σύνολο της εργασίας, και οπωσδήποτε λεζάντα.

Ορολογία: Την πρώτη φορά που θα εμφανίζεται στο κείμενο ένας επιστημονικός όρος, ο οποίος προέρχεται από μεταφρασμένο ξένο όρο, θα αναφέρεται δίπλα σε παρένθεση ο αντίστοιχος ξενόγλωσσος όρος. Στο τέλος της εργασίας θα υπάρχει **πίνακας ορολογίας** με τις αντιστοιχίες των ελληνικών και ξενόγλωσσων όρων.

Βιβλιοδεσία: Το Εξώφυλλο θα πρέπει να είναι Κιτρινωπό (μπλε για τις διδακτορικές διατριβές) και οι πρώτες σελίδες να είναι σύμφωνα με το δείγμα. Στη ράχη του τεύχους θα αναγράφεται:

- Στο επάνω μέρος: ΜΔΕ (για τις Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες) ή Δ.Δ. (για τις Διδακτορικές Διατριβές).
- Στο μέσον, κατά μήκος της ράχης: το ονοματεπώνυμο του φοιτητή,
- Στο κάτω μέρος: ΑΘΗΝΑ και το έτος ολοκλήρωσης κατάθεσης του τόμου.

Στο τέλος της εργασίας να υπάρχει ένα **λευκό φύλλο**.

Ράχη του τόμου:

ΑΘΗΝΑ	Ονοματεπώνυμο Φοιτητή	ΜΔΕ
ΑΘΗΝΑ	Ονοματεπώνυμο Φοιτητή	ΔΔ

Οδηγίες για την παρουσίαση
Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Αφού καθοριστεί η ημερομηνία παρουσίασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με μέριμνα του μεταπτυχιακού φοιτητή, ενημερώνεται η Γραμματεία του ΠΜΣ (κ. Ναυσικά Βιολάκη, κ. Ευθυμία Παπανικολάου) ώστε να γίνει κράτηση αίθουσας για την παρουσίαση.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής κατά την ημέρα της παρουσίασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας θα πρέπει να έχει μαζί του:

1. Δύο (2) τεύχη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (επιπλέον των τριών για τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής), ένα για τη Γραμματεία για να βαθμολογηθεί και υπογραφεί από την Εξεταστική Επιτροπή και ένα για τη Βιβλιοθήκη Επιστημών Υγείας.
 2. Ένα (1) έντυπο Πρακτικού Κρίσης ΜΔΕ για να συμπληρωθεί και υπογραφεί από την Εξεταστική Επιτροπή.
 3. Ένα (1) συμπληρωμένο έντυπο Δελτίου Παρακολούθησης για Απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης για να υπογραφεί από τον Επιβλέποντα Καθηγητή και τον Μεταπτυχιακό Φοιτητή.
 4. Μια (1) Αναλυτική Βαθμολογία των μαθημάτων από τη Γραμματεία του Τμήματος για να υπογραφεί από τον Επιβλέποντα Καθηγητή και τον Μεταπτυχιακό Φοιτητή.
 5. Δύο (2) CDs που θα περιέχουν τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία σε ηλεκτρονική μορφή και θα φέρουν ετικέτα που θα αναγράφονται τα στοιχεία του φοιτητή και ο τίτλος της εργασίας (ένα για τη Γραμματεία του Τμήματος και ένα για τη Βιβλιοθήκη Επιστημών Υγείας).
- Όλα τα παραπάνω μετά το πέρας της παρουσίασης θα παραδίδονται στην Γραμματεία του ΠΜΣ (κ. Ναυσικά Βιολάκη, κ. Ευθυμία Παπανικολάου).

ΟΔΗΓΟΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών περιλαμβάνουν θεωρητική και κλινική κατάρτιση σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 38460/Β7 (ΦΕΚ 738/1.4.2013, ΦΕΚ 938/18.4.2013, ΦΕΚ 1847/29.07.2013). Η Κλινική Άσκηση πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του εκάστοτε ακαδημαϊκού εξαμήνου, περιλαμβάνει διδασκαλία και πρακτική εξάσκηση στα εργαστήρια του Τμήματος Νοσηλευτικής και στον κλινικό χώρο, καθώς και σε εξειδικευμένες κρατικές υπηρεσίες και ειδικές δομές και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Μέσω της συγκεκριμένης άσκησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους και αποκτούν εμπειρία σε συναφείς με την κατάρτιση τους κλάδους.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ECTS
Εντατική και Επείγουσα Νοσηλευτική	120	10
Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Νόσων	120	10
Χειρουργική Νοσηλευτική	120	10

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΛΙΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

- Κατά τη διάρκεια της κλινικής τους κατάρτισης οι μεταπτυχιακοί φοιτητές φέρουν τη προβλεπόμενη στολή. Επίσης οφείλουν να φέρουν την ειδική κονκάρδα με το ονοματεπώνυμο τους και το ειδικό σήμα του Τμήματος Νοσηλευτικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές φορούν τη στολή τους μόνο κατά την άσκηση των καθηκόντων τους εντός της υπηρεσίας. Για σκοπούς πρόληψης μετάδοσης λοιμώξεων εντός της υπηρεσίας αλλά και στην κοινότητα, ποτέ δεν πρέπει να φορούν τη στολή τους πριν να έρθουν στην υπηρεσία για ανάληψη καθηκόντων αλλά και ούτε μετά την αναχώρησή τους μετά το τέλος του ωραρίου. Με πολιτική περιβολή ασκούνται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές σε χώρους που γίνονται εκπαιδευτικές επισκέψεις.
- Για τη διευκόλυνση της κλινικής τους εκπαίδευσης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να έχουν μαζί τους στηθοσκόπιο, ρολόι, μπλοκ σημειώσεων, στυλό διαρκείας χρώματος μπλε και κόκκινου.
- Απαγορεύεται η χρήση κινητών τηλεφώνων κατά την ώρα απασχόλησης τα οποία θα πρέπει να παραμένουν κλειστά και να χρησιμοποιούνται μόνο κατά τη διάρκεια του διαλείμματος. Απαγορεύεται η ανάρτηση προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο.
- Γενικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να συμπεριφέρονται με ευγένεια και κοσμιότητα τόσο στους ασθενείς και στους συγγενείς τους, όσο και στο προσωπικό της υπηρεσίας στην οποία εκπαιδεύονται.
- Για οποιοδήποτε πρόβλημα το οποίο μπορεί να προκύψει μέσα στον κλινικό χώρο κατά τη διάρκεια της άσκησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές απευθύνονται στον υπεύθυνο εκπαίδευσης του Οργανισμού τους ο οποίος είναι υπεύθυνος να κατευθύνει την κλινική τους εκπαίδευση. Ο υπεύθυνος εκπαίδευσης του Οργανισμού επικοινωνεί με το επιβλέπων μέλος ΔΕΠ και αναφέρει το πρόβλημα το οποίο προέκυψε. Ενημερώνεται πάντα ο προϊστάμενος του τμήματος αν προκύψει κάποιο πρόβλημα.

- Οι διαπροσωπικές σχέσεις με τους συνεργάτες, τους ασθενείς, τους οικείους τους και το κοινό πρέπει πάντοτε να χαρακτηρίζονται από ευγένεια, ειλικρίνεια και αλληλοσεβασμό.
- Η συμπεριφορά των μεταπτυχιακών φοιτητών πρέπει να είναι κόσμια, ήπια και ανεκτική και πάντα με γνώμονα την παροχή ποιοτικής φροντίδας και στόχο τη θεραπεία του ασθενή και την ανακούφιση της σωματικής και ψυχικής τους κατάστασης.
- Ο μεταπτυχιακός φοιτητής συμμετέχει στην ομάδα υγείας και συνεργάζεται με όλο το προσωπικό για καλύτερη και ποιοτικότερη παροχή φροντίδας υγείας προς τους ασθενείς και τους οικείους τους.
- Δεν επιτρέπονται σε καμία περίπτωση φιλονικίες ή διαπληκτισμοί στο χώρο εργασίας ακόμα και αν προκύπτουν θέματα διαφωνίας.
- Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υπόλογος για τις πράξεις και τη συμπεριφορά του.

ΑΠΟΥΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΛΙΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

- Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να προσέρχονται στο χώρο της κλινικής και πρακτικής τους άσκησης αλλά και να αποχωρούν κατά την ώρα που έχει οριστεί από το Τμήμα Νοσηλευτικής τους Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, να είναι ακριβείς στην τήρηση του ωραρίου και να μην καθυστερούν.
- Κατά την προσέλευση τους στην υπηρεσία που γίνεται η κλινική άσκηση, αλλά και κατά την αποχώρησή τους, οι φοιτητές υπογράφουν στο ειδικό έντυπο - παρουσιολόγιο του πανεπιστημίου το οποίο βρίσκεται στο τμήμα προκειμένου να αποδείξουν την παρουσία τους.
- Σε περίπτωση καθυστερημένης προσέλευσης ο υπεύθυνος εκπαίδευσης του Οργανισμού ενημερώνει τον υπεύθυνο συντονιστή ή και το επιβλέπων μέλος ΔΕΠ της κλινικής άσκησης του εκπαιδευτικού ιδρύματος ο οποίος αποφασίζει για την παραμονή ή αποχώρηση του φοιτητή από τον κλινικό χώρο.

- Η παρουσία των φοιτητών στον κλινικό χώρο είναι **υποχρεωτική**. Όλες οι απουσίες αναπληρώνονται.
- Η αναπλήρωση πρέπει να γίνεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον συντονιστή της κλινικής άσκησης ή και το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Νοσηλευτικής, έτσι ώστε να συμπληρωθεί το σύνολο των ωρών κλινικής εκπαίδευσης όπως προνοεί το πρόγραμμα.
- Απαγορεύεται η αυθαίρετη αναπλήρωση απουσιών εκ μέρους των φοιτητών.
- Εάν ο φοιτητής δεν έχει αναπληρώσει τις απουσίες, αποτυγχάνει στο μάθημα της κλινικής άσκησης το οποίο θα πρέπει να επαναληφθεί σε μετέπειτα εξάμηνο.
- Σε ειδικές περιπτώσεις απουσίας, όπως π.χ. σοβαρής ασθένειας, τοκετού κλπ, το θέμα θα εξετάζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Για την τεκμηρίωση της Κλινικής Άσκησης υπάρχουν τα ακόλουθα έντυπα. Το έντυπο Παρουσιολόγιο Κλινικής Άσκησης Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών συμπληρώνεται από κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τις ημέρες της άσκησης και καταγράφεται η ώρα προσέλευσης και η ώρα αναχώρησης από το χώρο.

Το έντυπο Βεβαίωση Πραγματοποίησης Κλινικής Άσκησης συμπληρώνεται μετά την ολοκλήρωση της κλινικής άσκησης και υπογράφεται τόσο από τον Υπεύθυνο της Άσκησης όσο και από το Επιβλέπον Μέλος ΔΕΠ.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2025/26 και 2026/27

Σελίδα 164 από 173

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ»
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 123 Τ.Κ. 115 27 – ΑΘΗΝΑ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Βεβαιώνεται ότι ο/η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια
..... με Α.Μ που
φοιτά στο ΠΜΣ «Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική» με πραγματοποίησε την Κλινική Άσκηση
του από/...../..... έως/...../..... συνολικής διάρκειας ωρών στην
Υπηρεσία
.....
.....
Ημερομηνία/...../.....

Ο Υπεύθυνος της άσκησης

Το Επιβλέπον μέλος ΔΕΠ

.....

.....

(Ονοματεπώνυμο και υπογραφή)

(Ονοματεπώνυμο και υπογραφή)

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ**Κτηριακές Υποδομές**

Το ΠΜΣ Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική αποτελεί πρόγραμμα του Τμήματος Νοσηλευτικής. Το εν λόγω Τμήμα στεγάζεται στον κτηριακό χώρο της Σχολής Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ, στο κτιριακό συγκρότημα επί της οδού Παπαδιαμαντοπούλου 123, 11527, Γουδή.

Το Τμήμα έχει στη διάθεσή του αμφιθέατρα/αίθουσες για τις παραδόσεις των μαθημάτων και εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών για τη διδασκαλία εργαστηριακών μαθημάτων καθώς και βιβλιοθήκη. Ειδικά για την υλοποίηση των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική, το Τμήμα Νοσηλευτικής διαθέτει τις ακόλουθες κτηριακές υποδομές:

❖ Αμφιθέατρα/Αίθουσες

Δύο (2) αμφιθέατρα χωρητικότητας 200 και 128 ατόμων, αντίστοιχα, τέσσερις (4) αίθουσες διδασκαλίας 132 ατόμων, 66, 92 και 66 ατόμων, αντίστοιχα, καθώς και μικρότερους χώρους εξοπλισμένους κατάλληλα οι οποίοι χρησιμοποιούνται ως μικρές αίθουσες διδασκαλίας για μικρές ομάδες φοιτητών.

Όλες οι παραπάνω αναφερόμενες αίθουσες είναι εξοπλισμένες πλήρως με οπτικοακουστικό εξοπλισμό (σταθερό Η/Υ, προβολικό μηχάνημα ή τηλεόραση και όπου είναι αναγκαίο μικροφωνική εγκατάσταση).

❖ Εργαστήρια Υπολογιστών

Ένα (1) Εργαστήριο Πληροφορικής εξοπλισμένο με 31 σύγχρονους ηλεκτρονικούς υπολογιστές για την εργαστηριακή άσκηση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών που λειτουργεί ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος σχεδόν καθημερινά από το πρωί μέχρι αργά το βράδυ. Στο εν λόγω Εργαστήριο χωρικά εμπεριέχεται μικρότερος χώρος όπου είναι εγκατεστημένοι οι servers και ένα UPS, στον οποίο υπάρχουν επίσης 4 σύγχρονοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές για υποψηφίους διδάκτορες και ερευνητές που ασχολούνται με το γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής της Υγείας.

Μία αίθουσα πολυμέσων εξοπλισμένη με 14 ηλεκτρονικούς υπολογιστές που χρησιμοποιείται από προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές καθώς και υποψηφίους διδάκτορες.

❖ Ερευνητικά Εργαστήρια

Επίσης όπως φαίνεται παρακάτω, το Τμήμα διαθέτει 18 Εργαστήρια και 5 Κλινικές, μέσω των οποίων υλοποιείται η εκπαίδευση, η κλινική άσκηση των φοιτητών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών), η εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων, διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών.

Εργαστήρια:

- Κλινικονοσηλευτικών Εφαρμογών (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός).

- Λοιμώξεων (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός).
- Παιδιατρικό Ερευνητικό Εργαστήριο (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός).
- Ηπατογαστρεντερολογικό Εργαστήριο (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός).
- Παιδιατρικών Νοσηλευτικών Εφαρμογών (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός).
- Ανάπτυξης και Βελτίωσης Συστημάτων Νοσηλευτικής Φροντίδας (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός).
- Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων Βρογχοσκοπήσεων και Υπερβαρικής (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός).
- Οξυγονοθεραπείας α) Μονάδα Μελέτης Ύπνου - Κέντρο Εκτίμησης και Πιστοποίησης Αναγκών για υποστήριξη της αναπνοής (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός).
- Αγγειακής Προσπέλασης (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός).
- Βιολογίας - Βιοχημείας (Τομέας Βασικών Επιστημών).
- Ανατομίας-Ιστολογίας-Εμβρυολογίας (Τομέας Βασικών Επιστημών).
- Φυσιολογίας & Κλινικής Νευροφυσιολογίας (Τομέας Βασικών Επιστημών).
- Πρόληψης (Τομέας Δημόσιας Υγείας).
- Δημογραφίας (Τομέας Δημόσιας Υγείας).
- Κλινικής Επιδημιολογίας (Τομέας Δημόσιας Υγείας).
- Πληροφορικής της Υγείας (Τομέας Δημόσιας Υγείας).
- Οργάνωσης και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας (Τομέας Δημόσιας Υγείας).
- Βιοστατιστικής (Τομέας Δημόσιας Υγείας).
- Κοινωνικής Νοσηλευτικής (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Ψυχοπαθολογίας - Νευροψυχολογίας. (Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς).

Κλινικές

- Παθολογική (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός).
- Χειρουργική (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός).
- Εντατικής Νοσηλείας (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός) ι) Μονάδα Μελέτης και Έρευνας των Παθήσεων του Αναπνευστικού Συστήματος. ιι) Μονάδα ύπνου και μηχανικής υποστήριξης της αναπνοής στο σπίτι ιιι) Μονάδα Υπερβαρικής Ιατρικής).
- Παιδιατρική (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός) ι) Μονάδα Ενδοκρινολογική, Μεταβολική, Διαβητολογικό Κέντρο ιι) Μονάδα Κλινικής Γενετικής ιιι) Μονάδα Παιδο-Γαστρεντερολογίας-διατροφής και παχυσαρκίας .
- Ψυχιατρική (Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς).

Οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιούν τα εγκατεστημένα λογισμικά (MS Office, SPSS, Pascal, Virtual Studio, Prolog, Java κ.α.) για πρακτική εξάσκηση, εκπόνηση εργασιών και παρουσιάσεων αλλά και για έρευνα.

Το εργαστήριο Πληροφορικής Υγείας του Τμήματος Νοσηλευτικής είναι συνδεδεμένο στο δίκτυο του Πανεπιστημίου Αθηνών (AthenaNet). Οι φοιτητές του Τμήματος όπως και όλοι οι χρήστες του δικτύου του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων και ψηφιακά περιοδικά κατόπιν συμφωνίας με τους εκδότες και το Δίκτυο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - Heallink. Η πρόσβαση πραγματοποιείται μέσω της ιστοσελίδας των Βιβλιοθηκών στη διεύθυνση <http://www.lib.uoa.gr>.

❖ Βιβλιοθήκη

Η Βιβλιοθήκη της Σχολής Επιστημών Υγείας στεγάζεται στο κτήριο του Πανεπιστημίου στην οδό Μικράς Ασίας & Δήλου 1 στο Γουδή. Με συνολικό εμβαδόν 2.500 τ.μ. αποτελείται από ένα αναγνωστήριο με 76 θέσεις μελέτης (περιορισμένος αριθμός θέσεων εξαιτίας των μέτρων κατά της διασποράς του Covid-19), με 20 σταθμούς αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών μέσω του καταλόγου OPAC, μέσω των βάσεων δεδομένων και γενικότερα μέσω της πρόσβασης στο διαδίκτυο. Το τμήμα εξυπηρέτησης καθοδηγεί τους χρήστες με σκοπό την εντοπισμό αξιόπιστων πληροφοριακών πηγών, παρέχει υπηρεσίες δανεισμού βιβλίων, δια δανεισμού βιβλίων και άρθρων από άλλα ιδρύματα της Ελλάδας και του Εξωτερικού. Η συλλογή εντύπου υλικού είναι πλήρως μηχανογραφημένη βάσει των διεθνών προτύπων. Η Βιβλιοθήκη συμβάλει στον εμπλουτισμό του Συστήματος Ψηφιακής Βιβλιοθήκης «Πέργαμος» με τον έλεγχο των διπλωματικών εργασιών και των διδακτορικών διατριβών. Φιλοξενεί περίπου 30.000 τόμους βιβλίων που χρονολογούνται από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα έως σήμερα και χωρίζονται σε παλαιά και νέα συλλογή. Έχει 294 τίτλους περιοδικών σε έντυπη μορφή, εκ των οποίων οι 126 τίτλοι είναι προσβάσιμοι ηλεκτρονικά. Ο εμπλουτισμός της τρέχουσας συλλογής των έντυπων περιοδικών βασίζεται στις δωρεές. Η βιβλιοθήκη βρίσκεται στο στάδιο διαμόρφωσης κατάλληλου χώρου στον οποίο θα υπάρχουν προσβάσιμοι σταθμοί εργασίας και εξειδικευμένα βοηθήματα για την υποστήριξη Φοιτητών με Αναπηρίες (ΦμεΑ). Αυτή διαθέτει ένα πλήρως εξοπλισμένο και σύγχρονο αμφιθέατρο χωρητικότητας 170 ατόμων.

❖ Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο-Κολυμβητήριο

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις του ΕΚΠΑ βρίσκονται στην Πανεπιστημιούπολη. Αποτελούνται από ανοικτά γήπεδα, κλειστό γυμναστήριο και κολυμβητήριο. Πραγματοποιούνται ποικίλα προγράμματα και τμήματα άθλησης. Σε αυτές μπορούν να έχουν πρόσβαση και να τις χρησιμοποιήσουν και οι φοιτητές του ΠΜΣ Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική.

❖ Φοιτητική Εστία

Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών λειτουργεί η Φοιτητική Εστία του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΦΕΠΑ) που αποτελείται από 4 κτήρια στα οποία υπάρχουν και δωμάτια ειδικά διαμορφωμένα για Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες. Σε όλα τα κτήρια μπορούν να στεγασθούν συνολικά 1064 φοιτητές.

Στις Εστίες γίνονται δεκτοί φοιτητές και φοιτήτριες μόνο του Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς και φοιτητές και φοιτήτριες άλλων ΑΕΙ και ΤΕΙ του λεκανοπεδίου αδέρφια των οποίων διαμένουν ήδη στην Εστία. Οι οικότροφοι φοιτητές προέρχονται από οικογένειες με χαμηλό εισόδημα και σπουδάζουν μακριά από τον τόπο διαμονής των οικογενειών τους. Επίσης γίνονται δεκτοί φοιτητές και φοιτήτριες μόνο για σίτιση.

Την ευθύνη για τη λειτουργία των Εστιών έχει το Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ οι τρέχουσες ανάγκες τους καλύπτονται οικονομικά από το Ίδρυμα Νεολαίας και Δία Βίου Μάθησης (ΙΝΕΔΙΒΙΜ).

Οι εισδοχές των νέων οικοτρόφων γίνονται πρακτικά 2 φορές το χρόνο. Τον Οκτώβριο - Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο - Ιανουάριο. Ο αριθμός τους καθορίζεται από τον αριθμό των ελεύθερων κλινών. Τα κριτήρια εισδοχής είναι κοινωνικά και περιγράφονται στον Κανονισμό

Λειτουργίας (<http://fepa.uoa.gr/kanonismos.html>), στον οποίο περιέχονται και όλοι οι κανόνες διαβίωσης. Η κατανομή των δωματίων γίνεται με δημόσια κλήρωση.

Υπηρεσίες προς τους Φοιτητές του ΠΜΣ

- Το Τμήμα Νοσηλευτικής συντηρεί ιστοσελίδες στο διαδίκτυο (www.nurs.uoa.gr) και σε συνεργασία με τη Γραμματεία του ΠΜΣ παρέχει συνεχή ενημέρωση των φοιτητών (χρήσιμες πληροφορίες Τμήματος, εξετάσεις, σημειώσεις μαθημάτων, ανακοινώσεις κ.λ.π.).
- Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν δικαίωμα να λάβουν λογαριασμό χρήστη από το κέντρο λειτουργίας και διαχείρισης δικτύου του Πανεπιστημίου Αθηνών και έχουν πρόσβαση στις παρακάτω υπηρεσίες πληροφορικής:
 - ✓ Προσωπική θυρίδα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mail).
 - ✓ Διαθέσιμο χώρο για την ανάρτηση προσωπικών ιστοσελίδων και μεταφορά αρχείων (μέσω του πρωτοκόλλου FTP).
 - ✓ Ασφαλή σύνδεση μέσω ιδεατών δικτύων (VPN) στο δίκτυο του πανεπιστημίου από την οικία τους προκειμένου να έχουν πρόσβαση στις συνδρομητικές βάσεις δεδομένων και περιοδικά του Πανεπιστημίου.
 - ✓ ISDN σύνδεση στο ιντερνέτ.
 - ✓ Υπηρεσία ασύρματης πρόσβασης διαδικτύου (Wi-Fi) από διαφόρους χώρους του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Το Τμήμα διαθέτει την αίθουσα πολυμέσων ως σπουδαστήριο. Η Βιβλιοθήκη Επιστημών Υγείας επί της οδού Δήλου καλύπτει ένα μέρος των αναγκών των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ.
- Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές παρέχεται, επίσης, Ακαδημαϊκή Ταυτότητα με δικαίωμα μειωμένου εισιτηρίου στις συγκοινωνίες.
- Το ΕΚΠΑ παρέχει δωρεάν σίτιση στους φοιτητές υπό προϋποθέσεις. Για τις προϋποθέσεις και άλλα επί μέρους ζητήματα που σχετίζονται με τη σίτιση των φοιτητών, υπάρχουν πληροφορίες στον ιστότοπο της Πανεπιστημιακής Λέσχης.
- Η διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από την Κεντρική Γραμματεία του Τμήματος.
- Επιπλέον γραμματειακή υποστήριξη ΠΜΣ παρέχεται από υπάλληλο (με πλήρη απασχόληση ή ημιαπασχόληση ανάλογα με τις ανάγκες του ΠΜΣ, σύμφωνα με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής), με καθήκοντα: την προετοιμασία και τη γραμματειακή υποστήριξη της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την κατάρτιση των ωρολογίων προγραμμάτων σε συνεργασία με τους Διδάσκοντες, την έκδοση βεβαιώσεων που υπογράφει ο/η Διευθυντής/ντρια του ΠΜΣ, την τήρηση

αρχείου στοιχείων των φοιτητών μέσω του προγράμματος UNITRON, τη βοήθεια των φοιτητών σε διαδικαστικά θέματα (π.χ. κατάθεση αιτήσεων, συμπλήρωση εντύπων) κλπ

Μετακίνηση προς και από τη Σχολή

Για τις μετακινήσεις από και προς το Τμήμα Νοσηλευτικής του Ε.Κ.Π.Α. εξυπηρετούν τα παρακάτω μέσα μαζικής μεταφοράς ή συνδυασμό αυτών.

Μετρό (Κοντινές Στάσεις)

- Ευαγγελισμός (Γραμμή 3 - Μπλε)
- Μέγαρο Μουσικής (Γραμμή 3 - Μπλε)
- Αμπελόκηποι (Γραμμή 3 - Μπλε)

Λεωφορεία

- 622 ΓΟΥΔΗ - ΑΝΩ ΓΑΛΑΤΣΙ: Στάση "ΑΓ. ΘΩΜΑΣ"
- 815 ΓΟΥΔΗ - ΤΑΥΡΟΣ: Στάση "ΑΓ. ΘΩΜΑΣ"
- 140 ΠΟΛΥΓΩΝΟ - ΓΛΥΦΑΔΑ: Στάση "ΛΑΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ"
- 608 ΓΑΛΑΤΣΙ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ - ΝΕΚΡ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ: Στάση "ΙΚΑ"
- 235 ΖΩΓΡΑΦΟΥ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ (ΚΥΚΛΙΚΗ): Στάση "ΙΚΑ"
- 230 ΑΚΡΟΠΟΛΗ-ΖΩΓΡΑΦΟΥ: Στάση "ΠΛ. ΠΑΙΔΩΝ"

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΚΠΑ

ΕΠΙΘΕΤΟ	ΟΝΟΜΑ	E-MAIL	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
Αλεβιζόπουλος	Γεώργιος	galev@nurs.uoa.gr	Καθηγητής
Γιαννακοπούλου	Μαργαρίτα	mggiannak@nurs.uoa.gr	Καθηγήτρια
Δαφνή	Ουρανία	udafni@nurs.uoa.gr	Καθηγήτρια
Ελευσινιώτης	Ιωάννης	ielefs@nurs.uoa.gr	Καθηγητής
Καϊτελίδου	Δάφνη	dkaitelid@nurs.uoa.gr	Καθηγητής
Κακλαμάνος	Ιωάννης	ikakla@med.uoa.gr	Καθηγητής
Καλοκαιρινού	Αθηνά	athkal@nurs.uoa.gr	Καθηγήτρια
Κούκια	Ευμορφία	ekoukia@nurs.uoa.gr	Καθηγήτρια
Κουρμπάνη-Πατηράκη	Ελισάβετ	epatiraki@nurs.uoa.gr	Καθηγήτρια
Κωνσταντίνου	Ευάγγελος	ekonstan@nurs.uoa.gr	Καθηγητής
Μαλαματένιου	Φλώρα	fmalamat@nurs.uoa.gr	Καθηγήτρια
Μπίρμπας	Κωνσταντίνος	kbirbas@nurs.uoa.gr	Καθηγητής
Μυριανθεύς	Πάυλος	pmiriant@nurs.uoa.gr	Καθηγητής
Πατηράκη-Κουρμπάνη	Ελισάβετ	epatiraki@nurs.uoa.gr	Καθηγήτρια
Σουρτζή	Παναγιώτα	psourtzi@nurs.uoa.gr	Καθηγήτρια
Σταματάκης	Αντώνιος	astam@nurs.uoa.gr	Καθηγητής
Κατσούλας	Θεόδωρος	tkatsoul@nurs.uoa.gr	Αναπλ.Καθηγητής
Μαριόλης- Σαψάκος	Θεόδωρος	tmariolis@nurs.uoa.gr	Αναπλ.Καθηγητής
Πασχάλη	Αντωνία	anpascha@nurs.uoa.gr	Αναπλ.Καθηγήτρια
Παυλοπούλου	Ιωάννα	idpavlop@nurs.uoa.gr	Αναπλ.Καθηγήτρια
Φώτος	Νικόλαος	nikfotos@nurs.uoa.gr	Αναπλ.Καθηγητής
Χατζούλης	Μιχαήλ	mhadjulis@nurs.uoa.gr	Αναπλ.Καθηγητής
Βελονάκη	Βενετία	venvel@nurs.uoa.gr	Επικ. Καθηγήτρια
Γαλάνης	Πέτρος	pegalan@nurs.uoa.gr	Επικ.Καθηγητής
Κατσαραγάκης	Στυλιανός	stkats@nurs.uoa.gr	Επικ.Καθηγητής
Κυδωνακη	Καλλιόπη	ckydonaki@nurs.uoa.gr	Επικ. Καθηγήτρια
Μαγγούλια	Πολυξένη	pmango@nurs.uoa.gr	Επικ. Καθηγήτρια
Πέτσιος	Κωνσταντίνος	cpetsios@nurs.uoa.gr	Επικ.Καθηγητής
Στεργιαννης	Παντελης	psterg@nurs.uoa.gr	Επικ.Καθηγητής
Τσερώνη	Μαρία	mtseroni@nurs.uoa.gr	Επικ. Καθηγήτρια

Βουζάβαλη	Φωτεινή	fvouzav@nurs.uoa.gr	ΕΔΙΠ
-----------	---------	---------------------	------

Ζούλιας	Μανώλης	ezoulia@nurs.uoa.gr	ΕΔΙΠ
Ζώγας	Σπυρίδων	spirosz@nurs.uoa.gr	ΕΔΙΠ
Καλαφάτη	Μαρία	mkalafat@nurs.uoa.gr	ΕΔΙΠ
Κορομπέλη	Άννα	akorompe@nurs.uoa.gr	ΕΔΙΠ
Λιάσκος	Ιωσήφ	iliaskos@nurs.uoa.gr	ΕΔΙΠ
Μπόζας	Ευάγγελος	ebozas@nurs.uoa.gr	ΕΔΙΠ
Παϊκοπούλου	Δήμητρα	dpaikopoulou@nurs.uoa.gr	ΕΔΙΠ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΠΜΣ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Γραμματεία ΠΜΣ Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική

Θεοδώρα Μακρυνιώτη

Τηλέφωνο: 210 7461507

Email : dmakrinioti@nurs.uoa.gr

Διεύθυνση Αλληλογραφίας

Παπαδιαμαντοπούλου 123

ΤΚ 115 27

Γουδή. Αθήνα

Κεντρική Γραμματεία

Αθανάσιος Θεοδωρόπουλος

Τηλ: 210 746 1499

Email : atheod@nurs.uoa.gr

Διεύθυνση Αλληλογραφίας

Δήλου 1^A

ΤΚ 115 27

Γουδή. Αθήνα